Kirkko ja koti
19/2010
3.11.

Kuopion ja Siilinjärven evankelisluterilaisten seurakuntien lehti

Aikuistu.

Äänestä ennakkoon 1.–5.11.

Missä äänestän? Miten äänestän? Keskiaukeama.

Kanttoreita 50 vuoden takaa. Sivu 21.

Narsistin sisin on ontto ja tyhjä

Narsistin puheissa on aina piikki. Ivan viljelemiselle hänellä on älyllisiä edellytyksiä.

"Itsekeskeisessä kulttuurissamme, mediassa, viihteessä ja urheilussa, ihaillaan ja nostetaan jalustalle ihmisiä, joista monet haluavat päästä palvotun tähden asemaan. Tämä ruokkii meissä kaikissa olevia narsistisia piirteitä."

"Aiemmin Suomessa arvostettiin, kristillisten ihanteiden pohjalta, tiettyä nöyryyttä ja vaatimattomuutta. Itseään korostavia ihmisiä kutsuttiin leuhkoiksi. Nyt henki on aivan toinen", sanoo rovasti **Raimo Mäkelä,** 70.

Uskonsankarin kiusaus

Suomen Raamattuopiston Säätiön toiminnanjohtajan tehtävästä joitakin vuosia sitten eläkkeelle jäänyt Mäkelä on kirjoittanut narsismista suurta suosiota saaneita kirjoja. Hänet tunnetaan parhaiten teoksesta Naamiona terve mieli. Kuinka kohtaan luonnehäiriöisen? (Perussanoma 1997).

Opusta on myyty yli 23 000 kappaletta. Narsistien uhreille apua ja tietoa tarjoava teos on käytännönläheinen ja luotaa ilmiöitä sisältäpäin. Kristinuskon pohjalta nousevat havainnot niveltyvät terapeuttiseen tekstiin luontevasti.

Tänä vuonna Mäkelältä ilmestyi kirja Sydämen haava. Naisnarsistin miesuhri (Perussanoma 2010). Se täydentää hänen opetuksiaan luonnehäiriöisten kanssa selviytymisestä.

Narsismi vaivaa myös monia "uskonsankareita". Luonnehäiriöisiä toimii luterilaisessa kirkossakin, mutta erityisen suuria kiusauksia hengelliseen ylpeyteen esiintyy vapaiden seurakuntien piirissä.

Niiden saarnaajilla kun ei ole kirkon kaltaista kontrollia.

Kuulijat ovat itsensä ihailijan peili

Raimo Mäkelän mukaan narsistinen julistaja pyrkii herättämään huomiota kaikin tavoin: pukeutumisellaan, kielenkäytöllään, koko tyylillään. Hänen ulkoisessa hahmossaan on laskelmoivaa tarkoituksellisuutta.

Hänelle kuulijat ovat peili, josta hän koko ajan tarkkailee itseään, ja aurinko, jossa hän paistattelee itseään. Hän edellyttää, että kuulijat ihailevat häntä ja tekevät, mitä hän käskee – Jumalan arvovallalla. Hän voi mielistellä kuulijoitaan ja puhua heille sellaista, mistä he pitävät ja nauttivat.

Hän on täysin riippuvainen kuulijoistaan ja tekee siksi heidät riippuvaisiksi hänestä, hänen viehätysvoimastaan, josta hän suopeasti suo murusia heillekin, ja hänen sanomastaan, joka sitoo tai vapauttaa heidät. Hän ja hänen kuulijoidensa välillä on siis molemminpuolinen riippuvuus.

Hän mittaa suosiotaan sillä, kuinka paljon kuulijoita, sielunhoitoasiakkaita ja kannattajia työlleen kerää.

Hän puhuu alati itsestään: tekemisistään, aikaansaannoksistaan, kannanotoistaan, saamastaan suosiosta ja huomiosta ja myös perheestään, jos se on menestynyt. Hän vetää perusteluksi Jumalan: hänen tekemisensä ovat Jumalan tekoja.

Narsisti tehostaa itseään, joskus hyvin hienovaraisesti ja ovelasti, joskus niin röyhkeästi, että kuulija ei ota uskoakseen korviaan ja silmiään.

Heikko tarrautuu tähteen

Raimo Mäkelä on havainnut, että narsistin puheessa kohdistuu aina piikki joihinkuihin. Hän viljelee ivaa, johon hänellä on älyllisiä edellytyksiä.

Toisaalta hän antaa kuulijoille turvallisuudentunnetta: hän tietää, kuinka asiat ehdottomasti ovat, ja sanoo sen, suorastaan profeetan varmuudella.

Narsistinen julistaja esineellistää kuulijansa. Nämä lakkaavat olemasta hänelle yksilöllisiä persoonia. Heistä tulee hänelle persoonatonta massaa, varsinkin kun hän haluaa heitä ympärilleen suurin joukoin. Kuulijat ovat hänelle vain välineitä, joita käytetään hyväksi, hienovaraisesti ja ovelasti.

Hengellinen stara voi menestyä mainiosti. Häntä ihailevat ensinnäkin samanlaiset narsismiin taipuvaiset ihmiset, niin kauan kuin ei ole keskinäistä kilpailuasetelmaa, vaan hyöty on molemminpuolista. Jos hyöty lakkaa, voi syntyä pahojakin riitoja.

Itseään ihailevaa julistajaa ihailevat toiseksi ne, jotka ovat hyvin epävarmoja itsestään, vaikka haluaisivat olla varmoja. He etsivät auktoriteettia ja tarrautuvat sellaiseen aina, kun se on mahdollista.

Itseään ihailevaa ihailevat myös ne, joilla ei heikkoudessaan ole edellytyksiä omaan itseihailuun eikä terveeseen asennoitumiseen omaan itseen: tuo toinen on kuin sen ihanteen toteutuma, johon itse ei yllä.

Stara täyttää onttoa sisintään

Narsistinen julistaja välineellistää sanomansa palvelemaan perimmiltään omia tarkoituksiaan, taloudellisesti ja sosiaalisesti eli arvostuksen saamiseksi. Kiusauksena saattaa olla esimerkiksi taloudellisen hyödyn hakeminen kolehdeista. Joidenkuiden julistajien rahankäytössä on ilmennyt suoranaisia juridisia vääryyksiä, Mäkelä tietää.

Tähtipuhuja ei esitä sanomalleen järjellisiä asiaperusteluja, vaan perusteluna on hän itse. Hän ei haasta kuulijoitaan kriittiseen ajatteluun, vaan edellyttää, että he ilman muuta ottavat vastaan sen, mitä hän sanoo, koska hän on sanomansa varsinainen auktoriteetti.

Hän uskoo itsestään vain hyvää. Hän on tähti, "stara".

Staran alla ovat kaikki muut. Hän ei siedä kritiikkiä, sillä hänessä ei mielestään ole mitään arvosteltavaa eikä sijaa parannukselle. Hän loukkaantuu arvostelusta, muistaa sen elämänsä loppuun saakka eikä koskaan anna loukkaajalle anteeksi.

"Narsisti on todellisuudessa tyhjä ihminen, jolla ei ole mitään omaa, ei omaa identiteettiä eli itseyttä. Hän yrittää täyttää onton sisimpänsä toisista ja siitä, miten he reagoivat häneen."

Janne Villa

Petri Jauhiainen

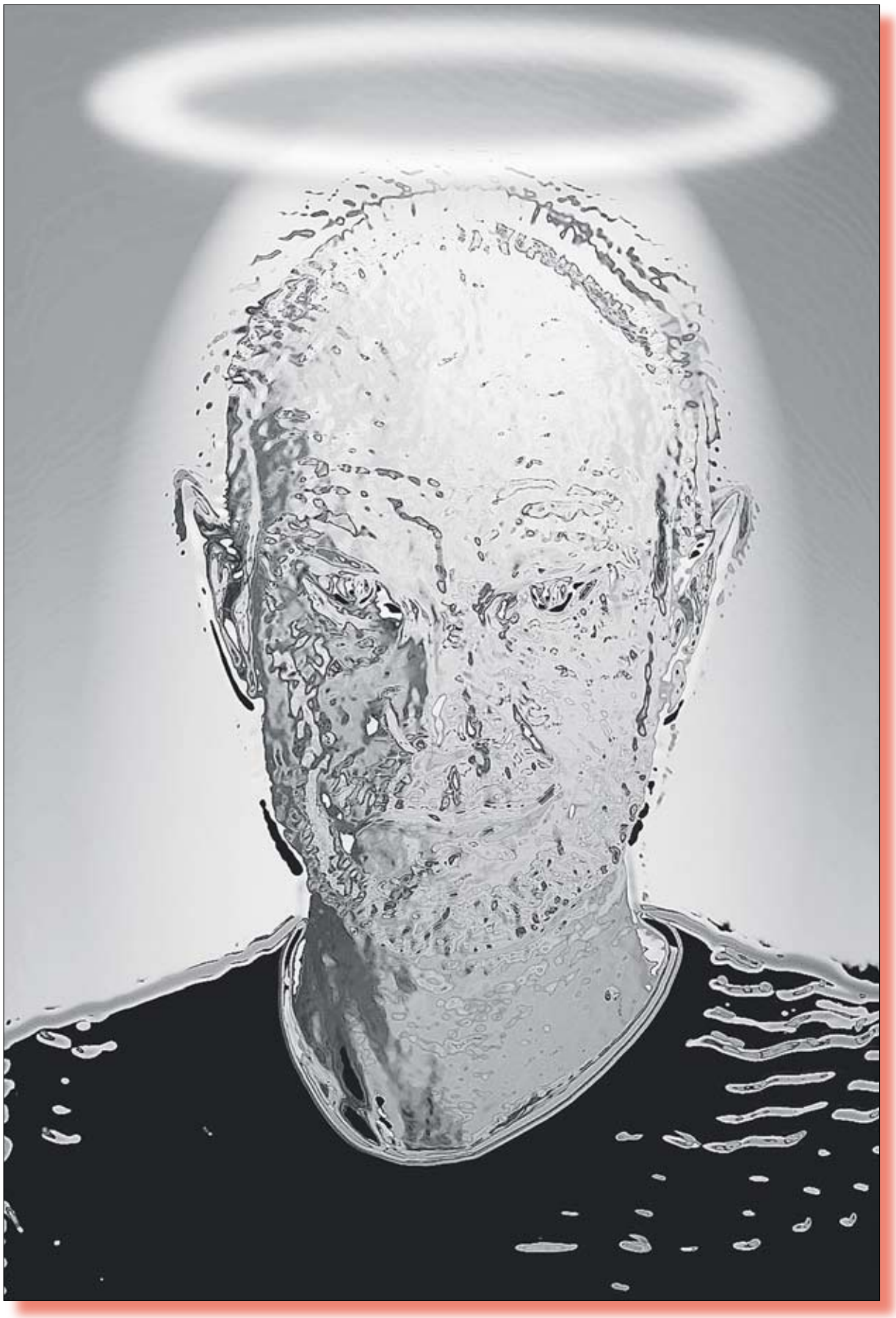

Hengellinen stara etsii suosiota ja onton sisimpänsä täyttäjiä. Kypsällä ihmisellä ei ole tarvetta tulla ylistetyksi, ei liioin alistaa muita.

Seuraava numero 17.11.

kirkkojakoti@evl.fi

KUSTANTAJA Kustannus-Oy Kotimaa, Hietalahdenranta 13, 00180 Helsinki
JULKAISIJA Kuopion ev.lut. seurakunnat, PL 1064, 70101 Kuopio, p. 158 111, faksi 158 288, www.kuopionseurakunnat.fi **TAITTO** Kotimaa-Yhtiöt
TOIMITUS Suokatu 22 B, 3. krs., avoinna ma–pe klo 8–16.
Lahja Pyykönen, päätoimittaja, p. 040 484 8232,
Ulla Remes, p. 040 484 8234,
Hilkka Sipilä (osa-aikaeläkk.), p. 040 484 8236,
Seija Rytkönen, verkkotoimittaja, p. 040 484 8514.

Kirkko ja koti
Kuopion ja Siilinjärven seurakuntalehti.
97. vuosikerta.

ILMOITUKSET Vappu Kuusiniemi, Kotimaa-Yhtiöt
p. 014 619 824, 040 486 6726. vappu.kuusiniemi@kotimaa.fi
TILAUKSET Kuopion ulkopuolelle 20 € / vuosikerta
TOIMITUSNEUVOSTO Paavo Kaitokari, Hannu Koskelainen, Kirsi Leino, Pauli Kurkirinne, Marketta Rantama
JAKELU Suora Lähetys Oy, p. 2647 800
PAINOPAIKKA Lehtisepät Oy, Kuopio. **PAINOS** 54 800 kpl

Hannu Haukkala/KuvaKotimaa

Kirkosta eronnut menettää tällaisenkin ilojuhlan, konfirmaation.

Kuopion seurakunnilta kirje kirkosta eronneille

Kuopion seurakunnat haluavat selvittää kirkosta eroamisen syitä.

Kuopion seurakuntien johtoryhmä on päättänyt lähettää kirjeen homokohun jälkeen kirkosta eronneille.

Kirje saapuu vastaanottajille tällä viikolla. Kirje on kunkin seurakunnan kirkkoherran allekirjoittama. Kirjeen tarkoituksena on selvittää niitä syitä, jotka ovat johtaneet kirkosta eroamiseen.

"Keskustelen mielelläni kirkkoon liittyvistä asioista. Haluamme tehdä työtä sen puolesta, että seurakunnan jokainen jäsen voisi kokea olevansa arvokas ja arvostettu", kirkkoherra sanoo kirjeessään.

Kirkosta eroamisen syiden lisäksi kirjeessä pyydetään palautetta myös muusta kirkon ja seurakunnan toiminnasta.

Kirjeessä ovat myös yhteystiedot, joiden kautta kirkkoon voi palata takaisin. "Mikäli palaat kirkkoon, sinulla on jälleen kirkon jäsenelle kuuluvat oikeudet", kirjeessä sanotaan.

Lokakuun aikana Kuopiossa kirkosta eronneita oli 740. Eronneista valtaosa on 18 – 29 –vuotiaita.

Tähän mennessä koko vuonna Kuopiossa on eronnut 1407. Vuonna 2009 Kuopiossa erosi yhteensä 836 kirkon jäsentä.

Koko kirkossa eronneiden määrä homokeskustelun jälkeen on jo yhtä suuri kuin viime vuonna yhteensä, yli 30 000.

Kirkon on katsottava peiliin

"Kirkolla on nyt peiliin katsomisen aika", sanoi piispa Wille Riekkinen Kirkko ja koti –lehdelle kuopiolaisen miestapahtuman kahvitauolla.

"Viesti kirkosta eroamisten kautta on nyt kuultu."

Hänen mielestään homokeskustelussa on kyse herkistä asioista ja ihmisarvosta.

"Nyt on päästävä eteenpäin. Kyse on Raamatun auktoriteetista ja sen tulkinnasta. On luovuttava kirjaimesta. Jeesus ja rakkauden kaksoiskäsky antavat ajattelulle uuden pohjan."

"Raamatun kirjaimellisen tulkinnan ohella on nyt käytettävä järkeä, tietoa biologiasta, omaatuntoa ja inhimillistä kokemusta sekä ihmistuntemusta", piispa toivoo.

"Nyt on uskallettava tehdä Raamatun maailmankuvasta poikkeava käyttäytymismalli, joka on ihmisen puolella eikä ihmistä vastaan, johon kirjaimellinen tulkinta ohjaisi."

Piispa Riekkinen viittaa tässä Raamatun kohtiin, jossa samaa sukupuolta olevien kanssakäyminen sanotaan synniksi.

Myös kirkkohallitus on kehottanut seurakuntia lähettämään kirkosta eronneille kirjeen. Kirkko aikoo nyt myös selvittää kirkosta eroamisen syitä.

Piispa Riekkinen ei halunnut kommentoida kirjeen lähettämistä, koska ei tuolloin ollut vielä tutustunut asiaan tarkemmin.

Lahja Pyykönen

kolumni

Ismo Vornanen
Kirjoittaja on erityisopettaja, toiminnanjohtaja ja viestintäyrittäjä.

Ähäkutti liberaalijengille!

Päivi Räsänen sai vipinää seurakuntavaaleihin, kun hän kertoi julkisesti mielipiteitä homoista.

Kirkon rivijäsenen ajatukset kuohuttivat Suomen suurinta uskontokuntaa: kirkosta vähät välittäviä.

Nyt ateistitkin juoksevat tukka hulmuten uurnille, jotta sukupuolineutraaliavioliiton kannattajat pärjäisivät seurakunnissa.

Sen sijaan homoillassa mukana ollut Tampereen piispa Matti Repo jäi mediassa seinäruusuksi.

Repo pohtii homokysymystä kuin biologi tai yhteiskuntatieteilijä: "Seksuaalinen suuntautuminen ei ole sataprosenttisesti joko hetero- tai homokseksuaalinen.

Mikäli tutkimukset pitävät paikkansa, yhteiskunnassa on arvioitava, miten erilaisia perhemuotoja tuetaan". Tällaista nykysuomalaiset haluavat kuulla piispalta. Hyvä Repo! Osaat pohtia akateemisesti. Olet tohtori ja dosenttiainesta.

Räsänen lisää höyryä seurakuntavaaleihin myös maahanmuuttokäsityksillään. Hän ottaisi Suomeen pakolaisina enemmän kristittyjä vainottuja kuin muslimeja.

Räsänen suosii kristittyjä. Paha nainen! Jälleen tapakristityt ja pakanat saavat syyn lähteä seurakuntavaaleihin.

Seurakuntavaalien "räsästeemat" jatkuvat eduskuntavaaleissa keväällä. Isoja puolueita pelottaa, kun vain Timo Soinilla ja Räsäsellä on maahanmuutosta selvä näkemys. Poliittinen eliitti kannattaa erityisesti vieraita uskontoja, sukupuolineutraalia avioliittoa ja uskonnonopetuksen poistamista kouluista.

Kristinuskon opetus ei saa loukata maahanmuuttajia!

Ihmiset nimittävät Räsästä konservatiiviksi. Minä nimitän häntä radikaaliksi, koska nykyään vaatii poikkeuksellista rohkeutta kirkon piirissäkin uskoa Raamattuun.

Ortodoksikirkko ei vihi homoja eikä naisia papeiksi. Miksi media ja maallistuneet ihmiset eivät ryöpytä ortodokseja samalla tavalla kuin Räsäsen kaltaisia kristittyjä? Ortodoksit osaavat suojautua ateistiseksi muuttuvaa Suomea vastaan. Ortodokseista ei saa yksinkertaisesti väittelykaveria. Ehkä maallisia ihmisiä miellyttää, että ortodoksipapit saattavat naukkailla ruokapöydässä viinilasillisen. Selvästi suvaitsevaista porukkaa, pohtii tapakristitty.

Räsänen sai vauhtia Eroa kirkosta -sivustoille, vaikka hänen mielipiteensä eroavat useimpien piispojen mielipiteistä. Onko tämä win win -tilanne. Ateistit äänestävät seurakuntavaaleissa ja kristillisdemokraatit saavat uusia jäseniä Räsäsen ansiosta.

Perjantai-iltana selvisi, että Räsänen ei olekaan fundamentalisti ja tiukkapipo vaan hänen vastustajansa. Stillerin isännöimässä Pressiklubissa Räsäsen hengellisyys ja varmuus tulivat huumorista, rentoudesta ja hersyvästä naurusta. Ähäkutti tiukkapipoiselle liberaalijengille.

pääkirjoitus

Toimimaan vai osalliseksi

VOI HYVÄ IHME!

Kallaveden seurakunnan viime sunnuntaisessa vaalipaneelissa tuli heikko olo.

Panelistit puhuivat toiminnan lisäämisestä aikana, jolloin kirkosta eroaa joukoittain väkeä ja Kuopion seurakuntien talous luisuu alamäkeä. Rohkenipa joku käyttää sanontaa "toiminnan kirkko".

Käyttöön otettiin myös kulunut ja vuosia pyöritetty sanonta työntekijöiden jalkautumisesta.

En tiedä, poltteliko takarivissä istuneiden diakoniatyöntekijöiden jalkoja, kun seurakuntiin toivottiin vapaaehtoisten koulutusta, käyntejä vanhusten luona ja arjessa tukemista.

En tunne ainoatakaan seurakuntiemme työntekijää, joka ei olisi jalkautunut, kuka nuorten, kuka vanhusten, kuka aikuisten, lasten, sairaitten, kuka kenenkin pariin.

Menkää ja tehkää!

Mitä muuta kirkon työ on kuin jaloillaan askeltamista sinne, minne evankeliumin Kristus seuraajiaan käskee. Jokaista kutsunsa mukaan.

NYT KIIRUUSTI LÄKSYNLUKUUN kaikki luottamustehtäviin pyrkivät. Kuopion seurakuntien tämän vuoden alussa päivitetty strategia on otsikoitu: meidän kirkko, osallisuuden yhteisö.

Toiminnallisuudesta siellä puhutaan sen jälkeen kun kirkon arvot ja tehtävä ovat selvät.

Pyhän kunnioitus, vastuullisuus, oikeudenmukaisuus ja totuudellisuus ohjaavat sitä, millaisista perustehtävistä kirkon on huolehdittava.

Myös silloin kun kirkko köyhtyy.

Professori Juhani Laurinkari ennusti (SS 21.10.), että Suomen kirkko elää tällä hetkellä erikoisimmassa ja vaikeimmassa tilanteessa sekä suurten ongelmien edessä.

Ratkaisuna ei ole toiminnan lisääminen eikä uusien konstien keksiminen. "Autetaan ihmisiä toistensa yhteyteen", oli Antti Airaksen paneelissa antama viisas resepti.

KIRKKO ON ENSISIJASSA olemukseltaan hengellinen yhteisö, jonka tehtävänä on vastata ihmisen hengelliseen etsintään.

Vaikka kirkkolaiva nyt vuotaakin molemmilta laidoilta, henkisyyden ja hengellisyyden jano ei ole kuollut. Näihin kysymyksiin ei paneeleissa juurikaan kajottu.

Nyt on aika äänestää päällä, ei jaloilla. Nyt on syytä viipyä vaalikoneen äärellä, ja testata ehdokkaiden arvomaailma.

Valita hänet, jolla usko ja rakkaus, teot ja toivo kulkevat käsikkäin. Nämä kantavat niin ihmistä kuin organisaatiotakin. Arjessa ja pyhässä.

Lahja Pyykönen
lahja.pyykonen@evl.fi

tapahtuu

kirkkojakoti@evl.fi

Anna heille iankaikkinen lepo

Uskontunnustuksessa sanotaan: *"Minä uskon ruumiin ylösnousemisen ja iankaikkisen elämän."* Pyhäinpäivänä muistetaan ennen meitä eläneitä.
Vanha sielunmessu sanoo: *"Herra, anna heille iankaikkinen lepo, ikuinen valo heitä valaiskoon."*
Tämä toivo sävyttää muistohetkiä, joita seurakunnissa vietetään pyhäinpäivän iltana.

Tuomiokirkko:
- **Messu ja pappisvihkimys** klo 10. Messu televisioidaan. Seurakuntalaisia pyydetään olemaan paikalla klo 9.45 mennessä.
- **Konsertti** klo 15. Malcolm Archer: "Requiem" ja muuta Pyhäinpäivän musiikkia. Tuomiokirkon kamarikuoro, johtajana Pertti Rusanen. Solisteina Johanna Rusanen-Kartano ja Ville Rusanen. Urkurina Eero Väätäinen. Ohjelma 10 e.
- **Iltajumalanpalvelus** klo 18. Matka hautakummulle. Kirkon ovilla jaetaan kynttilöitä, jotka voi laskea kuvitteelliselle hautakummulle Tuomiokirkon pihaan. Puheen pitää Ilpo Rannankari.
- **Bashmakov: Panihida** klo 21. Pyhän Nikolaoksen kamarikuoro, johtajana Anita Lintu. Vapaa pääsy.

Alavan kirkko:
- **Messu** klo 10.
- **Iltakirkko** klo 18.

Kallaveden kirkko:
- Sanajumalanpalvelus klo 10.
- Sävelhartaus klo 18.

Vehmasmäen kappeli:
- Messu klo 13.

Hirvilahden kappeli:
- Messu klo 13.

Pyhän Johanneksen kirkko:
- Sanajumalanpalvelus klo 10.
- Muistohetki klo 16.

Puijon kirkko:
- Messu klo 10.
- Iltajumalanpalvelus klo 18.

Riistaveden kirkko:
- Messu klo 19.

Vehmersalmen kirkko:
- Messu klo 13.

Siilinjärven kirkko:
- Messu klo 10.
- Muistojuhla klo 18.

Flodbergin kappeli:
- hartaus klo 13

Pyhän Markuksen kappeli:
- hartaus klo 12.

Pyhäinpäivänä avautuu VB –valokuvakeskuksessa Minna Havukaisen valokuvanäyttely Exitus.

Minna Havukainen/Eerik. Kukkia Harriet -äidille.

Lähde konserttiin!

- **Konsertti Pietarin katulasten hyväksi** Petosen seurakuntatalolla sunnuntaina 7.11. klo 15. Vanhoja ja uusia hengellisiä lauluja esittävät Ilpo Rannankari, laulu ja Simo Savolainen, piano. Vapaaehtoinen ohjelmamaksu 10 e. Tilaisuudessa myös kahvitarjoilu. Konsertin järjestäjää Kallaveden seurakunta, Kansan Raamattuseura ja Pietarin lasten tuki ry.
- **Mustarastas -yhtyeen konsertissa** Tuomiokirkossa perjantaina 12.11. klo 20 kuullaan kansanmusiikkipohjaista gospelia. Konserttiin vapaa pääsy.
- **Ortodoksisen Kamarikuoron konsertti** Puijon kirkossa lauantaina 13.11. klo 19. Julistaa viestin tähtönen - Ortodoksisia joululauluja. Kuoroa johtaa Juhani Matsi.
- **"Kanttorikoulutus 50 vuotta" -konsertti** Tuomiokirkossa maanantaina 15.11. klo 18.

Yhdessä aulamaan

- **Kauneimmat hengelliset laulut** Valoharjulla sunnuntaina 7.11. klo 18. Mukana Veli Mäntynen ja Anna-Mari Linna.
- **Nuoren seurakunnan veisuja vaalihengessä** Pyhän Johanneksen kirkossa sunnuntaina 14.11. klo 16-17. Laulattajina muun muassa Sami Tiainen, Anu Viippola ja Heikki Mononen.

Tärkein joululaulusi

Mikä on sinulle tärkein joululaulu? Lähetä suosikkijoululaulusi nimi sähköpostiin puijo@evl.fi tai pudota paperilla Puijon kirkon aulassa olevaan laatikkoon.
Tule kuuntelemaan Puijon kamarikuoron joulukonserttia sunnuntaina 19.12. klo 18. Viisi eniten ääniä saanutta laulua on konsertin ohjelmassa. Äänestysaikaa on ensimmäiseen adventtisunnuntaihin 28.11. saakka.

Ehkäisevää päihdetyötä

- **Ehkäisevän päihdetyö viikko** tuo tapahtumia Kuopioon. **Selvät Sävelet -bänditapahtuma** Pinarilla (Pyörönkaari 19) perjantaina 12.11. klo 19-23.
- **Selvät Sävelet -perhetapahtuma** Pinarilla lauantaina 13.11. klo 11-15. Tapahtumassa mm. seinäkiipeilyä, musiikkia, askartelua.
- Kuopion pääkirjastolla on **Ehkäisevää päihdetyötä -näyttely** 8.-12.11. Vapaa pääsy.

Urkukonsertit lapsille

Lasten urkukonsertit Tuomiokirkossa tiistaina 16.11. klo 9 ja 10 ja Puijon kirkossa keskiviikkona 17.11. klo 9 ja 10. Konsertin kesto noin 30 minuuttia. Vapaa pääsy.

Perheen kanssa kirkkoon

- **Vauvakirkko** Kallaveden kirkossa sunnuntaina 7.11. klo 16.
- **Perhejumalanpalvelus** Inkilänmäen seurakuntatalossa sunnuntaina 7.11. klo 12.
- **Isänpäivän perhekirkko** Kallaveden kirkossa sunnuntaina 14.11. klo 10.
- **Perhekirkko** Särkiniemen seurakuntatalossa isänpäivänä 14.11. klo 16.
- **Kirkkohetki** Päivärannan kirkossa isänpäivänä 14.11. klo 16.

Äidit ja tyttäret sekä isät ja pojat leirille

Rovastikunnallinen **äiti-tytärleiri** 26.-28.11. sekä **isien ja poikien leiri** 3.-5.12. Rytkyllä.
Leirit on tarkoitettu vanhemmille ja kouluikäisille lapsille. Leiriohjelma on toiminnallista. Vanhemmille on varattu oma ohjelmansa.
Leirimaksu vanhemmasta ja lapsesta on 56 euroa, seuraavat lapset 16 euroa.
Lisätietoja nuorisotyönohjaaja Jukka Korhoselta puh. 040 4848 292 (isät ja pojat) ja nuorisotyönohjaaja Pia Sahi Sousalta puh. 040 4848 293 (äidit ja tytöt).
Ilmoittautumiset ajalla 1.11. -10.11. sähköistä lomaketta käyttäen: www.kuopionseurakunnat.fi/kouluikaisten-leirit tai puhelimella ke 10.11. klo 17-18 p. 040 4848293.

marrasvinkit

r.kolehmainen@dnainternet.net

- Snellmania L21, Humanismin ilta, Filosofian professori Timo Airaksinen: Tehokkuus – hyvän elämän ehto vai este? 11.11. klo 18.30–20.
- Kuopion kaupunginkirjasto: Sirpa Kähkönen kertoo teoksestaan Vihan ja rakkauden liekit 15.11. klo 18.
- Galleria Tila33 (Suok.33): Jonna Röynän maalauksia 6.11. asti.
- Galleria Carree, Hilkka Pehkonen ja Liisa Jormalainen: Grafiikkaa ja maalauksia 7.11. asti.
- Korttelimuseon näyttelysali: Savutuvan aikaan Savossa 28.11. saakka.
- Kuopion taidemuseossa Pauno Pohjolaisen näyttely 24.9.2010–13.2.2011.
- Kuopion museo: Tositarina – välähdyksiä Kuopiosta 7.5.2010–16.1.2011.

Näyttelyssä tutustutaan Kuopioon kymmenen ihmisen tarinan ja muiston kautta, ti-pe 10–17, ke myös 17–19, la-su 11–17. Luento, Pekka Kankkunen: Saastamoisen kulma 10.11. klo 17–18 ja Outi Vuorikari: Puijon kolmet tornit 17.11. klo 17–18

- Kuopion museon Torni: Muovia ja maria -näyttely kertoo 1960-luvun suomalaista muotoilusta 30.1.2011 asti.
- Benjaminin vuosi, Karhuherran päiväkirjasta 21.10.–14.11.
- Rajapinnalla, Kuopion kaupunginorkesteri; Atso Almila, kapellimestari; Timo Rautiainen ja Jarkko Martikainen 5.11. klo 19.
- Kuopion Musiikkikeskuksen 25-vuotisjuhlan kunniaksi 11.11. vietetään avoimien ovien päivää ja raotetaan verhoa kulissien taakse. Päivän avaa Musiikkikeskuksen johtaja Michael Claussen klo 11. Tapahtumia iltamyöhään saakka.
- Kaupunginorkesterin päivämatinea, kaupunginorkesterin puhaltajat ja Sascha Goetzel, kapellimestari 11.11. klo 12; Sinfoniasarja VI 11.11. klo 19.
- Lauluyhtye Rajaton: tarinoita 12.11. klo 19.
- Hei kuule Suomi! -hyväntekeväisyyskonsertti 13.11. klo 19.
- Kuopion kaupunginteatteri, Suuri näyttämö: Kilpakosijat, Elonkorjuujuhla ja vasta ensi-iltansa saanut Lainatenori (3., 6., 11., 13. ja 17.11. klo 19; 14.11. klo 15)
- Studio: Kiviä taskussa, Räjähdysvaara ja syksyn uutuus Pieni raha (3., 6., 11., 13. ja 17.11.; 14.11. klo15.15)
- Punainen pallo, lastennäytelmä 6.11. klo 14.15; 10.11. klo 18.15
- Näyttelijä valmistautuu: Karri Lämpsä/Lainatenori 14.11. klo 14.15.
- Kino Kuvakukko, Hopeatähti-elokuvakerho: Kuulustelu-elokuva (2009) 9.11. klo 13. Keskustelu-vieraana elokuvakriitikko Helena Ylänen.
- Finnkino: mm. Prinsessa (K11).

Hoitaja Elsa, Paula Vesala ja Prinsessa, Katja Kukkola elokuvassa Prinsessa. Tarina pohjautuu tositapahtumiin ja todelliseen henkilöön.

Oikaisu:

Kirkko ja Koti (20.10.) tällä palstalla ollut kuva ei ollut taiteilija Pauno Pohjolaisen työ. Olemme pahoillamme kuvatekstissä tapahtuneesta virheestä.
Pauno Pohjolaisen näyttely jatkuu edelleen Kuopion taidemuseossa.

uutisia

Tuomiokirkon mäelle rakentuu hautakumpu

Tuomiokirkon mäelle rakennetaan pyhäinpäiväksi kuvitteellinen hautakumpu.

Pyhäinpäivän iltajumalanpalveluksen jälkeen puutarhuriopiskelijat laskevat kummulle kukkalaitteet, jotka he ovat suunnitelleet eläville ihmisille.

Hautakummun vierelle voi tuoda kynttilöitä omia läheisiään muistaen. Kynttilöitä on pyhäinpäivänä saatavissa sekä Tuomiokirkosta että VB –valokuvakeskuksesta.

Iltajumalanpalveluksen jälkeen noin klo 18.45 hautakummulla puheen pitää tuomiorovasti **Ilpo Rannankari.**

Hautakummun ympärillä olevissa kynttilälyhdyissä valot palavat adventtiin asti.

Hautakummun rakentaminen ja sen ympärille muotoutuva kynttilämeri liittyvät Kuopion marraskuiseen Maassa taivaassa –tapahtumaan.

Hannu Koskelainen hakee Mikkeliin

Alavan kirkkoherra **Hannu Koskelainen** on hakenut Mikkelin tuomiorovastin virkaa.

Viran muut hakijat ovat hiippakuntasihteeri **Kai Jantunen** Jyväskylästä, kirkkoherra **Martti Kola** Mikkelistä, kappalainen **Ali Kulhia** Viialasta, yliopettaja **Vesa Nuorva** Jyväskylästä sekä kappalainen **Juha Palm** Kouvolasta.

Mikkelin nykyinen tuomiorovasti **Simo S. Salo** jää eläkkeelle. Hannu Koskelainen on myös Kuopion seurakuntayhtymän yhteisen kirkkoneuvoston puheenjohtaja.

Kirkkohallitukselta ristiriitaisia ohjeita

Kirkkohallituksen mukaan kirkosta homokohun jälkeen eronneet eivät saa äänestää seurakuntavaaleissa, koska kirkkolain mukaan äänioikeus on vain kirkon jäsenillä.

Esimerkiksi Kuopiossa lokakuun aikana eronneet ovat saaneet kotiin kirjeen, jossa heillä kerrotaan olevan äänioikeus.

Tämä johtuu siitä, että lainmukainen luettelo äänioikeutetuista on tehty 15. elokuuta. Tästä luettelosta vaalivirkailijat tarkistavat sen, onko henkilöllä äänioikeus. Ajantasaista tietoa äänestyspaikalla on mahdotonta saada.

Kirkkohallituksen tiedotteen mukaan äänioikeutta ei riitauteta äänestystilanteessa, vaan vaaliluetteloa noudatetaan sellaisenaan. Vaalilautakunta ei erikseen tutki sitä, onko joku mahdollisesti eronnut kirkon jäsenyydestä.

Kirkkoneuvos **Pirjo Pihlajan** mukaan aukko kirkkolaissa huomattiin pari vuotta sitten kun kirkkolain uudistus aloitettiin.

Suomen Lähetysseura

Lasten Pankin varoja käytetään koulutusta tukeviin hankkeisiin, jotka auttavat myös lähiyhteisöä.

Kummilapsirahasto on nyt Lasten Pankki

Suomen Lähetysseuran kummilapsirahasto on uudistunut ja saanut uuden nimen. Se on nyt Lasten Pankki.

Lasten Pankkiin ohjataan kummityölle annetut kertalahjoitukset. Varoja käytetään muun muassa uusien kummiohjelmien käynnistämiseen.

Uusin kummikohde on Pakistan, jossa tuetaan 900 lasta kirkon kouluissa. Koulutus on yksi tehokkaimmista keinoista välittää köyhyyttä.

Lasten Pankki auttaa myös koulun ulkopuolella. Tänä vuonna Lasten Pankin varoin on tuettu orpokodin korjausta Tansaniassa sekä leipomon rakentamista poikakotiin Venezuelassa.

Suomen Lähetysseura on vuosien mittaan siirtynyt kummilapsitoiminnassa yksittäisten lasten auttamisesta yhä enemmän ryhmäkohtaiseen tukeen, joka on avunsaajien kannalta joustavampaa.

Jokaisessa kummiohjelmassa on mukana lähetystyöntekijä tai paikallinen työntekijä. Suomen Lähetysseura aloitti kummilapsityön vuonna 1988.

MAASSA TAIVAASSA

AJATUKSIA KUOLEMASTA

PYHÄN MARKUKSEN KAPPELI
6.11.2010 KLO 12.00–21.00

Jos sijaltain en nousisi

KLO 12.00
AUTUAITA KAIKKI MURHEEN KUORMAN ALLA
Pyhäinpäivän hartaus. | *Pastori Lauri Paatero*

KLO 13.00
SAATA HERRA LEPOON NUKKUNEEN PALVELIJASI SIELU
Luterilainen ja ortodoksinen hautaansiunaaminen.
Piispa Arseni, teologian tohtori Jari Jolkkonen

KLO 14.30
OTA HÄNET VASTAAN SUURI PYHÄ JUMALA
Lauluja surusta ja kuolemasta.
Jarkko Maukonen ja Sibelius-Akatemian opiskelijat

KLO 15. 00
HAIHTUVA KUKKA VAI UUDEN ELÄMÄN ALKU
Mitä lapsi kysyy kuolemasta? Millaisia pelkoja kuolemaan liittyy?
Tutkija Karoliina Käpysalo

KLO 16.00
TIEDÄN TAAS NOUSEVANI, CHRISTUKSEN KANS IÄT ELÄVÄNI
Osia Jaakko Mäntyjärven sävellyksestä Salvat.
Puijon kamarikuoro, johtajana Outi Keskisipilä

KLO 17. 00
AMMATTINA KUOLEMA
Kuolinsyyn selvitykset ovat oikeuslääkärin arkea.
Oikeuslääkäri Kari Karkola

KLO 18.00
KAIKELLA ON MÄÄRÄAIKANSA
Raamatuntekstejä ja musiikkia.
Opettaja Kaisa Björkbacka | Käsikellokuoro Dolce, johtajana Seppo Kirkinen

KLO 19. 00
ARVOKAS VANHUUS, HYVÄ KUOLEMA
Osastonhoitaja Tarja Ruppa | Toimittaja Lea Lappalainen

KLO 20.00
LEVOLLE LASKEN LUOJANI
Iltarukous. | *Sairaalapastori Annamaija Louheranta*

Päivän kulkua johdattelevat:
Sairaalapastori Annamaija Louheranta & sairaalapastori Risto Voutilainen.

Vapaa Pääsy!

Pyhän Markuksen kappeli | Siunauskappelintie 3 | 70110 Kuopio

Rukoilemme

Jumala, taivaallinen Isämme.
Sinä annat ihmiselle elämän
ja otat sen jälleen.

Sinä kätket elämämme hetkeksi
kuoleman salaisuuteen
korottaaksesi sen taas valoon,
puhtaana ja uudistuneena.

Katso ja kuule meitä, jotka ikävöimme
poisnukkuneita läheisiämme.
Anna rauhasi käydä yli
meidän surumme ja pelkomme.

Kiitos, että sinun tahtosi
meitä kaikkia kohtaan on hyvä.
Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen,
meidän Herramme tähden.
Aamen.

Kirkkokäsikirjan rukous.

Minna Havukainen/Kädet.

Lainasimme

"Kirkon keskustelukulttuurin on pakko muuttua. Nyt sekin tabu on murtunut: päättäjien pitää sanoa rehellisesti mielipiteensä. Olen ajatellut, että rehellisyys on parasta."

Piispa Mikko Heikka
Esse 28.20. 2010

"Kävin kirjaimellisesti kallionlaidalla ja mietin hypätäkö alas. Meni kauan ennen kuin suostuin myöntämään homouteni edes itselleni. Nyt on jo itseluottamusta, mutta en ole sateenkaarilipun heiluttaja. Jossain vaiheessa päätin, että jos joku kysyy, en kiellä, mutta minulla ei ole mitään tarvetta tehdä siitä numeroa."

Esa Ruotsalainen
Vantaan Lauri 28.10. 2010

"Hautajaiset eivät ole tilaisuus, jossa vaihdellaan omia kuulumisia. Niissä muistellaan vainajaa. Sekin tapa näyttää monilta unohtuneen, että viimeisen tervehdyksen jälkeen tulee kumartaa tai nyökätä lähiomaisille. Kun on laskenut kukkalaitteensa, arkun äärellä kuuluu seistä hiljaa minuutin ajan. Se on nykyisin monelle pitkä aika."

Tapakouluttaja Kaarina Suonperä
Sana 28.10.2010

"Mutta armo on yhtä lähellä kuin lähin kamera. Päivi Räsänen ihmeparani lööppimurtumuksesta sadanpäämiehen tytärtä ja Pietarin anoppiakin nopeammin. Jo saman illan tv –uutisissa sirkutteli esiintymisestä täysin palkein nauttiva puoluejohtaja.

Pekka Vehviläinen
Journalisti 28.10. 2010

viikon vastaaja

Konstaapeli Kontio vie valistusta

Ylikonstaapeli Eero Wetzell on toiminut poliisina 33 vuotta ja joutunut monenlaisiin tilanteisiin.

Vuoden ajan hän on vienyt liikennevalistusta Pohjois-Savon koululaisille. Suosikkikirja Konstaapeli Kontiosta, jonka näköishahmoksi hän tunnustautuu kulkee mukana kassissa. Värikäs kirja valistaa lapsia heijastimen käytössä.

Millä tavalla teet ennalta ehkäisevää työtä lasten ja nuorten parissa?

"Pyrimme vaikuttamaan asenteisiin ja vetoamme tunteisiin. Tärkeää on kypärän ja heijastimen käyttö. Olen tehnyt videolle esimerkkejä kolaritilanteista. Ne puhuttelevat kaiken ikäisiä. Poliisit hyödyntävät videomateriaalia koko maassa. Kierrän Pohjois-Savon alueen kouluissa ja päiväkodeissa. Ekaluokkalaiset saavat heijastimen ja esikoululaisille vien suunnittelemani tehtäväkirjan."

Onko Kuopiossa turvallista liikkua pimeällä?

"On, jos valitsee kulkureitin oikein. Pimeällä kuljettaessa suorin reitti ei ole aina turvallisin. Jokainen voi itse vaikuttaa omaan turvallisuuteensa ja valita valaistun reitin ja välttää metsiköitä ja pimeitä oikopolkuja. Järkevää on välttää yksin liikkumista pimeällä."

Onko väkivalta lisääntynyt?

"Ei ole, mutta se on raaistunut. Yhteiskunta on kahtiajakautunutta. Osalla väestöstä menee lujaa ja kiire sekä välinpitämättömyys ovat kasvaneet. Liian paljon ihmisiä on jätetty täysin yksin. Syrjäytyminen, mielenterveysongelmat ja päihteet ovat usein väkivallan taustalla."

Miten parhaiten voimme vaikuttaa liikennekäyttäytymiseen?

"Ensimmäiseksi on katsottava peiliin. Pitää olla muille hyvänä esimerkkinä Itse teemme omat arvovalintamme. Voimme arvostella vaikkapa toisten suuria nopeuksia emmekä huomaa itse roikkuvamme liian lähellä edellä ajavaa."

Onko poliisilla tarpeeksi resursseja?

"Tehtävät ovat lisääntyneet, kun on perustettu uusia erikoistoimia. Esimerkkinä kasvava kansainvälinen rikollisuus. Tontti on iso ja uudet asiat vievät aikaa normaalista rikostutkinnasta. Poliisiin voi aina ottaa yhteyttä. Iloitsemme hyvästä palautteesta ja tartumme hyvin perusteltuihin epäkohtiin."

Mitä työ sinulle merkitsee? Mitä huonoja puolia on?

"Olen tyytyväinen työhöni, joka on monipuolista ja mielenkiintoista, eikä samanlaista päivää ole. Tilaa on annettu toteuttaa myös omia ideoita.

Ikävintä on, kun rankat asiat tulevat joskus kotiin. Puhumalla niistä työkavereiden kanssa selviää ja ammattiapuakin on saatavissa."

Teksti ja kuva: Hilkka Sipilä

viikon valinta

Tuntematon Niuva lähellä kaukana

Fagernäs centralstalt för sinnesjuka sai nimen Niuvanniemen keskuslaitos, joka muutettiin Niuvanniemen sairaalaksi vuonna 1932. Ensimmäiset potilaat oli otettu 120-paikkaiseen sairaalaan 1.2.1885.

Sairaala täytti kuluvana vuonna 125 vuotta. Sen kunniaksi Kaija Vuorio kirjoitti historian. Niuva, Niuvannimen sairaala 1885–1952 saa jatko-osan myöhemmin.

Mielisairauksiin liittyi monia uskomuksia. Oikeus valvoi ja kirkkokuri vaali. Mielisairailla ei ollut muuta turvaa kuin suku. 1700-luvulla kirkonvaivaisia auttoi ruotujärjestelmä. Köyhistä huolehdittiin talon kantokyvyn mukaan. Köyhiä ja sairaita myös kierrätettiin talosta taloon.

Suomen ensimmäinen piirilääkäri aloitti Vaasassa 1749. Kuopioon piirilääkäri saatiin 1777.

Vuorio näyttää valtakunnallisesti merkittävän kehityksen Niuvanniemen historian kautta.

Historiaamme kuuluivat lasaretit, hospitaalit ja houruinhuoneet aikana, jolloin mielisairaus ja köyhyys kytkettiin yhteen. Harjulan köyhäinoloja kuvasi aikanaan Minna Canth (Köyhää kansaa 1886). Vaivaistaloissa ei ollut lääkäreitä, eikä toimintaa valvottu.

Korpeen ei sairaaloita perustettu, vaan liikenneyhteydet piti olla kaupunkiin. Fagernäs Kuopiossa oli

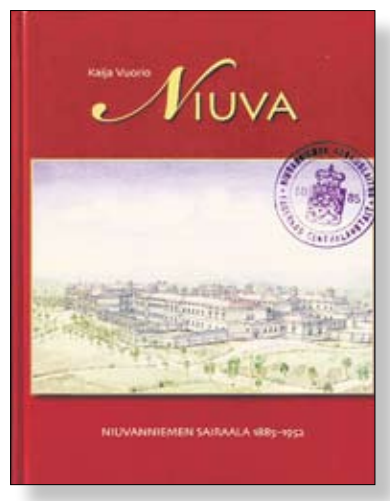

sopivan rauhallinen paikka ja siellä oli tilaa luontaistaloudelle, jota sairaalan ylläpitämiseen tarvittiin. Mielisairaalan rakennushanke antoi työtä tiilitehtaille ja Juantehtaalle, sillä portteja, kaltereita ja rautasänkyjä tarvittiin.

Henkilökunnan ja potilaitten yhteiseloa

Kirjan tarkat kartat ja piirustukset kertovat valtavasta työstä. Henkilökunta asui sairaala-alueella, miehille ja naisille oli omat osastonsa. Tarvittiin myös yksityishuoneita ja eristyssellejä. Sairaalan ensimmäisen vuosikymmenen aikana tehtiin viisi kaksikerroksista sairaalarakennusta ja saatiin yhteensä 310 sairaansijaa.

Kaupunkilaista oli riesaa, sillä heillä oli tapana käydä huviajelulla töllistelemässä potilaita piha-alueella.

Ensimmäinen virkaan valittu hoitaja oli Aleksanteri Saxbom. Hänellä oli Lapinlahdella saatu kokemus mielisairaanhoidosta ja hän sai muita parempaa palkkaa. Sairaala työllisti ihmisiä perhekunnittain ja virkamiehet pysyivät pitkään talossa.

Eristämisellä ja pakkopaidoilla rauhoitettiin potilaita. Vuodelepo ja kylvyt olivat hoitomuoto, kun lääkkeitä ei ollut.

Emännöitsijä oli paljon vartijana, sillä suurin menoerä oli ruoka. Henkilökunnasta kirjoittaessaan Vuorio toteaa, että pieniä olivat piirit. Sivistyneistö tunsi toisensa ja oli usein sukua keskenään.

Sotavuodet koettelivat sairaalaa. Talvisodan aikaan hoidettiin 460 potilasta. Kärsittiin nälkää ja kylmää.

Kuvat henkilökunnasta kertovat osaltaan ajan historiaa.

Vuorion Niuva-kirja on taidonnäyte.

Kaija Vuorio: Niuva,
Niuvanniemen sairaala 1885–1952,
201 s., 45 e.,
Niuvanniemen sairaala 2010.

Ritva Kolehmainen

MAASSA TAIVAASSA

AJATUKSIA KUOLEMASTA

Kuopiossa 6.11.2010 klo 12.00–21.00

PYHÄN MARKUKSEN KAPPELI | PYHÄN PIETARIN KAPPELI | TUOMIOKIRKKO
VB-VALOKUVAKESKUS | KUVAKUKKO | GALLERIA 12

Marras tarkoitti alunperin kielessämme kuolleen kaltaista, vainajaa. Nyt kuukausi on nimensä mukaisesti pyhitetty aihetta koskettavalle Maassa Taivaassa -tapahtumakokonaisuudelle ja päätapahtuma on pyhäinpäivänä. Kuolemaa käsitellään ja lähestytään monialaisesti, niin asiantuntijaluentojen, uskonnon kuin taiteen keinoin.

Tapahtuman on ideoinut valokuvataiteilija **Minna Havukainen.** Toteuttajina ovat **Kuopion seurakuntayhtymä, VB-valokuvakeskus, Kuopion ortodoksinen seurakunta, Alueellinen elokuvakeskus ISAK ry, Aalto yliopiston Taideteollinen korkeakoulu** ja **Pohjois-Savon Kirjallinen Yhdistys Vestäjät ry.**

Pyhäinpäivän tapahtuman ohjelmaa:

”KUOLEMASTA SANOIN, KUVIN JA SÄVELIN”
PYHÄN MARKUKSEN KAPPELI

”PUUTARHASSA”-TILATAIDETEOS
PYHÄN PIETARIN KAPPELI

MINNA HAVUKAISEN
EXITUS-VALOKUVANÄYTTELY
VB–VALOKUVAKESKUS

ELOKUVIA ELÄMÄSTÄ JA KUOLEMISESTA
KINO KUVAKUKKO

KUOLEMAN KOSKETUS
-VALOKUVANÄYTTELY
GALLERIA 12

PYHÄINPÄIVÄN MUSIIKKIA
KUOPION TUOMIOKIRKKO

HUOM! Aukioloaika vaihtelee tapahtumapaikoittain!

Vapaa Pääsy!

TUTUSTU PYHÄINPÄIVÄN JA KUOLEMAN KUUKAUDEN OHJELMAAN:

www.kuopionseurakunnat.fi | www.vb.kuopio.fi

"Tällaisen joukon olen aikaisemmin tavannut esiintyessäni vankilassa. Elinkautiseen tuomitut istuvat eturivissä", aloitti taiteilija Mikko Kuustonen. Miesjoukkoa naurattaa.

Hyvyys ja totuus näkyviksi

Hyvä näkyväksi. Pahuus ja viha rehottavat muutenkin, Kuopion miestenpäivässä todettiin.

Kuopiolaisen miestapahtuman teema "Näkymätön mies" osoittautui todeksi kirjainta myöten. Kuopio –halliin kokoontui vain nelisensataa miestä.

Syitä etsittiin niin lauantaiaamun lumimyräkästä kuin kirkossa vellovasta homokeskustelustakin.

Boikotoivatko herätysliikkeitten miehet liian "maallista" ohjelmatarjontaa?

Poikani kuolema uutisoitiin

Päivän anti olisi kestänyt täydenkin hallin miesvoimaa.

"Kolmen kypärän miehet", kenraali **Gustav Hägglund,** kansanedustaja **Seppo Kääriäinen** ja jääkiekkovalmentaja **Hannu Kapanen** linjoittivat miehen elämän perustan yllättävänkin samanmielisesti.

Kotipesän pitää olla kunnossa. Silloin jaksaa näkyvä ja näkymättömämpikin mies.

Kenraali Gustav Hägglundin poika kuoli runsas kuukausi sitten. Pitkään sairastaneen pojan kuolema uutisoitiin ja hautajaisetkin oli selostettu iltapäivälehden sivuille.

"Julkisuudesta oli se seuraus, että poikamme poismenoa ei tarvinnut selostaa yhä uudestaan tuttaville. Tämä helpotti iskun kestämistä."

Näkyvillä olo tietää Hägglundille sitä, että hän on koko ajan luupin alla ja julkisuus ulottuu myös lähipiiriin.

"Näkymisestä on monenlaista hyötyä, mutta julkisuus on myös kuin huume. Näkyvä ihminen tarvitsee kuiskaajan, joka palauttaa miehen maan pinnalle. Usein vaimo istuu hyvin tähän tehtävään, jopa pyytämättäkin."

MIESTÄ väkevämpi

Aamu nauraa illan murheille

Varmista kotipesäsi. Tämä ohje on kenraali Hägglundille jäänyt pysyvästi mieleen Yhdysvaltain armeijan komentaja- ja esikuntakoulusta.

"Työtehtäviin voi keskittyä paremmin, jollei tarvitse koko ajan pohtia, mahtaako postimies koputtaa kahdesti vaimon ovea."

Selkärankana Hägglund pitää velvollisuudentuntoa. "Liha on heikko. Velvollisuudentunto antaa voimaa kestää erilaisia viekoituksia. Näkyvän miehen on syytä tiedostaa se, että hän on monelle muulle esikuva."

Hägglund suosittelee miehelle rehellisyyttä ja liikuntaa. Vaikeuksia ei kannata pohtia myöhään yöhän, sillä usein aamu nauraa illan murheille.

"Virheet kannattaa tunnustaa heti, eikä vetkutella siinä toivossa, että asia jotenkin pysyisi piilossa." Hägglundin mukaan **Ilkka Kanerva** olisi voinut jatkaa ulkoministerinä, jos hän ei olisi kiemurrellut ja valehdellut suhteestaan Johanna Tukiaiseen.

Ulkoministeri **Aleksander Stubb** sen sijaan sanoo: mun moka, ja saa kaikki anteeksi."

"Syntien anteeksiantoon kannattaa uskoa. Niinhän me teemme jo uskontunnustuksessa. Ja meille on luvattu antaa synnit anteeksi."

Vastaa pahaan hyvällä

"Julkisuuden henkilön omaisten ja läheisten käsittely on kova asia. Iskut, varsinkin puhtaat ilkeydet ja valheet sattuvat", sanoi kansanedustaja Seppo Kääriäinen.

"Takinkäännökset ovat herkkua julkisuudelle. Politiikassa takinkääntäjän maine on montun pohjalla." Kääriäisen mielestä takinkäännös on perusteltua, mikäli muutos velvoittaa uudelleenarviointiin.

"Jopa **Urho Kekkonen** ja **Paavo Lipponen** ovat muuttaneet mielipidettään suuren luokan yhteiskunnallisissa kysymyksissä."

"Jos pystyy aitouteen, kestää kaiken, mitä mediajulkisuus tuo", Kääriäinen sanoo. Hän suosittelee itsekriittisyyttä omiin tekemisiin ja asemaan. Kiitoksen ja tunnustuksen perässä ei pidä juosta. Kannattaa punnita, onko viisaampaa toimia toisin kuin yleisesti odotetaan.

"Entä jos pahansuopuuteen vastaisikin hyväntahtoisuudella, suvaitsevaisuudella ja totuudella. Julkisuus ei hyväile arvopohjaisia poliitikkoja. Siitä huolimatta vastavirtaan kulkeminen kannattaa: ahneuden ja itsekeskeisyyden kyseenalaistava linjaveto, kestävien arvojen korostaminen ja tulevaisuuden rohkea valottaminen ovat vankkaa vastuunkantamista."

"Pahuus, viha ja kielteisyys rehottavat muutenkin. Näkyvyyttä olisi saatava myönteisille asioille", Kääriäinen toivoi.

Kups voitti, taivas varjele

Lumipyryinen päivä ei ole juuri seljennyt. Iltapäivä on jo pitkällä kun **Mikko Kuustonen,** kaivosmiehen poika Leppävirran Oravikoskelta laulaa vastikään tekemänsä iltalaulun ensi kertaa, koskettavasti.

"Kyllä se oli, isälle tehty", Kuustonen varmistaa lentotaksille kiiruhtaessaan.

"Jeesus on Herra, minä olen työläinen, Jeesus on Herra..."

"Kups voitti, hoppeeta tuli", kuuluu hihkaisu selän takaa. Niin juuri, ollaanhan miesten tapahtumassa.

"Taivas varjele", ehti sävel jo vaihtua Kuustosenkin lauluun.

Lahja Pyykönen
Kuvat: Timo Hartikainen

Näkyvät miehet: taiteilija Mikko Kuustonen ja kenraali Gustav Hägglund.

Takaisin kirkon jäseneksi

Timo Hartikainen

"Ei talous saa olla ainoa asia, josta kirkossa keskustellaan", toivoo yrittäjä Mikko Mäntyniemi. Vierellä tytär Sanni.

Yrittäjä **Mikko Mäntyniemi,** 42, oli yksi Miestä väkevämpi -päivän nuorimmista.

Mikko Mäntyniemi on yksi heistä, joka pitkän eron jälkeen on liittynyt takaisin kirkon jäseneksi. Vasemmistolaiskodissa kasvanut Mäntyniemi sanoo eronneensa kirkosta "uskon vuoksi".

"Kahdenkymmenen vuoden aikana opin ymmärtämään sen, että kirkko työskentelee samojen päämäärien eteen, joiden uskon yhä muuttavan maailmaa."

Samat uskon perusteet toivat hänet takaisin kirkkoon. "Rakkauden ja uskon teot muuttavat maailmaa. Ratkaisevaa on se, miten kohtelemme muita ihmisiä."

Mäntyniemi kuunteli mielellään sekä **Gustav Hägglundin** että **Seppo Kääriäisen** puhetta arvoista, luottamuksesta ja heikkouksista.

"Arvojen puute", Mäntyniemi listaa sekä miehen että yhteiskunnan pahan olon syyksi. Saman listan laitamille joutuu kirkkokin nyt vellovassa homopyörityksessä. "Toisaalta keskustelu on hyvä, koska se herätti kirkonmiehet. Sisäinen silittely ei enää auta."

Tosin kriisivalmius kirkossa ei Mäntyniemen mukaan toiminut. "Karkuun ei voida lähteä. Nyt on tultava esille arvojen kanssa."

"Jakamaan armoa ja rakkautta. Sitä ihmiset kirkolta kaipaavat. Talous ja rahat eivät nyt ole niitä asioita, joista pitää keskustella."

Erilaisuuden sietokyky katoamassa

Arvojen koveneminen huolestuttaa palvelualuejohtaja **Pekka Vähäkangasta.**

Kuopion kaupungin palvelualuejohtaja Pekka Vähäkangas ei halua "medikalisoida" miehen ominaisuuksia, mutta listaa kumminkin nämä: kärsivällinen, luotettava, empaattinen, voimakas, arvostaa ja kunnioittaa itseään.

"Vahvuus on sitä, että uskaltaa panna itsensä likoon heikkoine puolineen. Oikeanlaiseen vahvuuteen tarvitaan muita ihmisiä."

Vähäkankaan mukaan elämän rohkeutta on kohdata tosiasiat, muuttaa suuntaa ja osata olla iloinen siitäkin, että olin väärässä.

"Elämä ei ole vain suoriutumista ja selviytymistä. Elämä kaikessa ankaruudessaan on lahja, jossa voi myös viihtyä ja olla onnellinen, nauttia."

Vähäkangas sanoo oman elämänsä voiman tulevan siitä tosiasiasta, että päämääränä on kuolema.

"Tässä mittasuhteessa on hyvä katsoa elämän arvoja ja sitä, miten elää oikealla tavalla. Kriisit ja vaikeudet kuuluvat elämään, mausteina. Uteliaisuus ja rohkeus auttavat katsomaan uuteen."

Akseli Muraja/Savon Sanomat

"Miehet tarvitsevat hyviä yhteisöjä, joissa siedetään erilaisuutta", ehdottaa palvelualuejohtaja Pekka Vähäkangas.

Pekka Vähäkankaan mukaan miehet voivat pahoin. Hän kaipaa hyviä yhteisöjä, joissa sosiaalista pääomaa voitaisiin jakaa, ja tuoda myös pahaa oloa julki.

"Olen huolissani siitä, että arvot ovat kovenneet ja erilaisuuden sietäminen häviää."

Kirkollisen keskustelun Vähäkangas toivoo ohjautuvan "tärkeimpiin asioihin".

"Evankeliumin sanomaan, koska siinä on jo kaikki."

Väljyyttä miehelle

Rehtori **Esko Tokola** tuli miesten tapahtumaan uteliaisuuttaan.

Esko Tokola miettii, onko sellaisia asioita, jotka ovat yksinomaan miesten. Hän muistaa vuosien takaa tilanteen, jossa opiskelijapoikien kanssa tutustuttiin suureen konepajaan. Suurten koneiden puikoissa hallitsi nainen ja kun mentiin syömään, tarjoilijana oli mies. "Poikien maailmahan oli aivan sekaisin."

"Saattaa olla, että tämä maailma on naisten ja miehet hakevat jonkinlaista tasa-arvoista ryhtiliikettä. Paikkaa, jossa on väljyyttä ja yhteyttä."

"Kyllä miehillä on nykyaikana tiukkaa, varsinkin työelämässä", eläkkeellä oleva rehtori miettii.

Timo Hartikainen

"Kirkon on oltava nyt hereillä", muistuttaa eläkkeellä oleva rehtori Esko Tokola.

Eri-ikäiset yhteen!
Seurakunnasta kohtaamispaikka, jossa on kaikille tilaa.
Sirkka Sinkkonen
emeritaprofessori
Kansankirkko keskellä arkea
Tuomiokirkkoseurakunta
seurakunta-neuvosto 76
yhteinen kirkkovaltuusto 37

Jumalan armo on kirkon aarre!
MATTI MÄNTTÄRI
Seurakuntaneuvoston jäsen
Kansan kirkko SDP
Tuomiokirkkoseurakunta
valtuusto 32
seurakuntaneuvosto 71

KIRKOSTA VOIMAA IHMISTEN ARKEEN
Valitse kokenut yhteistyön rakentaja
Alavan seurakunta
seurakuntaneuvosto 39
kirkkovaltuusto 14
Upi Heinonen *ekonomi, yrittäjä*

SDP
Kokenut päättäjä - ammattina kuunteleminen
Äänestä!
kirkko-valtuusto 9
seurakunta-neuvosto 58
Markku Kiljander
mielisairaanhoitaja, perheterapeutti

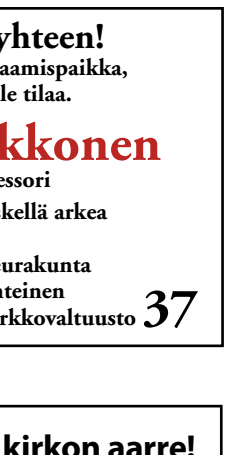

SDP Kansan kirkko SDP

LEVYUUTUUS! Tulpa CD
Oratorio PIETARI
Esiintyjät:
Heikki Rainio
Joose Vähäsöyrinki
Markku Liukkonen
Sirkka Rautakoski
Ari Rautakoski
Cantio Laudis -kuoro
Oulun kamariorkesteri
johtaa Olli Heikkilä

Joululevy BETLEHEM
Joose Vähäsöyrinki, baritoni
Vesa Kajava, urut

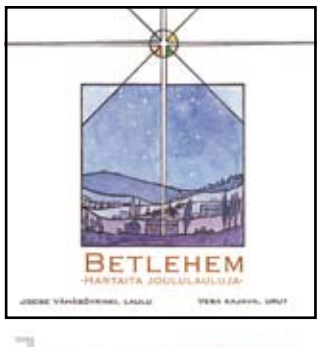

Tutustu ääninäytteisiin ja tilaa:
WWW.JOVEREC.COM
Joverec

TUOMIOKIRKKOSEURAKUNTA KIRKKOVALTUUSTON EHDOKKAAT

I YHDESSÄ TOIMIEN

2
Harri
Hämäläinen
eläkeläinen

3
Esa
Jääskeläinen
toimitusjohtaja

4
Arja
Kapanen-Rasa
FM, lukion lehtori

5
Liisa
Karjalainen
lehtori

6
Jaakko
Kekoni
hallitusammattilainen

7
Allu
Koskinen
yrittäjä

8
Elli
Kyllönen
peruskoulunopettaja, eläk.

9
Aku
Latvaniemi
opiskelija, yht.yo

10
Marja-Leena
Martikainen
FM, senioriopettaja

11
Kirsi-Marja
Myöhänen
HUK, toimittaja

12
Jaana
Nieminen
merkonomi, yrittäjä

13
Seppo
Niskanen
metsänhoitaja

14
Erik
Ongelin
aluejohtaja, eläk.

15
Mauri
Pesonen
katupäällikkö, insinööri

16
Christa
Pyy
opiskelija

17
Arja
Päivinen
yrittäjä, LKV-kiinteistövälittäjä

18
Ilkka
Raninen
rehtori, teol.toht.

19
Aleksi
Repo
opiskelija

20
Simo
Somera
controller, eläk.

21
Maija
Taskinen
pankinjohtaja

II PERUS-KUOPIO – KRISTILLISET PERUSARVOT KUNNIAAN

22
Tuulikki
Kauppinen
pelisaliasiakaspalvelija

23
Pirkko
Hämäläinen
toimittaja
sitoutumaton

III SEURAKUNNAN SANOMAAN SITOUTUNEINA

24
Mirkka
von Bremen
opiskelija

25
Markku
Heikkinen
laulunopettaja

26
Jaana
Lappalainen
erit.lastentarhan-opettaja, KM

27
Paavo
Lyytinen
rehtori

28
Irja
Pitkänen
perushoitaja, eläk.

29
Riitta-Liisa
Rautsi
hovioikeudenneuvos

30
Helena
Riekki
intendentti

31
Maija
Salo
apulaisylihoitaja, eläk.

IV KANSAN KIRKKO SDP

32
Matti
Mänttäri
Hum.tiet.kand.

33
Auli
Poutiainen
näyttelijä

34
Ritva
Riekkinen
kirjaltaja

35
Paavo
Vartiainen
toimitusjohtaja

36
Jaakko
Kosunen
opettaja

V KANSANKIRKKO KESKELLÄ ARKEA

37
Sirkka
Sinkkonen
emerita professori

38
Veikko
Vilmi
dosentti, yht.kunt. ja kasv.tiet.tohtori

39
Hanna
Hytönen
suuhygienisti

40
Kirsi
Raatikainen
lähihoitajaopiskelija, tarjoilija

TUOMIOKIRKKOSEURAKUNTA SEURAKUNTANEUVOSTON EHDOKKAAT

I YHDESSÄ TOIMIEN

41
Harri
Hämäläinen
eläkeläinen

42
Esa
Jääskeläinen
toimitusjohtaja

43
Arja
Kapanen-Rasa
FM, lukion lehtori

44
Liisa
Karjalainen
lehtori

45
Juha
Komulainen
kanttori

46
Allu
Koskinen
yrittäjä

47
Elli
Kyllönen
peruskoulunopettaja, eläk.

48
Aku
Latvaniemi
opiskelija, yht.yo

49
Marja-Leena
Martikainen
FM, senioriopettaja

50
Birgitta
Myöhänen
kosmetologi

51
Kirsi-Marja
Myöhänen
HUK, toimittaja

52
Jaana
Nieminen
merkonomi, yrittäjä

53
Seppo
Niskanen
metsänhoitaja

54
Erik
Ongelin
aluejohtaja, eläk.

55
Mauri
Pesonen
katupäällikkö, insinööri

56
Christa
Pyy
opiskelija

57
Arja
Päivinen
yrittäjä, LKV-kiinteistövälittäjä

58
Aleksi
Repo
opiskelija

59
Simo
Somera
controller, eläk.

60
Maija
Taskinen
pankinjohtaja

II PERUS-KUOPIO – KRISTILLISET PERUSARVOT KUNNIAAN

61
Tuulikki
Kauppinen
pelisaliasiakaspalvelija

62
Pirkko
Hämäläinen
toimittaja
sitoutumaton

III SEURAKUNNAN SANOMAAN SITOUTUNEINA

63
Mirkka
von Bremen
opiskelija

64
Eila
Haajanen
lehtori, eläk.

65
Markku
Heikkinen
laulunopettaja

66
Jaana
Lappalainen
erit.lastentarhan-opettaja, KM

67
Irja
Pitkänen
perushoitaja, eläk.

68
Riitta-Liisa
Rautsi
hovioikeudenneuvos

69
Helena
Riekki
intendentti

70
Maija
Salo
apulaisylihoitaja, eläk.

www.seurakuntavaalit.fi

www.kuopionseurakunnat.fi

Seurakuntavaalit 2010
Ensimmäinen kerta.

TUOMIOKIRKKOSEURAKUNTA SEURAKUNTANEUVOSTON EHDOKKAAT

IV KANSAN KIRKKO SDP

71 Matti Mänttäri *Hum.tiet.kand.*

72 Auli Poutiainen *näyttelijä*

73 Ritva Riekkinen *kirjaltaja*

74 Paavo Vartiainen *toimitusjohtaja*

75 Jaakko Kosunen *opettaja*

V KANSANKIRKKO KESKELLÄ ARKEA

76 Sirkka Sinkkonen *emerita professori*

77 Veikko Vilmi *dosentti, yht.kunt. ja kasv.tiet.tohtori*

78 Hanna Hytönen *suuhygienisti*

79 Kirsi Raatikainen *lähihoitajaopiskelija, tarjoilija*

ALAVAN SEURAKUNTA KIRKKOVALTUUSTON EHDOKKAAT

I KIRKKO KESKELLÄ ARKEA JA JUHLAA

2 Irma Vainikainen *lehtori*

3 Niina Kalliokoski *kultasepänalan artesaani, kotiäiti*

4 Antti Tapaninaho *lääkäri*

5 Laura Lehkonen *käräjätuomari*

II VASTUUNKANTAJAT

6 Elisabet Kivioja *kotitalousopettaja*

7 Anja Komulainen *hankintapäällikkö, eläkeläinen*

8 Matti Kontio *DI, kehityspäällikkö*

9 Sinikka Marttila *sairaanhoitaja, diakonissa*

10 Teemu Soini *insinööriopiskelija*

11 Taina Tammekann *musiikkiluokanopettaja*

12 Elli Voutilainen *diakoni*

III KIRKON RAKENTAJAT

13 Toivo Väisänen *Insinööri, rakennus-päällikkö*

14 Upi Heinonen *yrittäjä, ekonomi*

15 Netta Huttunen *opiskelija*

16 Liisa Kiianlinna *LL.M., OTM*

17 Carita Korhonen *yht.kuntatiet.yo*

18 Kyösti Miettinen *terveystieteiden maisteri*

19 Taisto Toppinen *rekisteripäällikkö, DI*

IV KANSANKIRKKO, SDP

20 Eila Holopainen *eläkeläinen*

21 Sylvi Kananen *kodinhoitaja, herastuomari*

22 Ilkka Iso-Pahkala *myymäläpäällikkö*

23 Toivo Pakarinen *työnjohtaja*

24 Keijo Karttunen *työteknikko*

25 Marja Leena Pohjolainen *mielenterveyshoitaja*

26 Tiina Kaartinen *päiväkodinjohtaja*

ALAVAN SEURAKUNTA SEURAKUNTANEUVOSTON EHDOKKAAT

I KIRKKO KESKELLÄ ARKEA JA JUHLAA

27 Irma Vainikainen *lehtori*

28 Niina Kalliokoski *kultasepänalan artesaani, kotiäiti*

29 Antti Tapaninaho *lääkäri*

30 Laura Lehkonen *käräjätuomari*

II VASTUUNKANTAJAT

31 Sakari Kainulainen *lääkäri*

32 Anja Komulainen *hankintapäällikkö, eläkeläinen*

33 Matti Kontio *DI, kehityspäällikkö*

34 Sinikka Marttila *sairaanhoitaja, diakonissa*

35 Teemu Soini *insinööriopiskelija*

36 Miika Tammekann *luokanopettaja*

37 Elli Voutilainen *diakoni*

III KIRKON RAKENTAJAT

38 Toivo Väisänen *Insinööri, rakennus-päällikkö*

39 Upi Heinonen *yrittäjä, ekonomi*

40 Netta Huttunen *opiskelija*

41 Liisa Kiianlinna *LL.M., OTM*

42 Carita Korhonen *yht.kuntatiet.yo*

43 Kyösti Miettinen *terveystieteiden maisteri*

44 Taisto Toppinen *rekisteripäällikkö, DI*

IV KANSANKIRKKO, SDP

45 Eila Holopainen *eläkeläinen*

46 Sylvi Kananen *kodinhoitaja, herastuomari*

47 Ilkka Iso-Pahkala *myymäläpäällikkö*

48 Toivo Pakarinen *työnjohtaja*

49 Keijo Karttunen *työteknikko*

50 Marja Leena Pohjolainen *mielenterveyshoitaja*

51 Tiina Kaartinen *päiväkodinjohtaja*

JÄRVI-KUOPION SEURAKUNTA KIRKKOVALTUUSTON EHDOKKAAT

I SUVAITSEVAISUUDEN JA AVOIMUUDEN VALITSIJAYHDISTYS

2 Elvi Kasanen *eläkeläinen, keittäjä*

3 Tuomas Keinänen *autonkuljettaja*

4 Pekka Martikainen *levyseppä-hitsaaja*

5 Maija Mikkanen *tuntiopettaja, yrittäjä*

6 Irma Riekkinen *sairaanhoitaja (AMK)*

7 Tuija Suikka *kassamyyjä*

8 Kirsi-Marja Suoranta *emäntä, ohjaaja*

9 Sari Vuorinen *opiskelija*

II JÄRVI-KUOPIO KESKELLÄMME

10 Maija Räsänen *matkailuyrittäjä / emäntä*

11 Merja Marin *FM, museonjohtaja*

12 Timo Mustonen *maaseutuyrittäjä*

13 Toivo Hartikainen *yrittäjä*

14 Kaija Julkunen *THT-maisteri*

15 Ritva Puurunen *yrittäjä*

16 Kirsti Antikainen *lehtori*

17 Taisto Kröger *taksiautoilija*

18 Minna Koistinen *kouluavustaja / toimistosihteeri*

19 Jaana Iivarinen *emäntä*

20 Keijo Weman *työnjohtaja, eläkeläinen*

21 Inga Korhonen *opiskelija*

22 Salme Harjunen *eläkeläinen, kodinhoitaja*

23 Liisa Jokela *elinkeinoasiamies, agrolgi (AMK)*

24 Pirkko Karhunen *perhehoitaja*

25 Erika Suominen *yrittäjä*

26 Pentti Rissanen *mv, eläkeläinen*

27 Antti Ahonen

28 Pirjo Meuronen *maatalousyrittäjä*

29 Ari Miettinen *sähköurakoitsija*

30 Janne Miettinen *puistotyöntekijä*

31 Matti Miettinen *maanviljelijä*

32 Väinö Miettinen *lehtori, eläkeläinen*

III KUULEEKO KIRKKO ? KOKOOMUS

33 Sanni Antikainen *yrittäjä, eläkeläinen*

34 Eeva Happonen *maaseutuyrittäjä*

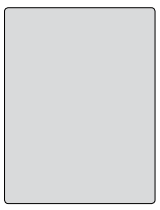

35 Pirjo Järvinen *eläkeläinen*

36 Päivi Marttila *kotitalousopettaja*

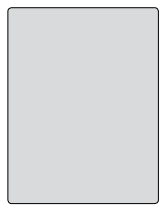

37 Pekka Mustonen *kaivosteknikko*

38 Pasi Pitkänen *luokanopettaja*

39 Åke Qvarnström *ylikonst., eläkeläinen*

40 Pirjo Rahunen *FM*

41 Esko Taskinen *ylikonstaapeli, eläkkeellä*

42 Terttu Vilpponen-Salmela *sisätautilääkäri*

IV LITMANIEMEN KYLÄ

43 Sirkka Miettinen *eläkeläinen*

V PERUS-KUOPIO

44 Maija Räsänen *kamreeri*

45 Ate Savolainen *myyntiedustaja*

46 Pirjo Kartano *free lancer taiteilija*

VI NUORET VAIKUTTAJAT

47 Hanna Pitkänen *opiskelija*

48 Tiina Leskinen *opiskelija*

49 Matti Rissanen *opiskelija*

50 Suvi Kettunen *opiskelija*

JÄRVI-KUOPION SEURAKUNTA SEURAKUNTANEUVOSTON EHDOKKAAT

I SUVAITSEVAISUUDEN JA AVOIMUUDEN VALITSIJAYHDISTYS

51 Elvi Kasanen *eläkeläinen, keittäjä*

52 Tuomas Keinänen *autonkuljettaja*

53 Pekka Martikainen *levyseppä-hitsaaja*

54 Maija Mikkanen *tuntiopettaja, yrittäjä*

55 Irma Riekkinen *sairaanhoitaja (AMK)*

II JÄRVI-KUOPIO KESKELLÄMME

56 Maija Räsänen *matkailuyrittäjä / emäntä*

57 Merja Marin *FM, museonjohtaja*

58 Timo Mustonen *maaseutuyrittäjä*

59 Toivo Hartikainen *yrittäjä*

60 Kaija Julkunen *THT-maisteri*

61 Ritva Puurunen *yrittäjä*

62 Kirsti Antikainen *lehtori*

63 Taisto Kröger *taksiautoilija*

64 Minna Koistinen *kouluavustaja / toimistosihteeri*

65 Jaana Iivarinen *emäntä*

66 Keijo Weman *työnjohtaja, eläkeläinen*

67 Inga Korhonen *opiskelija*

68 Salme Harjunen *eläkeläinen, kodinhoitaja*

69 Liisa Jokela *elinkeinoasiamies, agrolgi (AMK)*

70 Pirkko Karhunen *perhehoitaja*

71 Erika Suominen *yrittäjä*

72 Pentti Rissanen *mv, eläkeläinen*

JÄRVI-KUOPION SEURAKUNTA SEURAKUNTANEUVOSTON EHDOKKAAT

73 Antti Ahonen

74 Pirjo Meuronen *maatalousyrittäjä*

75 Ari Miettinen *sähköurakoitsija*

76 Janne Miettinen *puistotyöntekijä*

77 Matti Miettinen *maanviljelijä*

78 Aimo Ruuskanen *mv.*

79 Sylvi Reinikainen *emäntä, eläkeläinen*

III KUULEEKO KIRKKO ? KOKOOMUS

80 Sanni Antikainen *yrittäjä, eläkeläinen*

81 Eeva Happonen *maaseutuyrittäjä*

82 Pirjo Järvinen *eläkeläinen*

83 Päivi Marttila *kotitalousopettaja*

84 Aarno Miettinen *eläkeläinen, yrittäjä*

85 Helvi Miettinen *merkonomi*

86 Pekka Mustonen *kaivosteknikko*

87 Pasi Pitkänen *luokanopettaja*

88 Åke Qvarnström *ylikonst., eläkeläinen*

89 Pirjo Rahunen *FM*

90 Esko Taskinen *ylikonstaapeli, eläkkeellä*

91 Terttu Vilpponen-Salmela *sisätautilääkäri*

IV LITMANIEMEN KYLÄ

92 Sirkka Miettinen *eläkeläinen*

V PERUS-KUOPIO

93 Maija Räsänen *kamreeri*

94 Ate Savolainen *myyntiedustaja*

VI NUORET VAIKUTTAJAT

95 Hanna Pitkänen *opiskelija*

96 Tiina Leskinen *opiskelija*

97 Matti Rissanen *opiskelija*

98 Suvi Kettunen *opiskelija*

KALLAVEDEN SEURAKUNTA KIRKKOVALTUUSTON EHDOKKAAT

I KANSAN KIRKKO SDP

2 Matti Tolonen *Autonkuljettaja*

3 Jouni Toikkanen *Postinjakaja*

4 Jyrki Viitanen *Työsuojeluvaltuutettu*

5 Mikko Löppönen *YTM, Opettaja*

6 Markku Lintu *Ravintolatyöntekijä*

II KAIKKIEN KIRKKO

7 Mirja Eskelinen *Sairaanhoitaja*

8 Hannu Halonen *DI opettaja, tutkija*

9 Ritva Heikkinen *Lehtori, eläkkeellä*

10 Pekka Huttunen *Rakennustarkastaja*

11 Markku Huttunen *Rakennusmestari*

12 Barnabe Koko *Opiskelija*

13 Maarit Kolari *Sosionomi, kirkon nuorisotyönohjaaja*

14 Veli Markkanen *Ravintoloitsija*

15 Mariikka Myllyniemi *Sairaanhoitaja, terveyst.opiskelija*

16 Mikko Mäntyniemi *Valokuvaaja, yrittäjä*

17 Pekka Niiranen *Teol.tohtori, toimittaja*

18 Erkki Oinonen *Kaupungin puutarhuri*

19 Jarmo Oksanen *Autoteknikko, katsastusmies*

20 Marko Parviainen *Toimitusjohtaja*

21 Mariaana Risku-Tiihonen *Erityis-luokanopettaja, eläkkeellä*

22 Raili Sormunen *Opistosihteeri*

23 Maija Svärd *Va rehtori*

24 Jaana Turunen *Muusikko*

25 Kati Ukkonen *Sosionomi AMK, kotiäiti*

III PERUS-KUOPIO – KRISTILLISET PERUSARVOT KUNNIAAN

26 Hannu Heiskanen *Yrittäjä*

27 Sirpa Kulin *Asiakaspalvelu-vastaava*

IV KIRKKO KAIKILLE

28 Laura Siponmaa *ELL.Teol.yo.*

29 Leila Tuomainen *Herastuomari, toimistonhoitaja*

30 Hannele Nykänen *Teologi, Koordinaattori*

31 Tanja Kaipainen *Sairaanhoitaja*

32 Harri Auvinen *Tekniikan tohtori, FM*

V ELÄVÄÄ ELÄMÄÄ – KALLAVEDEN SEURAKUNTA

33 Vesa Kärkkäinen *Toimittaja*

34 Tarja Saharinen *Osastonhoitaja TtM*

35 Sirkka Vuorinen *Sairaanhoitaja*

36 Seppo Karppinen *Diakonia-amk:n lehtori, TT*

37 Antti Airas *DI*

38 Martti Eskelinen *Maanviljelijä*

39 Hannu Jauhiainen *Maanviljelijä*

40 Veijo Karkkonen *Agrologi, maaseutu-yrittäjä*

41 Leena Kumpusalo *Erikoislääkäri*

42 Anna Olkkonen *Terveydenhuollon lisensiaatti, koulutus-suunnittelija*

43 Mari Paukkonen *Lähihoitaja*

44 Hilja Konttinen *Emäntä*

45 Johanna Ahonen *Ympäristöasian-tuntija, DI*

Vaaliehdokas k

Ennakko-äänestyspaikat seurakunta-vaaleissa 3.11. – 5.11.

Seurakuntien tilat
- Keskusseurakuntatalo, Suokatu 22
  1.-5.11. klo 9.00-18.00
- Päivärannan kirkko, Tuomikuja 4
  3.11. klo 13.00-18.00

Kaupat
- K-market Männistö, Kalevantori 3
  5.11. klo 12.00-18.00
- Citymarket Päiväranta, Päivärannatie 18
  3.-4.11. klo 15.00-20.00
- Citymarketin ja Euromarketin keskusaula, Kolmisopentie 1
  3.-4.11. klo 15.00-20.00
- Prisma, Savilahdentie 10
  3.-4.11 klo 15.00-20.00
- Puijonlaakson ostoskeskus, Sammakkolammentie 6
  4.11. klo 15.00-19.00

Koulut ja oppilaitokset
- Kuopion Lyseon lukio, Puijonkatu 18
  3.11. klo 10.30-13.00
- Kallaveden lukio, Maaherrankatu 2
  4.11. klo 10.30-13.00
- Itä-Suomen yliopisto, Snellmania, Yliopistonranta 1 E
  4.11. klo 10.00-14.00
- Minna Canthin lukio, Ruotsinkatu 35
  5.11. klo 10.30-13.00
- Savonia-AMK, Sairaalakadun kampus, Sairaalakatu 6-8
  5.11. klo 10.00-14.00

KALLAVEDEN SEURAKUNTA
- Karttulan seurakunnan kirkkoherranvirasto, Kissakuusentie 14
  1.-5.11. klo 9.00-18.00
- Pihkainmäen koulu, Pihkarinteentie 12
  3.11. klo 16.00-19.00
- Syvänniemen pappila, Kuttajärventie 6
  4.11. klo 16.00-19.00
- Kallaveden kirkko, Rauhalahdentie 21
  1.-5.11. klo 9.00-18.00
- Jynkänvuoren kerhotila, Isännäntie 22
  3.11. klo 16.00-19.00

JÄRVI-KUOPION SEURAKUNTA

Juankosken äänestysalue
- Juankosken seurakunnan kirkkoherranvirasto, Mäntytie 5
  1.-5.11. klo 9.00-18.00
- S-market Kurre, Juankoskentie 19
  1.-5.11. klo 9.00-17.00
- K-kauppa Terhontori, Rantatie 5
  3.-5.11. klo 9.00-17.00

Vehmersalmen äänestysalue
- Vehmersalmen seurakunnan toimisto, Pappilantie 10
  1.-5.11. klo 9.00-18.00
- Vehmersalmen kirjasto, Vehmersalmentie 27
  3.11. klo 16.00-18.00

Riistaveden äänestysalue
- Riistaveden seurakunnan toimisto, Keskustie 2
  1.-5.11. klo 9.00-18.00

Tuusniemen äänestysalue
- Tuusniemen seurakunnan kirkkoherranvirasto, Koivukuja 2
  1.-5.11. klo 9.00-18.00
- Hirvola, Luostaritie 3457
  4.11. klo 12.30-15.00

Kaavin äänestysalue
- Kaavin seurakunnan kirkkoherranvirasto, Kirkkorannantie 1
  1.-5.11. klo 9.00-18.00
  4.11. klo 11.00-13.00
- S-Market, Kaavintie 1 B
  2.11. klo 11.00-13.00
  4.11. klo 9.00-11.00
  5.11. klo 16.00-18.00
- Iso-Oskarin aula, Kaavintie 5
  5.11. klo 14.00-16.00

Kuopion seurakuntien vaalipaneelit viime sunnuntaina eivät herättäneet suuria intohimoja.

Lapset, nuoret ja vanhukset nousivat puheissa päällimmäisiksi.

Kirkosta eroamisiin ei kajottu, homokeskusteluunkin vain vähän.

Kallavedellä liikuttava yksimielisyys

"Millä tavalla seurakuntaneuvoston jäsen voi olla avaamassa tietä kirkkoon?" Kysymyksen Kallaveden seurakunnan vaalipanelisteille esitti **Seppo Karppinen,** itsekin ehdokkaana.

Olemalla mukana ihmisen elämänkaaressa, yhteistyöllä, aluetyöllä, arjessa lähellä, nuorisotyön kautta, jalkautaumalla.

Kallaveden seurakunnan vaalipaneeliin valitut olivat rauhallisen yksimielisiä. "Liian täydellistä, liian yhtä pataa", kuiskasi vieruskaveri **Martta Ruuskanen,** Vehmasmäen kappelin väsymätön puolestapuhuja.

Alavalaisille tiedoksi, että ainakin nämä ehdokkaat ovat valmiita luopumaan Alavan kirkosta. Rakenteellista uudelleenarviointia seurakuntayhtymässä heidän mielestään tarvitaan.

"Toivon seurakunnalta lähelle tulevaa aluemallia", sanoi paneelia kuunnellut **Aino Mäntyselkä** Hiltulanlahdesta. "Jäsenkato pysäyttää. Kirkosta pitäisi nyt saada esille myönteisiä asioita."

"Ainakin kirkon pitää ilmaista selkeästi kantansa"; **Jarmo Oksanen** toivoi.

Kallaveden vaalipaneelin yleisö oli pääosin ehdokkaita. Loput olivat maaseutualueilta sekä Karttulasta

Puijon panelistit kannattivat homoparien siunaamista

Puijon kirkolla käytiin rauhallinen vaalipaneeli.

Ehdokkaat pitivät Ajankohtaisen kakkosen homokeskustelun jälkeistä kirkosta eroamispiikkiä surullisena. Kirkon virallinen kanta homokeskusteluun olisi pitänyt julkaista nopeammin.

Paneeliin osallistujat kannattivat rukoushetkeä samaa sukupuolta olevien parien puolesta sekä homo- ja lesboparien siunaamista, vihkimiseen suhtauduttiin selvästi varauksellisemmin.

Tiukentuvaan talouteen toivottiin yhtä ratkaisua vapaaehtoisten saamisesta mukaan seurakunnan toimijoiksi. Ehdokkaat turvaisivat jumalanpalvelukset, diakoniatyön, lasten, nuorten ja nuorten aikuisten toiminnan, eniten säästöjä otettaisiin kiinteistöistä.

Kaikki kannattivat seurakuntien yhdistämistä Kuopiossa.

"Homokeskustelu on saanut kirkossa liian paljon huomiota." Tätä mieltä olivat paneelia kuunnelleet **Kaisa Antikainen** sekä **Arja** ja **Väinö Kokkonen.**

"Aihe on noussut liian tärkeäksi", toteaa Kaisa Antikainen.

Arja Kokkosen epäili sitä, ovatko ehdokkaat lukeneet Raamattua sydämellään. "Yleinen mielipide ei määrää asioita, vaan Raamattu."

Hänen mukaansa seksuaalisuus ei ole ollut tähän asti kirkolle pulma, vaan se on avioliittoon kuuluva, miehen ja naisen välinen pyhä asia.

"Homoja ei pidä sulkea seurakunnasta. He tuntevat olevansa erilaisia, ja tarvitsevat lähimmäisen rakkautta. "Raamatussa sanotaan selvästi, että avioliitto kuuluu vain miehen ja naisen välille."

Väinö Kokkosen vertailtua ehdokkaita ivaalikoneessa hän löysi Puijolta vain kaksi ehdokasta, jotka eivät hyväksyneet homojen siunaamista eivätkä rukousta heidän puolestaan. Mutta ehdokkaat toivottavat silti homot ja lesbot tervetulleeksi seurakuntaan, kuten myös

Kallaveden seurakunnan vaalipaneeli aloitettiin kirkkokahvilla.

Hilkka Sipilä

Heikki Kastarinen (vas.) sekä Arja ja Raimo Pirskanen kuuntelivat vaalipaneelia Pyhän Johanneksen kirkossa.

Timo Hartikainen

Aino Mäntyselkä toivoo kirkolta terävöittämistä myönteiseen julkisuuteen.

irkkotien avaajana

Timo Hartikainen

Helinä Schroderus

Kaisa Antikainen toivoi homokeskustelun laantuvan.

Helinä Schroderus

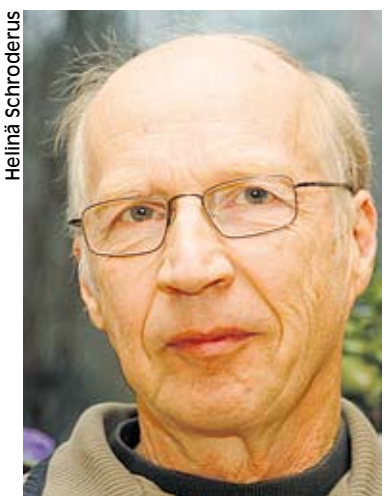

Väinö Kokkonen huomasi, että kiinteistöistä ehdokkailla on asiantuntemusta.

Kokkonen.

"Taloudesta ja kiinteistöistä ehdokkailla kyllä on asiantuntemusta", hän toteaa.

Kirkossa tarvitaan tekoja ja vierelläkulkijaa

Männistön eurakuntaneuvostoon pyrkivälle, porukan nuorimmalle **Juhana Rytköselle** nuorisotyö on lähellä sydäntä.

"Tulevaisuus on nuorten. Olen lapsesta saakka osallistunut seurakunnan toimintaan ja se antaa hyvän pohjan elämälle

Diakonia- ja vapaaehtoistyö oli useimpien ehdokkaitten ykkösasia.

"Vanhustyön uudelleen organisointi on seurakunnalle iso haaste", **Heikki Eitakari** totesi. "Erityisesti haluan kannustaa nuoria mukaan vastuuseen."

Riitta Huittisen mielestä vapaaehtoiset ovat keskeisessä asemassa.

"Virkeille eläkeläisille pitäisi järjestää koulutusta, jotta heillä on valmius auttaa vanhuksia", **Leena Elonheimo** ehdotti.

Sosionomi ja teologi **Heikki Kastarinen** kuunteli paneelia ja kyseli suvaitsevaisuudesta.

"Kirkon pitäisi olla myös vähäosaisten ja köyhien kirkko. Kaipaan enemmän vanhustyöhön tekoja, jossa sana todentuu käytäntöön. Olisimme vierellä kulkijoita, jossa Kristuksen sovitustyö on perusta auttamiseen. Jumalanpalvelus on tärkeä ja sen pitäisi koota kaikki yhteen.

"Olisi mukava olla seurakunnassa, jossa rukoillaan, iloitaan ja itketään yhdessä", **Arja** ja **Raimo Pirskanen** sanovat.

"Olimme kiinnostuneet ehdokkaiden kristillisestä näkökannasta, joka ei tullut esille. Me luterilaiset olemme suvaitsevaisia, mutta viimeaikainen kohukeskustelu huolettaa. Ehdokkaat olivat sitä mieltä, että armo kuuluu kaikille ja kaikkia pitää kunnioittaa. Ainostaan yksi ehdokas vetosi Raamatun käsitykseen asiasta."

Tekstit:
Lahja Pyykönen
Hilkka Sipilä
Pirjo Tiihonen

Tästä puhutaan kirkolliskokouksessa

Maaliskuussa 2002 tuli voimaan laki rekisteröidystä parisuhteesta. Sen jälkeen kirkolliskokouksessa tehtiin kaksi aloitetta.

Toisessa esitettiin kirkkojärjestykseen säädöstä, joka kieltäisi rekisteröidyssä parisuhteessa olevaa toimimasta kirkon työn tekijänä. Toisessa puolestaan ehdotettiin kaavojen laatimista niihin tilanteisiin, joissa parisuhteen rekisteröineet pyytävät siunaamista.

Kirkolliskokous jätti vuonna 2003 perustevaliokunnan mietinnön perusteella molemmat aloitteet äänestyksen jälkeen raukeamaan. Se päätti kuitenkin lähettää asian teologiset ja juridiset näkökohdat piispainkokouksen selvitettäväksi.

Piispainkokous jätti keväällä 2010 kirkolliskokoukselle selvityksen "Parisuhdelain seuraukset kirkossa". Siihen kirkolliskokous ottaa ensi viikolla kantaa, mikäli perustevaliokunta saa mietintönsä valmiiksi istuntoviikon alussa.

Piispainkokouksen mukaan avioliitto on kirkon klassisen opetuksen mukaan Jumalan asettama naisen ja miehen liitto. Jokaisella ihmisellä on täysi ihmisarvo, joka ei riipu yhteiskunnallisesta asemasta, saavutuksista, sukupuolisesta suuntautumisesta tai perhemuodosta. Homoseksuaalien loukkaaminen on vastoin lähimmäisenrakkauden periaatetta.

Kirkolla on pastoraalinen (= hengellinen ja sielunhoidollinen) vastuu kaikista jäsenistään. Kaste, kirkon yhteyteen ottaminen, konfirmaatio, kodin siunaus, rippi ja hautaan siunaaminen kuuluvat erotuksetta kaikille, samoin kirkon perheneuvonnan palvelut on tarkoitettu kaikille niitä haluaville.

Piispainkokous ei esitä rekisteröidyn parisuhteen siunaamista, mutta pappi tai kirkon muu työntekijä voi rukoilla parisuhteensa rekisteröineiden kanssa ja heidän puolestaan. Rukouksen yhteydessä voidaan lukea Jumalan sanaa ja rukous voidaan toteuttaa yksityisesti tai yhteisöllisesti.

Koska kirkossa on vastakkaisia käsityksiä samaa sukupuolta olevien parisuhteista, papilla ja kirkon muulla työntekijällä on omantunnon vapaus ja rukous perustuu hänen vapaaseen harkintaansa. Kirkolliskokous voi antaa piispainkokouksen tehtäväksi pastoraalisten ohjeiden antamisen ja erilaisten rukousten laatimisen.

Piispainkokous toteaa myös, että nykyisen lainsäädännön perusteella rekisteröidyn parisuhteen solmiminen ei ole este toimia kirkon työssä.

Jaana Marjanen

kirkolliskokouksen pappisedustaja 2000-2003, 2008-2011

Äänestä Isänpäivänä
14.11.
seurakuntavaalit.fi

KALLAVEDEN SEURAKUNTA KIRKKOVALTUUSTON EHDOKKAAT

46
Kari
Kaukonen
Maanrak.urakoitsija, eläkkeellä

KALLAVEDEN SEURAKUNTA SEURAKUNTANEUVOSTON EHDOKKAAT

I KANSAN KIRKKO SDP

47
Matti
Tolonen
Autonkuljettaja

48
Jouni
Toikkanen
Postinjakaja

49
Jyrki
Viitanen
Työsuojeluvaltuutettu

50
Mikko
Löppönen
YTM, Opettaja

51
Markku
Lintu
Ravintolatyöntekijä

II ELÄVÄÄ ELÄMÄÄ – KALLAVEDEN SEURAKUNTA

52
Tarja
Saharinen
Osastonhoitaja TtM

53
Sirkka
Vuorinen
Sairaanhoitaja

54
Seppo
Karppinen
Diakonia-amk:n lehtori, TT

55
Antti
Airas
DI

56
Martti
Eskelinen
Maanviljelijä

57
Hannu
Jauhiainen
Maanviljelijä

58
Leena
Kumpusalo
Erikoislääkäri

59
Marita
Mankinen
Kätilö

60
Mari
Paukkonen
Lähihoitaja

61
Elina
Jauhiainen
Lehtori

62
Seppo
Värjö
Metsätalousyrittäjä, eläkeläinen

63
Annikki
Tiilikainen
Rehtori, eläkkeellä

III KAIKKIEN KIRKKO

64
Mirja
Eskelinen
Sairaanhoitaja

65
Hannu
Halonen
DI opettaja, tutkija

66
Ritva
Heikkinen
Lehtori, eläkkeellä

67
Pekka
Huttunen
Rakennustarkastaja

68
Markku
Huttunen
Rakennusmestari

69
Barnabe
Koko
Opiskelija

70
Maarit
Kolari
Sosionomi, kirkon nuorisotyönohjaaja

71
Veli
Markkanen
Ravintoloitsija

72
Ritva
Myllynen
Eläkeläinen, torikauppias

73
Mariikka
Myllyniemi
Sairaanhoitaja, terveyst.opiskelija

74
Mikko
Mäntyniemi
Valokuvaaja, yrittäjä

75
Pekka
Niiranen
Teol.tohtori, toimittaja

76
Erkki
Oinonen
Kaupungin puutarhuri

77
Jarmo
Oksanen
Autoteknikko, katsastusmies

78
Marko
Parviainen
Toimitusjohtaja

79
Mariaana
Risku-Tiihonen
Erityis-luokanopettaja, eläkkeellä

80
Henri
Siljanen
Ilmastotutkija, FM

81
Raili
Sormunen
Opistosihteeri

82
Maija
Svärd
Va rehtori

83
Jaana
Turunen
Muusikko

84
Matti
Turunen
Lääkäri

85
Kati
Ukkonen
Sosionomi AMK, kotiäiti

IV PERUS-KUOPIO – KRISTILLISET PERUSARVOT KUNNIAAN

86
Hannu
Heiskanen
Yrittäjä

87
Sirpa
Kulin
Asiakaspalvelu-vastaava

V KIRKKO KAIKILLE

88
Laura
Siponmaa
ELL.Teol.yo.

89
Leila
Tuomainen
Herastuomari, toimistonhoitaja

90
Hannele
Nykänen
Teologi, Koordinaattori

91
Tanja
Kaipainen
Sairaanhoitaja

92
Harri
Auvinen
Tekniikan tohtori, FM

MÄNNISTÖN SEURAKUNTA KIRKKOVALTUUSTON EHDOKKAAT

I KANSAN KIRKKO SDP

2
Mikko
Lankinen
fysioterapeutti, työsuojeluvaltuutettu

3
Leena
Pulkkinen
perushoitaja

4
Heikki
Eitakari
diakoniajohtaja eläkel.

II KOKOOMUSLAINEN SEURAKUNTAVÄKI

5
Jussi
Hakala
konsultti

6
Mirja
Syrjänen
ylihoitaja

7
Leena
Elonheimo
luokanopettaja eläkel.

8
Riitta
Kauppinen
terveystieteiden yo

9
Patrick
Kasurinen
kauppatieteiden yo, taksinkuljettaja

10
Anja
Lappi-Hautamäki
yrittäjä, taidehallinnon maisteri

III KRISTUS-KALLIOLLE PERUSTAJAT

11
Seppo
Eskelinen
eläkeläinen

12
Arja
Hedman
lastenhoitaja

www.seurakuntavaalit.fi

www.kuopionseurakunnat.fi

Seurakuntavaalit 2010
Ensimmäinen kerta.

MÄNNISTÖN SEURAKUNTA KIRKKOVALTUUSTON EHDOKKAAT

13 Riitta Huittinen *sosiaalikasvattaja, työeläkkeellä*

14 Seija Hyvärinen *sairaanhoitaja*

15 Matti Jantunen *professori*

16 Tuomas Juntunen *opiskelija, taiteilija*

17 Timo Knuuttila *projektipäällikkö*

18 Eero Koivisto *arkkitehti*

19 Veijo Martikainen *merkonomi*

20 Juha Miettinen *sähköasentaja*

21 Heimo Murro *eläkeläinen*

22 Mika Murtorinne *diakoni, sosiaalityöntekijä*

23 Kari Niskanen *ylikonstaapeli*

24 Esko Rytkönen *työhygieenikko*

25 Jukka Siimes *insinööri*

IV PERUS-KUOPIO

26 Juha Hujanen *vahtimestari*

MÄNNISTÖN SEURAKUNTA SEURAKUNTANEUVOSTON EHDOKKAAT

I KANSAN KIRKKO SDP

27 Mikko Lankinen *fysioterapeutti, työsuojeluvaltuutettu*

28 Leena Pulkkinen *perushoitaja*

29 Heikki Eitakari *diakoniajohtaja eläkel.*

II KRISTUS-KALLIOLLE PERUSTAJAT

30 Vieno Arpola *toiminnanohjaaja*

31 Seppo Eskelinen *eläkeläinen*

32 Arja Hedman *lastenhoitaja*

33 Riitta Huittinen *sosiaalikasvattaja, työeläkkeellä*

34 Seija Hyvärinen *sairaanhoitaja*

35 Matti Jantunen *professori*

36 Tuomas Juntunen *opiskelija, taiteilija*

37 Timo Knuuttila *projektipäällikkö*

III PERUS-KUOPIO

IV KOKOOMUSLAINEN SEURAKUNTAVÄKI

38 Eero Koivisto *arkkitehti*

39 Veijo Martikainen *merkonomi*

40 Juha Miettinen *sähköasentaja*

41 Heimo Murro *eläkeläinen*

42 Mika Murtorinne *diakoni, sosiaalityöntekijä*

43 Kari Niskanen *ylikonstaapeli*

44 Jukka Siimes *insinööri*

45 Juhana Rytkönen *opiskelija*

46 Juha Hujanen *vahtimestari*

47 Jussi Hakala *konsultti*

48 Mirja Syrjänen *ylihoitaja*

49 Leena Elonheimo *luokanopettaja eläkel.*

50 Riitta Kauppinen *terveystieteiden yo*

51 Patrick Kasurinen *kauppatieteiden yo, taksinkuljettaja*

PUIJON SEURAKUNTA KIRKKOVALTUUSTON EHDOKKAAT

I TOIMIVA SEURAKUNTA – YHDESSÄ VOIMME VAIKUTTAA

2 Olli Kankimäki *koulutuspäällikkö*

3 Erkki Pesonen *yliopistonlehtori*

4 Tuula Pesonen *psykiatrian erikoislääkäri*

5 Tero Piippo *ohjelmapäällikkö*

6 Anna-Kaisa Romppanen *työtön*

7 Heli Vuojärvi *gynekologi*

II KANSAN KIRKKO SDP

8 Henri Ruuskanen *asiakasneuvoja*

9 Markku Kiljander *mielisairaanhoitaja*

10 Paula Paavilainen *kuntoutusohjaaja*

III IHMISTEN KANSSA ELÄVÄ SEURAKUNTA

11 Jaakko Jauhiainen *agrologi*

12 Veikko Jokela *tilastotieteen asiantuntija, eläkeläinen*

13 Heikki Juutinen *opettaja*

14 Janne Kankkunen *koordinaattori*

15 Martti Karvonen *katujunankuljettaja, autonkuljettaja*

16 Eevamaija Kukkala *lääketeknikko, kotiäiti*

17 Juhani Laurinkari *sosiaalipolitiikan professori, teologi*

18 Sirkka Maija Lehtola *toimintaterapeutti, ammatinharjoittaja*

19 Salme Louhelainen *opetushoitaja*

20 Marja-Leena Puputti *terveystieteiden maisteri, sairaanhoitaja*

21 Teuvo Mononen *kirkkoherra, eläkeläinen*

PUIJON SEURAKUNTA KIRKKOVALTUUSTON EHDOKKAAT

IV KUUNTELEEKO KIRKKO? – KOKOOMUKSEN EHDOKASLISTA

22 Riikka-Mari Helveranta
terveystieteiden maisteri, suuhygienisti

23 Tuulikki Huttunen
toimistosihteeri

24 Erkki Kukkonen
rehtori, eläkeläinen

25 Ritva Lampainen
filosofian maisteri

26 Jouni Lintunen
asiakasneuvoja

27 Juha Makkonen
opiskelija, yrittäjä

28 Tuula Merjola-Partanen
terveydenhuollon maisteri, eläkeläinen

29 Jukka Ordén
koulutusyrittäjä

30 Arja Tiittanen
myyntisihteeri

PUIJON SEURAKUNTA SEURAKUNTANEUVOSTON EHDOKKAAT

I KUUNTELEEKO KIRKKO? – KOKOOMUKSEN EHDOKASLISTA

31 Riikka-Mari Helveranta
terveystieteiden maisteri, suuhygienisti

32 Tuulikki Huttunen
toimistosihteeri

33 Erkki Kukkonen
rehtori, eläkeläinen

34 Ritva Lampainen
filosofian maisteri

35 Jouni Lintunen
asiakasneuvoja

36 Juha Makkonen
opiskelija, yrittäjä

37 Tuula Merjola-Partanen
terveydenhuollon maisteri, eläkeläinen

38 Jukka Ordén
koulutusyrittäjä

39 Arja Tiittanen
myyntisihteeri

II TOIMIVA SEURAKUNTA – YHDESSÄ VOIMME VAIKUTTAA

40 Olli Kankimäki
koulutuspäällikkö

41 Titta Kaukonen
erityisluokanopettaja, apulaisrehtori

42 Jyrki Lampinen
peruskoulun luokanopettaja

43 Erkki Pesonen
yliopistonlehtori

44 Tuula Pesonen
psykiatrian erikoislääkäri

45 Tero Piippo
ohjelmapäällikkö

46 Anna-Kaisa Romppanen
työtön

47 Heli Vuojärvi
gynekologi

III IHMISTEN KANSSA ELÄVÄ SEURAKUNTA

48 Jaakko Jauhiainen
agrologi

49 Veikko Jokela
tilastotieteen asiantuntija, eläkeläinen

50 Heikki Juutinen
opettaja

51 Janne Kankkunen
koordinaattori

52 Martti Karvonen
katujunankuljettaja, autonkuljettaja

53 Juhani Laurinkari
sosiaalipolitiikan professori, teologi

54 Sirkka Maija Lehtola
toimintaterapeutti, ammatinharjoittaja

55 Marja-Leena Puputti
terveystieteiden maisteri, sairaanhoitaja

56 Teuvo Mononen
kirkkoherra, eläkeläinen

IV KANSAN KIRKKO SDP

57 Henri Ruuskanen
asiakasneuvoja

58 Markku Kiljander
mielisairaanhoitaja

59 Paula Paavilainen
kuntoutusohjaaja

Äänestä Isänpäivänä 14.11.

Äänestysikä 16

Äänestä ennakkoon 1.–5.11.

Ensimmäinen kerta. Seurakuntavaalit.fi

www.seurakuntavaalit.fi
www.kuopionseurakunnat.fi

Elävää elämää -ehdokkaat seurakuntavaaleissa. Kallaveden seurakunta.

Haluamme olla rakentamassa elämänuskoa ja toivoa välittävää kirkkoa. Tule mukaan työhön äänestämällä seurakuntavaaleissa!

Ehdokkaat 33-46 ehdolla kirkkovaltuustoon

33
Kärkkäinen Vesa
Toimittaja

34
Saharinen Tarja
Osastonhoitaja TtM

35
Vuorinen Sirkka
Sairaanhoitaja

36
Karppinen Seppo
Diakonia-amk:n lehtori, TT

37
Airas Antti
DI

38
Eskelinen Martti
Maanviljelijä

Ehdokkaat 52-63 ehdolla seurakuntaneuvostoon

39
Jauhiainen Hannu
Maanviljelijä

40
Karkkonen Veijo
Agrologi, maaseutuyrittäjä

41
Kumpusalo Leena
Erikoislääkäri

42
Olkkonen Anna
Terveydenhuollon lisensiaatti, koulutussuunnittelija

43
Paukkonen Mari
Lähihoitaja

44
Konttinen Hilja
Emäntä

45
Ahonen Johanna
Ympäristöasiantuntija, DI

46
Kaukonen Kari
Maanrak.urakoitsija, eläkeläinen

52
Saharinen Tarja
Osastonhoitaja TtM

53
Vuorinen Sirkka
Sairaanhoitaja

54
Karppinen Seppo
Diakonia-amk:n lehtori, TT

55
Airas Antti
DI

56
Eskelinen Martti
Maanviljelijä

57
Jauhiainen Hannu
Maanviljelijä

58
Kumpusalo Leena
Erikoislääkäri

59
Mankinen Marita
Kätilö

60
Paukkonen Mari
Lähihoitaja

61
Jauhiainen Elina
Lehtori

62
Värjö Seppo
Metsätalousyrittäjä, eläkeläinen

63
Tiilikainen Annikki
Rehtori, eläkkeellä

Kuopion Ev.lut seurakuntavaalit 2010

Alavan seurakunta

45 20
Eila Holopainen
eläkeläinen

46 21
Sylvi Kananen
kodinhoitaja, herastuomari

47 22
Ilkka Iso-Pahkala
myymäläpäällikkö

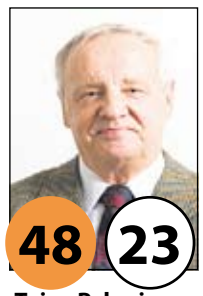

48 23
Toivo Pakarinen
työnjohtaja

49 24
Keijo Karttunen
työteknikko

50 25
Marja-Leena Pohjolainen
mielenterveyshoitaja

51 26
Tiina Kaartinen
päiväkodinjohtaja

Tuomikirkko seurakunta

71 32
Matti Mänttäri
Hum.tied.kand.

72 33
Auli Poutiainen
näyttelijä

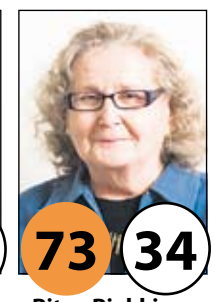

73 34
Ritva Riekkinen
kirjaltaja

74 35
Paavo Vartiainen
toimitusjohtaja

75 35
Jaakko Kosunen
opettaja

Kallaveden seurakunta

47 2
Matti Tolonen
autonkuljettaja

48 3
Jouni Toikkanen
postinkantaja

49 4
Jyrki Viitanen
työsuojeluvaltuutettu

50 5
Mikko Löppönen
YTM, opettaja

51 6
Markku Lintu
ravintolatyöntekijä

SDP

Männistön seurakunta

27 2
Mikko Lankinen
fysioterapeutti. työsuojeluvaltuutettu

28 3
Leena Pulkkinen
perushoitaja

29 4
Heikki Eitakari
diakoniajohtaja, eläkeläinen

Kansan kirkko SDP

Ehdokkaat seurakuntaneuvostoon ja kirkkovaltuustoon

Puijon seurakunta

57 8
Henri Ruuskanen
asiakasneuvoja

58 9
Markku Kiljander
mielisairaanhoitaja

59 10
Paula Paavilainen
kuntoutusohjaaja

Asiantuntemusta ja kokemusta Kallaveden srk:n seurakuntaneuvostoon

Syrjäytyviä ei saa unohtaa!

Seppo Karppinen 54
Diakonia-amk:n lehtori, TT

ELÄVÄÄ ELÄMÄÄ seurakuntaan

Martti Eskelinen
maanviljelijä Karttula

Kuopion ev.lut. srk-yhtymän yhteiseen kirkkovaltuustoon **38**

Kuopion Kallaveden seurakunnan seurakuntaneuvostoon **56**

Äänestyspaikat seurakuntavaaleissa
ISÄNPÄIVÄNÄ 14.11.2010

Kuopion tuomiokirkkoseurakunnassa, Kuopion Alavan, Kuopion Kallaveden, Kuopion Männistön, Kuopion Puijon sekä Järvi-Kuopion seurakunnissa toimitetaan 14.11.2010 seurakuntavaalit, joissa valitaan 1.1.2011 alkavaksi nelivuotiskaudeksi jäsenet Kuopion ev.lut. seurakuntayhtymän yhteiseen kirkkovaltuustoon ja kunkin seurakunnan seurakuntaneuvostoon. Yhteiseen kirkkovaltuustoon valitaan 51 jäsentä.

Yhteinen kirkkovaltuusto on vahvistanut paikkajaon seurakunnittain seuraavasti:

Kuopion tuomiokirkkoseurakunta	8 jäsentä
Kuopion Alavan seurakunta	8 jäsentä
Kuopion Kallaveden seurakunta	13 jäsentä
Kuopion Männistön seurakunta	7 jäsentä
Kuopion Puijon seurakunta	7 jäsentä
Järvi-Kuopion seurakunta	8 jäsentä

Seurakuntaneuvostoihin valitaan jäseniä seuraavasti:

Kuopion tuomiokirkkoseurakunta	14 jäsentä
Kuopion Alavan seurakunta	14 jäsentä
Kuopion Kallaveden seurakunta	16 jäsentä
Kuopion Männistön seurakunta	12 jäsentä
Kuopion Puijon seurakunta	14 jäsentä
Järvi-Kuopion seurakunta	14 jäsentä

Äänioikeutettu, 15.8.2010 seurakunnan läsnäolevaksi merkitty ja 16 vuotta viimeistään 14.11.2010 täyttävä seurakunnan jäsen, saa äänestää missä tahansa oman seurakuntansa äänestyspaikassa.

Vaalit aloitetaan kunkin seurakunnan kirkossa sunnuntaina 14.11.2010 jumalanpalveluksen jälkeen seuraavasti:

Kuopion tuomiokirkkoseurakunta
Tuomiokirkko, Vuorikatu
14.11.2010 klo 11.30–20.00

Kuopion Alavan seurakunta
Alavan kirkko, Keihäskatu 5
14.11.2010 klo 11.15–20.00

Kuopion Kallaveden seurakunta
Kallaveden kirkko, Rauhalahdentie 21
14.11.2010 klo 11.00–13.00 ja klo 18.00–20.00

Karttulan kirkko, Kirkkotie 23
14.11.2010 klo 14.00–17.00

Kuopion Männistön seurakunta
Pyhän Johanneksen kirkko, Kellolahdentie 8
14.11.2010 klo 11.30–20.00

Kuopion Puijon seurakunta
Puijon kirkko, Taivaanpankontie 3
14.11.2010 klo 11.30–20.00

Järvi-Kuopion seurakunta
Riistaveden äänestysalue
Riistaveden kirkko, Joensuuntie 2505
14.11.2010 klo 11.15–14.00

Juankosken äänestysalue
Muuruveden kirkko, Kirkkotie 1
14.11.2010 klo 11.15–12.15
Ylösnousemuksen kirkko, Juankoski, Mäntytie 5
14.11.2010 klo 13.15–14.15
Säyneisen kirkko, Kirkkoharjuntie 2
14.11.2010 klo 15.15–16.15

Kaavin äänestysalue
Kaavin kirkko, Kaavintie 24
14.11.2010 klo 11.15–14.00

Tuusniemen äänestysalue
Tuusniemen kirkko, Keskitie 21
14.11.2010 klo 11.15–14.00

Vehmersalmen äänestysalue
Vehmersalmen kirkko, Lempeläntie 15
14.11.2010 klo 11.30–14.00

sekä
Kaikki Järvi-Kuopion seurakunnan äänestysalueet
Riistaveden seurakuntatalo, Keskustie 2
14.11.2010 klo 18.00–20.00

Seurakuntavaalista ja äänestyspaikoista löytyy tietoa osoitteista **www.kuopionseurakunnat.fi** sekä **www.seurakuntavaalit.fi**

Kuopiossa marraskuun 1. päivänä 2010

VAALILAUTAKUNTIEN PUHEENJOHTAJAT

Seurakuntavaalit 2010
Ensimmäinen kerta.

www.seurakuntavaalit.fi **www.kuopionseurakunnat.fi**

PERUNKIRJOITUKSET
testamentit, veroilmoitukset, kauppakirjat ym. asiakirjat ammattitaidolla joustavin maksuehdoin.
Kuopion Invalidit ry
Suokatu 36 A, II krs., Kuopio, puh. 044 55 44 047

ERIKOISHAMMASTEKNIKKO
ESA-MATTI KOPONEN
Puijonkatu 26, III kerros puh. (017) 261 3370
Uudet hammasproteesit, pohjaukset ja korjaukset
LAATU- JA TYÖTAKUU

SAVON HAUTAUSPALVELU OY
Täyden palvelun hautaustoimisto
Kasarmikatu 1, 70100 Kuopio
puh. 044 3352 255 info@hautauststo.fi
www.hautauststo.fi

TAKSI
Ari Turunen
0400 572 929
KUOPIO
PYÖRÄTUOLI- JA PAARIKULJETUKSET 1+8

Kuopion
Tila-Auto Oy
• turistibussit 32 ja 50 matkustajalle
• pikkubussit
• invataksit
info@tila-auto.com www.tila-auto.com
p. taksiajot 0400-673 955
p. tilausajot 0400-992 993

Pesu Leenat oy
Pesulapalveluita laadukkaasti yrityksille ja yksityisille
Jäniksenpolku 31, Kettulanlahti KUOPIO
017 369 0700
Ahertajankatu 3
78850 Varkaus
Minna Canthin katu 58
70100 Kuopio
p. 017 369 0700

Kaikkea maan ja taivaan väliltä.
kotimaakauppa.fi

Kirkkopalvelut-Kotimaa-yhtiöt Raamatun asialla
Pyhä puhuu

Hanna Karkkonen

Seija Nylund (vas.), Keijo Matilainen ja Tuula Rönkä muistelevat Musiikkikeskuksen kahviossa Sibelius-Akatemian Kuopion osaston alkuvaiheita.

Kirkkomusiikkiin kiinnitetyt

Jumalanpalveluksen musiikin ei tarvitse viihdyttää.

Mustavalkokuvat vievät **Seija Nylundin, Keijo Matilaisen** ja **Tuula Röngän** nuoruuteen. Muistoja kerrotaan kilpaa ja nauretaan kommelluksille.

Ensimmäiset oppilaat

Kolmikko on opiskellut kirkkomusiikkia Kuopiossa 1960-luvulla, lähes ensimmäisten joukossa. Rönkä aloitti vuonna 1963 ja toiset tulivat koulunpenkille aavistuksen myöhemmin.

"Erityisesti mielessä ovat teeillat, joissa opiskelijat ja opettajat kokoontuivat viettämään aikaa yhdessä. Keksimme hulluja leikkejä, joihin opettajatkin huumorilla lähtivät mukaan. Ja me saimme nauraa makoisasti", muistelee Nylund.

Tuula Röngän vuosikurssilla oli kuusi tyttöä ja kahdeksan poikaa.

"Sillä porukalla teimme poikkeuksellisen paljon reissuja. Keskenämme siellä johdimme kuoroa, itse kukin vuorollaan. Se oli hienoa aikaa."

Matilainen kaivaa esiin kuvan, joka on otettu Saksassa.

"Tässä olen ensimmäisellä ulkomaanmatkallani. Olimme Bachjuhlissa Leibzigissä."

Perinteisyys ja uudet tuulet

Kolmikko on tehnyt kukin mittavan uran.

Keijo Matilainen oli kanttori-urkurina seurakunnissa Pohjois-Savossa, viimeisimmäksi lähes 30 vuotta Alavan seurakunnassa. Hän on toiminut myös Sibelius-Akatemiassa liturgisen soiton tuntiopettajana. Tuula Rönkä teki elämäntyönsä opinahjossaan urkujensoiton opettajana. Seija Nylund työskentelee edelleen eläkkeelläkin laulunopettajana samassa laitoksessa.

Opettajat ovat nähneet, miten koulutusten muuttuessa, myös kirkkomuusikot ovat joutuneet uusien tuulien eteen.

"Jääkö opiskelijoilla energiaa oman muusikkouden treenaamiseen", Matilainen pohtii.

"Tänä päivänä koulutukseen on tullut lisää aineita ja kaikkea ei varmasti tarpeeksi ehdi sisäistää."

"Meidän aikanamme asioita tehtiin paljon yhdessä", Rönkä toteaa.

Seurakunnan jumalanpalvelusmusiikki on monipuolistunut. Se ei herätä kolmikossa varauksetonta kiitosta.

"Odotan kyllä kirkkoon mennessä, että kuulen siellä perinteistä messumusiikkia. Kirkkoon kuuluu omanlaisensa musiikki, jonka ei tarvitse viihdyttää. Vaikka se olisikin fossiilia, sellaista sen pitääkin olla", Matilainen kommentoi.

Vanhoja hyviä aikoja muistellessa yksi nimi nousee ylitse muiden. Kaikilla on muistoja Paavo Sointeesta.

"Soinne oli niin viisas ja sellainen hengenluoja. Paavo-henki säilyi koulussamme pitkään."

Hanna Karkkonen

Kanttoreiden kouluttajana 50 vuotta

Sibelius-Akatemian Kuopion osaston historia juontaa juurensa viime sotiemme jälkeiseen kanttoripulaan. Talvisota päätti Viipurissa annetun koulutuksen vuonna 1939. Seuraavalla vuosikymmenellä kirkkomusiikkiopistot lakkautettiin, ja koulutus keskitettiin 1951 perustettuun Sibelius-Akatemian kirkkomusiikkiosastoon.

"Pian kuitenkin havaittiin tarve sekä koulutuksen lisäämiseen että sen alueelliseen hajauttamiseen. Ainoastaan Helsingissä toteutettu koulutus ei kyennyt tuottamaan alan osaajia pääkaupunkiseudun ulkopuoliseen Suomeen", kertoo Sibelius-Akatemian Kuopion osaston osastonjohtaja **Elina Laakso.**

Vuonna 1954 perustettu Kuopion musiikkiopisto oli jo vakiinnuttanut asemansa ja se sai tehtäväkseen aloittaa pääkaupungin ulkopuolella annettavan musiikin ammatillisen koulutuksen.

"Kuopion tuomiokirkon urkurilla, **Paavo Sointeella** oli tehtävässä keskeinen rooli. Hän oli kantavana voimana koulutusta perustettaessa."

Toiminta käynnistyi syksyllä 1960 Kuopion musiikkiopiston kirkkomusiikkilinjalla. Ensimmäiset kanttori-urkurit valmistuivat vuonna 1964. Musiikkiopiston muuttuessa konservatorioksi 1977 kirkkomusiikkiosastosta tuli kirkkomusiikkilinja. Vuoden 1983 alusta koulutus liitettiin osaksi Sibelius-Akatemiaa nimellä Sibelius-Akatemian Kuopion koulutusyksikkö. Ensimmäiset vuonna 1981 valtiollistetun Sibelius-Akatemian kandidaatit valmistuivat Kuopiosta 1985. Samoihin aikoihin valmistuivat viimeiset silloisen niin sanotun vanhan tutkintojärjestelmän mukaiset kanttori-urkurit.

"Monet maisterin tutkinnon suorittaneet ovat opettajana, alan tutkijana tai kulttuurialan hallinnollisissa tehtävissä. Täällä ovat opiskelleet oopperalaulaja **Soile Isokoski** ja urkutaitelija **Kalevi Kiviniemi"**, Laakso kertoo.

Vuoteen 2010 mennessä Kuopiosta on valmistunut noin 460 kirkkomuusikkoa.

Kirkkomuusikot juhlivat Kuopiossa 14.-15. marraskuuta.

TILAA RUUAT HELPOSTI KOTIISI!
Puh. 050 466 9989
K SUPERMARKET PETONEN
www.kotiinkuljetus.palvelee.fi

Kodin Helga
Meiltä saat perinteiset kotisiivoukset
Kuopio/S.järvi: p. 0400 853 853
www.kodinhelga.com

VALOKUVAAJA
Kari Matti Antero Puustinen
www.kamaan.fi
044-3281000

HAUTAKIVET
Lisänimien kaiverrus/kultaus- sekä entisöintityöt.
Kivilyhtyjä
KIVI PAJA
Sari Kämäräinen
Jääskelänkatu 1
70780 Kuopio
puh. 050 575 0004
017-2622695
www.kivipajasarik.fi

Hammaslaboratorio DENTAL PARTS OY
- erikoishammas-teknikon palvelut
- hammaslaboratorio-palvelut
Käsityökatu 18 A
70100 KUOPIO
puh. 017-262 6990

Seuraava Kirkko ja koti -lehti 17.11.
Ilmoitusasiossa, ota yhteys
Vappu Kuusiniemi 014 619 824

Luun murtuman jälkeen...
lääkärintutkimus, luuntiheysmittaus ja verikoe (D-vitamiinin ja kalkki)
Hinta 238€, josta Kelan korvaus n. 96€
Osteoporoosiin perehtynyt yleislääketieteen erikoislääkäri
MARKKU HYVÖNEN
PUIJONLAAKSON LÄÄKÄRIKESKUS
Kiekkotie 2, KUOPIO. Puh. (017) 282 8244
www.puijonlaaksonlaakarikeskus.fi

Heimosen Kukkakauppa
Ruotsinkatu 54, Niirala • p. 2820 678 • MA-PE 9-17, LA 8-13

Kodin Kukkapalvelu
Kuninkaankatu 26, keskusta • p. 2612 438
ARK. 9-17, LA 9-14 • www.kodinkukkapalvelu.fi

Kukka-Hanski
Kauppahalli • p. 2626 221 • MA-PE 8-17, LA 8-15

Kukka ja hautauspalvelu Rosanna
Puijonkatu 17, keskusta • p. 2611 456, 0400 945 919
MA-PE 9-18, LA 9-15 • www.kukkajasidontarosanna.fi

Kukka ja Sidonta Floretta Ky
Kauppakatu 63, keskusta • p. 2811 655 • MA-PE 9-18, LA-SU 9-15
• www.floretta.fi

Kukkanen
K-Citymarket, kauppakeskus • p. 3613 802 • MA-PE 9-20, LA 9-18
K-Citymarket, Päiväranta • p. 3633 288 • MA-PE 9-20, LA 9-18
Linja-autoasema • p. 2616 196 • JOKA PÄIVÄ 8-19

Kukka-Lunaria Oy
Kuninkaankatu 22, keskusta • p. 2811 661 • posti@kukkalunaria.fi
MA-PE 9-18, LA 9-15 SU 10-15

Siilinjärven Kukka- ja Hautauspalvelu
Eija Markkanen
Kirkonmäki p. 462 1253

Tarhurin Kukka ja Sidonta
Männistön Ostoskeskus • p. 2622 821 • MA-PE 9-17, LA-SU 9-15

SUOMEN MUOTOKIVI
HAUTAKIVET SUORAAN TEHTAANLIIKKEESTÄ.
Meiltä myös graniitti-, marmori- ja kvartsitasot keittiöihin, kylpyhuoneisiin ja kodinhoitotiloihin.
Pohjolankatu 1, Kuopio, puh. 0440 343 543
www.muotokivi.fi, muotokivi@muotokivi.fi

Perunkirjoitukset
Luotettavasti – asiakasystävällisin hinnoin
Tilisara, Tapionkatu 5-9, Kuopio
046-892 1422

ASIANAJOTOIMISTO KOLARI&CO.OY
Seppo Kolari, Eero Heikinheimo, Matti Reinikainen, Ville Heikinheimo, Katriina Manninen, Kristian Kakko
Kauppakatu 39 A, 4.krs, 70100 KUOPIO
(017) 265 7777/puh. (017) 261 1085/fax.
www.kolari-co.fi

PERHEOIKEUDEN LAKIASIAT
esim. perusmuotoinen avioehto, testamentti, perunkirjoitus 200-300 € + kulut + alv 22 %
Asianajotoimisto Kalevi PitkänenOy
Puistokatu 6, 70110 Kuopio, puh. 017-282 2211
faksi 017-282 3101, www.kalevipitkanen.com,
aatsto@kalevipitkanen.com

ERIKOISHAMMASTEKNIKKO ANSSI SOININEN

Ma, ti, to, pe Kuopio
Hapelähteenkatu 41
Ke klo 9-12 Siilinjärvi
Kasurilantie 13
Palvelukeskus Akuliina
Puh. (017) 462 1511
... ja hymysi huomataan

Suru on hitaasti vaalenevia varjoja...
Hautaustoimisto J. NURRO OY
Kauppakatu 55-57 KUOPIO Puh. 017-2613065, 040 5056287
saila.lehto@nurro.fi www.nurro.fi

UUTUUS!
LÄSNÄ JA LÄHELLÄ
OPAS KUOLEMAA JA SURUA KOHTAAVILLE VAPAAEHTOISILLE
Opas tarjoaa tietoa ja käytännönläheisiä neuvoja kuolevia ja surevia kohtaaville vapaaehtoisille, omaisille ja eri alojen ammattilaisille.
68 sivua. Hinta 7 euroa.

TILAUKSET:
Eläkeliitto
puh. (09) 7257 1144 tai
info@elakeliitto.fi
Lähetyksiin lisätään posti- ja käsittelykulut.
EL

seurakunnissa t

Tuomiokirkko

Tuomiokirkko

p. 040 4848 256
Tuomiokirkko avoinna tutustumista ja hiljentymistä varten klo 10-15, lisäksi perjantaina 18-23.
Viikkomessu ke 3.11. klo 19. Wille Westerholm.
Ei perjantaimessua pe 5.11. klo 19.
Pyhäinpäivän messu, jossa pappisvihkimys la 6.11. klo 10. piispa Wille Riekkinen avustajineen toimittaa pappisvihkimyksen, liturgina Ilpo Rannankari, kanttorina Pertti Rusanen ja urkurina Eero Väätäinen. Tuomiokirkon Kamarikuoro, solistina Ville Rusanen. Messu televisioidaan. Seurakuntalaisia pyydetään olemaan paikalla klo 9.45 mennessä.
Pyhäinpäivän konsertti la 6.11. klo 15. Malcolm Archer: "Requiem" ja muuta Pyhäinpäivän musiikkia, Tuomiokirkon kamarikuoro, johtaa Pertti Rusanen. Solisteina Johanna Rusanen-Kartano, sopraano, Ville Rusanen, baritoni. Urkurina Eero Väätäinen.
Ohjelma 10 euroa.
Pyhäinpäivän iltajumalanpalvelus la 6.11. klo 18. Tarja Säynevirta, Pirjo Litmanen, Birgitta Oksman-Kettunen. Anu Pulkkinen, urut. Jumalanpalveluksessa sytytetään muistokynttilät viime pyhäinpäivän jälkeen poisnukkuneille seurakuntalaisille.
Matka hautakummulle heti pyhäinpäivän iltajumalanpalveluksen jälkeen la 6.11. klo 18.45. Tuomiokirkon piha-alueelle. Kirkon ovilla jaetaan kynttilöitä, jotka voi laskea kuvitteelliselle hautakummulle Tuomiokirkon pihaan kaikkien läheisten muistoksi. Hautakumpu, jolle lasketaan myös kukkalaitteita jää kirkon pihaan kolmen viikon ajaksi. Puhe Ilpo Rannankari.
Bashmakov:Panihida la 6.11. klo 21. Pyhän Nikolaoksen kamarikuoro, johtajana Anita Lintu. Vapaa pääsy.
Sanajumalanpalvelus su 7.11. klo 10. Saarna Satu Karjalainen, liturgia Sari Kärhä, kanttorina Pertti Rusanen ja urkurina Anu Pulkkinen.
Martin päivän kirkkoilta ja viikkomessu ke 10.11. klo 19. Luterilaisen kulttuurin Säätiön tunnustuspalkinnon jakaminen. Onko luterilaisuus niin synkkä kuin väitetään? Kirjailija, pastori Jaakko Heinimäki. Martti Lutherin virsiä, baritoni Joose Vähäsöyrinki, urkurina Eero Väätäinen. Kolehti Luterilaisen Kulttuurin Säätiön työn tukemiseen. Viikkomessun toimittaa Olli Viitaniemi.
Konsertti pe 12.11. klo 20 Mustarastas-yhtye. Vapaa pääsy.
Perjantaimessu pe 12.11. klo 19.
Messu su 14.11. klo 10. Isänpäivänä. Saarna Liisa Ilpo Rannankari, liturgia Olli Viitaniemi, kanttorina Anu Pulkkinen ja urkurina Eero Väätäinen. Sibelius-Akatemian Kuopion osaston kuoro.
Seurakuntavaalit su 14.11. klo 11.30. -20.00.
"Kanttorikoulutus 50 vuotta" konsertti ma 15.11. klo 18.
Lasten urkukonsertit ti 16.11. klo 9 ja klo 10. Outi-Orava ja Anu Amppari ystävineen lähtevät musiikilliselle matkalle Euroopan eri maihin - tule mukaan. Luvassa nelikätistä ja nelijalkaista urkujensoittoa, laulua ja leikkiä. Konsertin kesto n. 30 minuuttia. Vapaa pääsy.
Viikkomessu ke 17.11. klo 19. Petteri Hämäläinen.

KESKUSSEURAKUNTATALO Suokatu 22

Seurakuntamestarit, p. 040 4848 259
Torstaiseurat to 4.11. klo 18 Samulissa.
Lähetysmyyjäiset pe 5.11. klo 10.30. Myytävänä leivonnaisia, ruokia ja käsitöitä. Arpajaiset.
Lähetystilaisuus ti 9.11. klo 16.30. Rovasti Virpi Soveri kertoo työstään Japanissa.
Eläkeläisten virkistyspäivä ke 10.11. klo 11. Raamattutunti "ajatuksia Martti Lutherista", Liisa Penttinen. Iltapäivällä istumaliikuntaa Aino Mannisen johdolla.
Veteraaniseurat ti 16.11. klo 13 kahviossa.
Raamattupiiri ti 16.11. klo 17.30. Olli Viitaniemi, kerhohuone Aaron, Suokatu 22 C.

INKILÄNMÄEN SEURAKUNTATALO Inkiläntie 7

Emäntä p. 040 4848 269
Eläkeläisten virkistyspäivä ke 3.11. klo 11. Hartaus klo 11 "Liturgiset eleet" Olli Viitaniemi, lounas (6 euroa).
Perhejumalanpalvelus su 7.11. klo 12. Saarnaa Satu Karjalainen, liturgia Sari Kärhä, kanttorina Anu Pulkkinen. Inkilänmäen päiväkerholaiset laulavat. Kirkkokahvit.
Askartelupiiri maanantaisin klo 9.30.
Inkilänmäen palvelupiiri ke 10.11. klo 13. Virsilaulantaa, Eero Väätäinen.
Raamattupiiri ti 16.11. klo 17.30. Liisa Penttinen.
Eläkeläisten virkistyspäivä ke 17.11. klo 11. "Valvokaa! pastori Sari Kärhä, lounas (6 euroa). Iltapäivä musiikin merkeissä, kanttori Anu Pulkkinen.

NUORET

Nuortenilta to 4.11. ja 11.11. klo 18 Keskusseurakuntatalossa, Suokatu 22 E.

LÄHETYS

Kotien lähetyspiiri ke 3.11. klo 13.
Lähetysmyyjäiset pe 5.11. klo 10.30 Keskusseurakuntatalossa, Suokatu 22. Myytävänä leivonnaisia, ruokia ja käsitöitä.
Lähetystilaisuus ti 9.11. klo 16.30 Keskusseurakuntatalossa, Suokatu 22. Rovasti Virpi Soveri kertoo työstään Japanissa.
Kotien lähetyspiiri ke 17.11. klo 13.

DIAKONIA

Keskusseurakuntatalon diakoniatoimisto Suokatu 22 C-rappu. Avoinna ma, ke klo 9.00 - 10.30,puhelinpäivystykset ma ja ke 10.30 - 11.30 p. 040 4848 253. Diakonissa Pirjo Litmanen, p. 040 4848 282 ja diakoni Birgitta Oksman-Kettunen, p. 040 4848 284.
Diakoniatoimisto Inkilänmäen diakoniatoimisto (Inkiläntie 7) avoinna tiistaisin klo 9-10.30. Puhelinpäivystys tiistaisin 10.30 - 11.30, p. 040 4848 254, diakoni Varpu Ylhäinen virkavapaalla 8.-28.11.

PERHETYÖ

Naisten lenkkipiiri ma 8.11. klo 18. Poukamassa. Lenkkeily, sauna, iltapala ja iltahartaus. Vetäjänä Pirjo Rissanen, p. 040 4848 252.
Perhekerho ti 9.11. klo 9.30. -11 ja ti 16.11. klo 9.30-11 Keskusseurakuntatalossa, Suokatu 22 E.
Perhekerho ke 10.11. klo 9.30. -11 ja ke 17.11. klo 9.30-11 Inkilänmäen seurakuntatalossa, Inkiläntie 7.

PYHÄKOULU

Kotipyhäkoulu Rönössä. Katso lisää Rönön sillan kupeessa olevalta ilmoitustaululta.
Pyhäkoulu su 7.11. klo 17. ja 14.11. klo 17 Hermanninaukio 3 Sibelius-Akatemian tiloissa,

KASTETUT

Tuomas Eemil Ilmari Huotari, Venla Viola Viktoria Vottonen, Hilla Helmi Vilina Toivonen, Atte Olli-Matti Oliver Martikkala, Pinja Susanna Ollilainen, Vinski Veikko Ruotsalainen.

KUULUTETUT

Risto Tapio Gråsten ja Niina Johanna Kriikkula.

KUOLLEET

Sirkka Liisa Poutiainen 82 v, Jouko Einari Taskinen 63 v, Alma Kasurinen 87 v, Martti Johannes Holopainen 78 v, Yrjö Olavi Laitinen 87 v, Pirkko Leena Kinnunen 79 v, Leena Pekkarinen 86 v, Marja Lea Tiirikainen 75 v.

Alava

ALAVAN KIRKKO Keihäskatu 5

p. 040 4848 298
Pyhäinpäivän messu la 6.11. klo 10. Saarnaa Salla Tyrväinen, liturgina Heikki Kemppainen, kanttorina Leila Savolainen, Hanna Koistinen, viulu.
Pyhäinpäivän iltakirkko la 6.11. klo 18. Saarnaa Hannu Koskelainen, liturgina Salla Tyrväinen, kanttorina Ossi Jauhiainen, seniorikuoro. Sytytetään muistokynttilät viime pyhäinpäivän jälkeen poisnukkuneille seurakuntalaisille.
Messu su 7.11. klo 10. Saarnaa Juha Välimäki, liturgina Salla Tyrväinen, kanttorina Ossi Jauhiainen, kirkkokuoro. 70-, 75- ja 80-vuotiaitten syntymäpäiväjuhla.
Messu isänpäivänä su 14.11. klo 10. Saarnaa Heikki Kemppainen, liturgina Juha Välimäki, kanttorina Leila Savolainen, Zipporim-kuoro, kirkkokahvit.
Seurakuntavaalit su 14.11. klo 11.30 - 20.00.

ALAVAN SEURAKUNTAKESKUS Keihäskatu 5 B

Käsityö- ja askartelupiiri to 11.11. klo 13 kirkon alasalissa. Jouluisia askarteluja.
Jaksaako taivaassa olla ikuisesti - luentosarja su 14.11. klo 18 seurakuntasalissa. Teol.toht. Kari Kuula luennoi aiheesta Mitä ajatella helvetistä ja taivaasta?.
Alavan raamattupiiri ma 15.11. klo 18 alasalissa maanantaisin parillisilla viikoilla. Vetäjänä Anja Komulainen, p. 0400 183 386. Matteuksen evankeliumin käsittely aloitettu edellisellä kerralla. Uudet piiriläiset myös tervetulleita.
Eläkeläisten kahvila ti 16.11. klo 12 - 14.

NEULAMÄEN KIRKKO Vesurikuja 4

p. 040 4848 311
Messu su 7.11. klo 13. Saarnaa Juha Välimäki, liturgina Salla Tyrväinen, kanttorina Ossi Jauhiainen.
Taize-messu ke 10.11. klo 19.
Kohtaamispaikka su 14.11. klo 16. Kansanlähetys.

SÄRKINIEMEN SEURAKUNTATALO Särkiniementie 20

p. 040 4848 307
Perhekirkko isänpäivänä su 14.11. klo 16. Juha Välimäki, Heikki Kemppainen, Leila Savolainen, Sirpa Pesonen, Minna Komulainen, Eeva Saarelainen ja Eila Tiihonen. Mukana lapsikuoro sekä Särkiniemen päivä-ja iltapäiväkerholaiset. Ruokailu ja isänpäivän täytekakkukahvit. Askartelua.

VARHAISNUORET

Rovastikunnalliset leirit Rytkyllä. Äiti-tytärleiri 26 - 28.11. ja Isien ja poikien leiri 3 - 5.12. Leirit on tarkoitettu vanhemmille ja heidän kouluikäisille lapsilleen. Leirimaksu vanhemmasta ja lapsesta on 56 euroa, seuraavat lapset 16 euroa. Lisätietoja nuorisotyönohjaaja Jukka Korhoselta, p. 040 4848 292 (isät ja pojat) ja nuorisotyönohjaaja Pia Sahi Sousalta, p. 040 4848 293 (äidit ja tytöt). Ilmoittautumiset ajalla 1.11 - 10.11. sähköistä lomaketta käyttäen: www.kuopionseurakunnat.fi/kouluikaisten-leirit tai puhelimella ke 10.11. klo 17 – 18, p. 040 4848 293. Huom! Jos ilmoittautuneita on enemmän kuin voimme ottaa, arvomme leiripaikat.

DIAKONIA

Diakoniatoimistot Alavan kirkko ajanvarausvastaanotto keskiviikkoisin klo 9 – 11, p. 040 4848 294 diakoniatyöntekijä Liisa Tiilikainen. Neulamäen kirkko-seurakuntakeskus ajanvarausvastaanotto torstaisin klo 9 - 11, p. 040 4848 296 diakoniatyöntekijä Ulla Turunen. Arkinen ateria kirkolla torstaisin

apahtuu 3.-16.11.10

klo 11 - 12. Särkiniemen kirkko-seurakuntakoti ajanvarausvastaanotto tiistaisin klo 9 - 11, p. 040 4848 295. Diakoniatyöntekijä Sisko Laitinen, p. 040 4848 326. Arkinen ateria kirkolla tiistaisin klo 11.30 - 12.30

MUUTA

Arkipäivän retriitti- ohjattua rukousta 23. - 30.11. Ohjaajina sisar Theresa Jezl, rovasti Raili Heikinheimo ja diakoniatyöntekijä Sisko Laitinen. Kotiretriittiin liittyy päivittäinen puolen tunnin rukousmietiskely Raamatun tekstin pohjalta ja tapaaminen ohjaajan kanssa sekä yhteiset kokoontumiset aloitus- ja lopetuspäivän iltana. Ota yhteys Sisko Laitinen, p. 040 4848 326, sisko.laitinen@evl.fi.Ilm. 8.11. mennessä. Viikon hinta 40 €, eläkeläiset, opiskelijat ja työttömät 20 €.
Lähimmäispalvelun kuukausikokoontuminen ma 8.11. klo 17.30 Lehtoniemen seurakunnan kehrotiloissa os. Lehtoniementie 107. Pikkubussi kiertää: Neulamäen kirkon alaparkki klo 16.45, Särkiniemen seurakuntakoti klo 17, Alavan seurakuntakodin yläparkki klo 17.10.

PERHETYÖ

Perhekerhot Alavan kirkon kerhotilat ma 8.11. klo 9.30, Neulamäen kerhotila ti 9.11., Särkiniemen kerhotila ja Lehtoniemen kerhotila ke 10.11. Kaikissa kerhopisteissä aiheena Isänpäivä. Viikolla 47 Leila kanttori vierailee.

KASTETUT

Peppi Helmi Juulia Lipponen, Mikael Reino Arto Tikkunen, Aleksi Veikka Samuli Haapakorva, Vilma Isabella Puustinen.

KUOLLEET

Sanni Sainio 83 v, Helvi Martta Heikura 90 v, Jussi Olavi Koponen 23 v, Kaisa Marjatta Pellikka 69 v.

Kallavesi

KALLAVEDEN KIRKKO
Rauhalahdentie 21

Pyhäinpäivän sanajumalanpalvelus la 6.11. klo 10. Saarna Anni Tanninen, liturgia Esko Konttinen ja kanttorina Seppo Kirkinen.
Pyhäinpäivän sävelhartaus la 6.11. klo 18. Anna-Maija Hella, Veli Mäntynen, Mari Vuola-Tanila ja lapsikuoro.
Kansainvälinen messu su 7.11. klo 10. Saarna Samuel Luag, liturgia Juha Määttä ja kanttorina Seppo Kirkinen.
Perheen pyhäpäivän vauvakirkko su 7.11. klo 16. Anna-Maija Hella ja Mari Vuola-Tanila.
Rauhanyhdistyksen iltamessu su 7.11. klo 18. Messun toimittavat Mika Niskanen ja Mikko Huhtala, ehtoollisavustajina Vesa Kärkkäinen ja Pauli Ylikärppä.
Seurakuntailta ma 8.11. klo 18.30 koulutussalissa. Kahden valtakunnan kansalaisina – Matt. 22: 15-22.
10-vuotiaiden juhla ke 10.11. klo 18. Mukana Anni Tanninen, Seppo Kirkinen ja Eija Huuskonen.
Isänpäivän perhekirkko su 14.11. klo 10. Saarna Anna-Maija Hella, liturgia Esko Konttinen, kanttorina Mari Vuola-Tanila, lapsikuoro, nuoria soittajia ja Sari Taskinen, djembe.
Seurakuntailta ma 15.11. klo 18.30 koulutussalissa. Valvominen - Matt. 25: 1-13.

PETOSEN SEURAKUNTATALO
Pyörönkaari 21

Aikuisten takkailta 2.11. klo 18 . Yhteyshenkilönä Alvar ja Terttu Savallampi.
Raamattuilta ke 10.11. klo 18.30-20.30 Pahan valta ja rajat.

VEHMASMÄEN KAPPELI

Pyhäinpäivän messu la 6.11. klo 13. Anni Tanninen, Anna-Mari Linna ja kirkkokuoron seniorit.

HIRVILAHDEN KAPPELI

Pyhäinpäivän messu la 6.11. klo 13. Matti Pentikäinen ja Mari Vuola-Tanila.

NUORET

Nuorten ilta to 4.11. klo 18. Illan aiheena on "Joskus on suruakin".
Nuorten ilta to 11.11. klo 18. Taideilta.

LÄHETYS

Lähetysaskartelut maanantaisin alkaen klo 18 Petosen seurakuntatalossa.

DIAKONIA

Petosen piristys mielenterveyskuntoutujille Petosen seurakuntatalossa, joka toinen maanantaina, seuraavan kerran 8.11. klo 13-14.30
Hyvää huomenta arki avoin kohtaamispaikka keskiviikkoisin klo 11-13 Petosen seurakuntatalossa. (ei 10.11.)
Ystäväpiiri tutustumista ja pohdiskelua to 11.11. klo 12-13.30, joka toinen torstai Petosen seurakuntatalossa.
Toiminnan miehet toimettomuuden torjumiseksi perjantaisin klo 13-14.30 Petosen seurakuntatalossa.
Hyvän hoidon päivät (omaishoitajille, hoidettaville ja kyytipalvelua käyttäville) ke 10.11. klo 10.30- 14.30 Rytkyn leirikeskuksessa. Diakonissa Pirjo Miettisen aiheena "ilon lähteellä". Mukavaa yhdessä oloa ja lounas (5 €). Ilmoittautumiset Maarit Kirkinen, p. 040 4848 369 tai Riitta Reima, p. 040 4848 370 tai diakoniatoimisto, p. 040 4848 332.
Leväsen kammari ma 15.11. klo 12.30-14 Leväsen palvelukeskuksessa. Kammarissa voi tutustua uusiin ihmisiin ja juoda kupin kuumaa. Kuvia menneiden sukupolvien kättentöistä ja tekijöistä, toiminnanjohtaja Maarit Patama.
Lähimmäistyössä toimivien koulutusilta ma 15.11. klo 18-20 Puijon kirkolla yhdessä Puijon ja Männistön lähimmäisten kanssa.
Varttuneen väen virkistyspäivä ke 17.11. klo 10-13 Kallaveden kirkolla. Tanja Vuorenmaa-Malabanan tuo terveisiä Taiwanista. Hartaus pastori Juha Määttä. Myytävänä tuotteita lähetyksen hyväksi. Ruokailu 5 €/hlö.
"Valoa pimeyteen" -syysleiri Penkereellä 19. - 21.11. Sinä, joka olet työikäinen ja koet itsesi yksinäiseksi. Ohjelmassa hiljentymistä, ulkoilua, yhdessäoloa, saunomista. Omavastuu 10 €/hlö. Ilmoittautumiset 5.11. mennessä Kallaveden seurakunnan diakoniatoimistoihin ma ja ke 9-10 Petoselle, p. 040 4848 333 tai ma ja to klo 9-10 kirkolle, p 040 4848 332.
Kuopion omaishoitajien yhteinen kirkkopyhä su 21.11. klo 10 Kallaveden kirkossa. Kirkkokahvit ja pieni ohjelmallinen tuokio. Ilmoittautuminen Eija Räsäselle 12.11. mennessä, p. 040 4848 327.

MUUTA

Donkkis Big Night-toimintailta 7-13 vuotiaille pe 5.11. klo 18-20 Petosen seurakuntatalossa.
Konsertti Pietarin katulasten hyväksi su 7.11. klo 15 Petosen seurakuntatalossa, Pyörönkaari 21. Vanhoja ja uusia hengellisiä lauluja Ilpo Rannankari, laulu ja Simo Savolainen, piano. Tuija Pennanen kertoo Kansan Raamattuseuran katulapsityöstä. Vapaaehtoinen ohjelmamaksu 10 €. Kahvitarjoilu. Konsertin järjestäjät: Kallaveden seurakunta, Kansan Raamattuseura ja Pietarin lasten tuki ry.
Kauneimmat hengelliset laulut su 7.11. klo 18 Valoharjulla. Mukana Veli Mäntynen ja Anna-Mari Linna.
Leväsen messu ti 16.11. klo 13.30. Veli Mäntynen ja Anna-Mari Linna.

PERHETYÖ

Perheen pyhäpäivän vauvakirkko su 7.11. klo 16. Anna-Maija Hella ja Mari Vuola-Tanila.
Taidetiistai kädentaitojen parissa koko perheelle ti 9.11. klo 9.30.-11.30.

PIIRIT

Puutossalmen lähetyspiiri ma 8.11. klo 13 Pentti Antikaisella, Puutossalmentie 359.
Haminalahden työseura ti 9.11. klo 18.30 Hiekkalassa, Karttulantie 495. Matti Pentikäinen.
Lamperilan-Niemisjärven seurakuntapiiri to 11.11. klo 12 Marjatta Vainikai-

Joonas Vähäsöyrinki

Vaivaiset juhlissa

Astrid Lindgrenillä on riemastuttavaa kuvaus kaiken kansan juhlista kirjassaan Vaahteramäen Eemelistä. Eemeli Nieminen teki kyllä metkuja, mutta tunsi myös vahvaa myötätuntoa läheisen vaivaistalon asukkaita kohtaan. He joutuivat olemaan nälässä julman johtajansa Komentooran hallinnassa.

Kerran Komentooran ollessa poissa Eemeli toivotti koko vaivaistalon väen tervetulleeksi kotiinsa Kissankulmaan. Hän itse kuljetti heidät kelkalla juhliin ruoalle tuoksuvaan taloon. Kaikki söivät näissä pidoissa vatsansa täyteen ja nauroivat sydämensä pohjasta. Vaivaistalon asukkaat olivat autuaallisen onnellisia päästessään Eemelin luokse juhliin.

Kirkossa vietetään uskon pitoja, joihin Kristus kutsuu kaikki vaivaisensa mukaan. Siellä Vapahtaja antaa meille lahjojaan: iankaikkisen elämän ja autuuden. Niissä pidoissa perille päässeet pyhät ja me vielä matkalla olevat olemme jo nyt yhteisessä pöydässä ehtoollisella.

Jo nyt voimme olla messussa samassa juhlassa "yhdessä enkelien ja kaikkien pyhien kanssa". Siinä juhlassa hengessään köyhät tulevat rikkaiksi, nälkäiset saavat iankaikkisen elämän ravinnon ja murheelliset lohdutuksen.

Ei nälässä tai köyhyydessä itsessään ole mitään onniteltavaa. On ihmisen pilkkaamista onnitella häntä hänen kurjuudestaan. Kristus onnitteleekin vuorisaarnassaan kaikkia vähäosaisia sen vuoksi, että heidän elämäänsä tulee muutos. Heidän ei tarvitse jäädä ikuisiksi ajoiksi kurjuuteensa. Meidät kaikki kutsutaan Jumalan yltäkylläiseen juhlaan.

Niin tekee Kristus vuorisaarnassaan hengessään köyhille, murheellisille, kärsivällisille, ihmisille, joilla on vanhurskauden nälkä ja jano, heille, jotka armahtavat, puhdassydämisille, rauhantekijöille, heille, joita vanhurskauden vuoksi vainotaan ja heille, joita hänen tähtensä herjataan ja vainotaan. Tällaisia ihmisiä Kristus kutsuu autuaiksi ihmisiksi.

Autuas ei siten ole sama asia kuin onnellinen. "Onni täällä vaihtelee" lauletaan laulussa. Onni voi myös kadota. Autuus on sitä vastoin katoamatonta iloa ja rauhaa. Se ei riipu tämän elämän helppoudesta tai vaikeudesta. Se annetaan lahjaksi. Sen vuoksi autuaat ovat onniteltavia ihmisiä, juhlaan kutsuttuja.

Juhlasta Kristus lähettää meidät arkeen tekemään toisillemme niin kuin hän on tehnyt meille: armahtamaan ja kantamaan toistemme kuormia. Hän lähettää meidät tuomaan juhlan tuntua toinen toisillemme.

Kerran kaikki vaivaiset ovat perillä juhlassa. Silloin ei enää sairasteta eikä kuolla, ei itketä eikä valiteta. Vapahtaja sanoo: "Iloitkaa ja riemuitkaa, sillä palkka, jonka te taivaassa saatte, on suuri."

Sen vuoksi on riemullista, että hän toivottaa meidät tervetulleiksi Taivaan juhliin. Sen vuoksi me olemme autuaita.

Risto Voutilainen

Kirjoittaja on kuopiolainen sairaalapastori.

24. sunnuntai helluntaista tekstiin: Matt 22:15-22

Erik Ongelin
Tuomiokirkkosrk.

Ikäihmisten puolestapuhuja
srk-neuvostoon 54
kirkkovaltuustoon 14

Kallaveden seurakunta
✗ Vankka kokemus yhteisten asioiden hoidosta
✗ Seurakunta lähelle meitä jokaista
✗ Äänestämällä voit vaikuttaa seurakunnan asioihin

Yhteiseen kirkkovaltuustoon ehdokkaana

Veijo Karkkonen 40
agrologi, maaseutuyrittäjä

• Matot •vuodevaatteet • ym.
PITSEPALVELUPESULA Pyykkisatama
Itkonniemenkatu 27, 70500 Kuopio
Puh. (017) 263 3128

PITOKAMMARI PUIJONLAAKSOSSA
Lounasravintola - Kahvila - Tilausravintola - Pitopalvelu

Pitokammari on mainio juhlapaikka. Valoisa yhtenäinen ravintolasali sekä kodikas tunnelma luovat puitteet jopa sadan hengen erilaisiin tilaisuuksiin.

Kaikenlaiset perhejuhlat ristiäiset, syntymäpäivät, muistotilaisuudet. Ryhmäruokailut

Teemme mielellämme tarjouksen tilaisuutenne järjestelyistä.

Pitokammari
www.pitokammari.com

Puijonlaaksontie 4, Kuopio Puh. 044 345 7916
info@pitokammari.com

ERIKOISHAMMASTEKNIKKO
Aki Pärnänen
Pohjolankatu 26 A 28, Kuopio
p. 017-262 8000
HammasProteesit
– Uusien valmistus
– Tiivistyspohjaus, Korjaus

Verhoomo Senjan
Huonekaluverhoilua
Veneverhoilua
Korjausompelua
Tilauskankaita yms.
Männistön ostoskeskus,
kirkon vastapäätä
puh. 045-126 0457.
Ota yhteyttä!

Sielunhoito-terapia SYDÄN-JUURI
Helena Lehtimäki
YTM, sosiaalityöntekijä,
MU-sielunhoitoterapeutti
Vastaanotto Kuopiossa
P. 045 3156464,
hennalehtimaki@gmail.com
www.sydanjuuri.fi

• Kiitos n. 40 vuoden luottamuksesta srk:n eri luottamustehtävissä ja vapaaehtoistöissä mm. apusuntiona ja ehtoollisavustajana.

• Srk:n talous on perusta pitkäjänteiselle toiminnan suunnittelulle ja motivoituneiden työntekijöiden viihtymiselle työssään omalla vastuualueellaan ja saada toteuttaa itseään.

• Srk:n toiminnan tulee kattaa ”vauvasta vaariin”

• Saumaton yhteistyö srk:n työntekijöiden, luottamushenkilöiden ja seurakuntalaisten välillä.

Erikoisen tärkeää on rakentavan ja toisiamme kunnioittavan ilmapiirin luominen Kalleveden srk:aan ja srk-yhtymään.

• Perhe on yhteiskunnan perussolu. Srk:n ja kirkon tulee tukea sitä kaikin mahdollisin tavoin.

Näin annat valtakirjan rakentavaan yhteistyöhön.

Hannu Jauhiainen
neuvosto 57 valtuusto 39

Pyhä lahja

PSALMIT SEPTUAGINTAN MUKAAN
Uusi suomennos. Helposti ääneen luettava ja laulettava. Kaunis lahjakirja. **39 €**

LUUKKAAN EVANKELIUMI –ÄÄNIKIRJA
2 CD:n lahjapakkaus. **12 €**

NAHKAKANTINEN RAAMATTU JA VIRSIKIRJA
Laajassa valikoimassa uusia värejä.
Tilaa lahjansaajalle ajoissa kultainen nimipainatus kanteen.

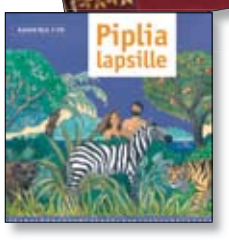

PIPLIA LAPSILLE –ÄÄNIRAAMATTU
Koko perheen klassikkoraamattu myös äänikirjana.
Lukijana Markus Bäckman. 9 CD:n pakkaus. **39 €**

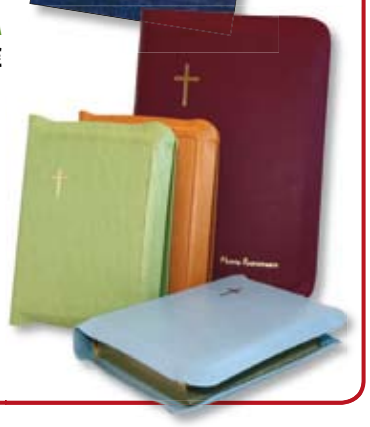

Suomen Pipliaseura • **saatavana kirjakaupoista** •
PL 54 / 00241 HELSINKI / p.010 838 6520 / www.bible.fi / www.pipliakauppa.fi

seuraku

sella, Särkisentie 263, Hirvilahti. Anna-Maija Hella.
Sotkanniemen työseura to 11.11. klo 18.30 Hilja Konttisella, Humalajoki 171, Hiltulanlahti. Anni Tanninen.
Rytkyn seurakuntapiiri ma 15.11. klo 18 Anja Nissisellä, Kuuselantie 15, Kurkimäki.
Kaislastenlahden päiväpiiri ja syntymäpäiväseurat to 18.11. klo 13 Väinö Penttisellä, Penttiläntie 30. Raili Rantanen.

AIKUISTYÖ

Miesten sauna- ja takkailta pe 12.11. klo 18 Poukaman leirikeskuksessa. ”Ajan ja ikuisuuden kynnyksellä”, Mitä teen, kun läheinen on saanut kutsun ajasta? Käytäntöjä selvittää Sami Länsivuori. Keskustelua myös surutyöstä. Osanottomaksu 4 €, johon sisältyy sauna ja iltapala.

KASTETUT

Aliisa Aino Erika Tenovirta, Sonja Sara Tirronen, Niklas Nemo Sakari Kuusisto, Jolanda Ilona Tonintytär Auvinen, Mikke Emil Kristian Tarvainen, Mauno Toivo Einari Tirri, Elna Aliisa Mäklin, Eetu Juho Eemil Väänänen, Tuukka Elmeri Kajava, Emma Ilona Airaksinen, Santeri Pekka Aleksi Mikkonen, Miki Eelis Puustinen.

KUOLLEET

Riitta Hannele Pitkänen 58 v, Eetu Ilmari Kinnunen 70 v, Kati Oili Kaarina Teittinen 34 v.

Männistö

PYHÄN JOHANNEKSEN KIRKKO
Kellolahdentie 8

040 4848 386
Perhekerho keskiviikkoisin klo 9.30-11.
Sanajumalanpalvelus pyhäinpäivänä 6.11. klo 10. Saarna ja liturgia Unto Niskanen, kanttorina Heikki Mononen, päiväkuoro.
Pyhäinpäivän muistohetki la 6.11. klo 16. Unto Niskanen, Lauri Paatero, Ulla Halonen, Mari Mertanen, Heikki Mononen. Sytytetään muistokynttilät viime pyhäinpäivän jälkeen poisnukkuneille seurakuntalaisille. Tarjoilu.
Messu su 7.11. klo 10. Saarna Lauri Paatero, liturgia Unto Niskanen, kanttorina Riitta Matilainen.
Miesten piiri ke 10.11. klo 18-20 takkahuoneessa. Risto Huotari.
Papin piiri ke 10.11. klo 18-19.30 srk-salissa. Raamatun tutkiskelua papin kanssa. Käsitellään seuraavan sunnuntain tekstejä.
Elämää etsimässä -keskustelukerho to 11.11. klo 14.30-16. Kirsi Niskanen ja Unto Niskanen.
Isänpäivän messu su 14.11. klo 10. Saarna ja liturgia Risto Huotari, kanttorina Riitta Matilainen. Rippikoulun ryhmäjaon julkistus.
Seurakuntavaalit su 14.11. klo 10 messun jälkeen. Vaali päättyy klo 20. Äänestäjille klo 14 asti tarjolla liha- ja kasviskeittoa sekä kirkon pihalla pannukahvit ja makkaraa. Vapaaehtoinen maksu Kirkon Ulkomaanavulle.
Nuoren seurakunnan veisuja vaalihengessä su 14.11. klo 16-17. Laulattajina mm. Sami Tiainen, Anu Viippola ja Heikki Mononen.

MÄNNISTÖN VANHA KIRKKO
Lönnrotinkatu 24

040 4848 391
Perhekerho keskiviikkoisin klo 9.30-11.
Siioninvirsiseurat su 7.11. klo 18. Lauri Paatero, Unto Niskanen.
Törmälän ystävät ti 9.11. klo 11-13 sivusalissa. Annikki Tenhunen.
Messu su 14.11. klo 13. Saarna ja liturgia Risto Huotari, kanttorina Riitta Matilainen.
Kätevät kädet ti 16.11. klo 17-20. Joulukorttiaskartelu. Vieno Arpola.

DIAKONIA

Diakoniatyöntekijöiden ajanvarauspäivystys ti klo 9-10 Vanhalla kirkolla, p. 040 4848 385 ja Pyhän Johanneksen kirkolla, p. 040 4848 384. Ulla Halonen, p. 040 4848 405. Mari Mertanen, p. 4848 406. Kirsi Niskanen, p. 040 4848 407.
Ikääntyneiden syntymäpäivät su 7.11. klo 15-16.30 Pyhän Johanneksen kirkolla. Unto Niskanen, Ulla Halonen, Riitta Matilainen, lapsikuoro.
Vanhan kirkon ystäväkerho 8.11. klo 13-14.30. Kahvit, hartaus. Mari Mertanen, Lauri Paatero.
Hyvän Mielen Päivä ke 17.11. klo 11-13.30 Pyhän Johanneksen kirkolla. ”Elämän marras”, sairaalasielunhoitaja Maarit Koivurova. Linja-auton (Jääskeläisen auto) reitti: Päivärannantie, City Marketin jälkeinen pysäkki Kettulanlahteen päin klo 9.50, Kaijan Padan pysäkki klo 10, Pihlajaharjuntie (Rahusentien risteys) klo 10.05, Kelloniemen Sale klo 10.15, Itkonniemen kioski klo 10.20, Tellervonkadun pysäkki 10.25, Lönnrotinkatu 52 klo 10.30 (entinen seurakuntatalo), Saariaitta klo 10.35, Pyhän Johanneksen kirkko. Paluu samaa reittä alkaen klo 13.30 Pyhän Johanneksen kirkolta. Päivän kustannukset 5 €. Jouluretkelle ilmoittautumiset otetaan vastaan Hyvän Mielen päivässä.
Kuopion Omaishoitajien valtakunnallinen kirkkopyhä su 21.11. klo 10 Kallaveden kirkossa. Messun jälkeen pieni ohjelmallinen tuokio kirkkokahveineen. Linja-autokuljetus Mäntytorin pysäkiltä klo 9. Ilmoittautumiset Eija Räsäselle 12.11. mennessä, p. 040 4848 327.

MUUTA

Pyhäinpäivän hartaus 6.11. klo 12 Markuksen kappelissa. ”Autuaita kaikki murheen kuorman alla”, Lauri Paatero.
Pyhäinpäivän hartaus 6.11. klo 13 Flodbergin kappelissa. Lauri Paatero.

KASTETUT

Petra Irina Merikanto, Wilhelmiina Liisa Amalia Mustonen, Joni Reijo Matias Koistinen, Emilio Gabriel Esqueda, Annabel Serafiina Salo, Pinja Eerika Mastosalo, Miina Emilia Lahtinen.

KUULUTETUT

Jukka Tapio Ruusunen ja Ulla Niina Päivikki Rautiainen, Jari Pekka Koistinen ja Sari Marita Taskinen.

KUOLLEET

Sulo Toivo Jalkanen 76 v, Pekka Tapani Pöyhönen 44 v, Irja Marjatta Leskinen 79 v, Anja Helena Huuskonen 60 v, Impi Laakkonen 94 v, Jaakko Ilmari Eskelinen 74 v, Elli Johanna Pirskanen 87 v.

Puijo

PUIJON KIRKKO
Taivaanpankontie 3

p. 040 4848 419
Pyhäinpäivän messu la 6.11. klo 10. Pekka Nieminen saarnaa, Piio Lappalainen, Heikki Hyvärinen. Kamarikuoron kvartetti. Kanttorina Outi Keskisipilä.
Pyhäinpäivän iltajumalanpalvelus la 6.11. klo 18. Jaana Marjanen saarnaa, Piio Lappalainen, Riitta Murtorinne. Kanttorina Joona Saraste. Kirkkokuoro. Sytytämme kynttilän jokaisen viime pyhäinpäivän jälkeen poisnukkuneen seurakuntalaisen muistolle.
Messu su 7.11. klo 10. Heikki Hyvärinen saarnaa, Pekka Nieminen. Kanttorina Outi Keskisipilä. Lapsille pyhäkoulu.
Ortodoksisen Kamarikuoron konsertti la 13.11. klo 19. Julistaa viestin tähtönen - Ortodoksisia joululauluja. Kuoroa johtaa Juhani Matsi.
Messu su 14.11. klo 10. Piio Lappalainen saarnaa, Pekka Nieminen, Jaana Marjanen. Kanttorina Outi Keskisipilä.

nnissa tapahtuu 3.-16.11.10

Seurakuntavaalit su 14.11. klo 11.30. - 20.00. Kahvitarjoilu klo 11.30-16.00 lähetyksen hyväksi viereisessä Ystävän kammarissa.
Vaalikuljetus su 14.11. Puijon kirkkoon. Reitti: Klo 8.30 Jännevirta – Uuhilahdentie – Pohtisenranta – Ranta-Toivalantie – Sorsasalon pysäkki - klo 9.30 Metsäkummuntien pysäkki – Puijonsarventie – Rypysuontie – Ahkiotie – Puijon kirkko. Paluu n. klo 12.30 samaa reittiä.
Lasten urkukonsertti ke 17.11. klo 9 ja 10. Outi-Orava ja Anu Amppari ystäviineen lähtevät musiikilliselle matkalle Euroopan eri maihin - tule mukaan. Luvassa nelikätistä ja nelijalkaista urkujensoittoa, laulua ja leikkiä. Konsertin kesto n. 30 minuuttia. Vapaa pääsy.

PUIJON SEURAKUNTAKESKUS
Taivaanpankontie 3

Pyhästä voimaa - avoin tilaisuus vasta eläkkeelle siirtyville ja hiljattain eläkkeelle jääneille ke 3.11. klo 13. Aiheesta alustaa professori Matti Jantunen. Kahvitarjoilu.
Eläkeläisten iltapäiväkerho to 4.11. klo 12.30. Pyhäinpäivän virsiä ja 11.11 klo 12.30 "Iloa arkeen" Heta Nykänen Martoista.
Raamattu tutuksi -luento ma 8.11. klo 18.30. Kerhohuone 3. "Noloa olla kristitty?", 2. Tim. 1. Kari Kuula.
Ystävän kammari avoinna tiistaisin klo 11-14. yhteinen kokoontumispaikka kaikenikäisille. Kahvitarjoilua.
Perhekerho ke 10.11. klo 9.30. Isästäni, Jeesus, kiittää tahtoisin. 17.11. Anna anteeksi.
Midinetti -lähetyspiiri ke 10.11. klo 12.
Israel -piiri ke 10.11. klo 14. Ariela Toivanen.
Lähimmäisen koulutusilta ma 15.11. klo 18. Aiheesta "Kiltteys – taito vai taakka" alustaa psyk. erik.lääk. Tuula Pesonen. Ilm. Railille 8.11. mennessä, p. 040 4848 438.
Raamattu tutuksi -luento ma 15.11. klo 18.30 Kerhohuone 3. "Työtä, vaivaa ja voimaa", 2. Tim. 2. Heikki Hyvärinen.
Lähetystilaisuus ti 16.11. klo 18.30 nimikkolähetti, pastori Tarja Säynevirran työkentältä paluun merkeissä, Ariela Toivanen, Pekka Nieminen, Zipporimkuoro, kahvitarjoilu.
"Muuttuuko ihminen ja mihin suuntaan" - avoin tilaisuus vasta eläkkeelle jääneille ke 1.12. klo 13. Aiheesta alustaa terveystieteiden tohtori Ritva Kuokkanen. Järjestäjänä Puijon srk:n vapaaehtoisten ryhmä.

PÄIVÄRANNAN KIRKKO
Tuomikuja 4

p. 040 4848 426
Perhekerho ke 3.11. klo 9.30. Mun kanteleeni kauniimmin.
Ystävänpäivä ke 3.11. klo 13. ruokailu ja klo 12-13.30 ohjelma, Ilon lähteillä. Psykiatrian sairaanhoitaja/diakonissa Pirjo Miettinen ja Riitta Murtorinne.
Messu su 7.11. klo 13. Heikki Hyvärinen, Joona Saraste. Päivärannan ja Kaavin lapsikuorot. Kirkkokahvit, Mirja ja Petri Ruotsalainen kertovat sanoin ja kuvin matkastaan Namibiaan.
Perhekerho ke 10.11. klo 9.30. Isästäni, Jeesus, kiittää tahtoisin.
Ystävänpäivä ke 10.11. klo 11. ruokailu ja klo 12-13.30 ohjelma, Joulukorttiaskartelu, Seija Rissanen ja Riitta Murtorinne. 17.11. Vanha Testamentti, Joosef. Heikki Hyvärinen.
Titanic 100 v. -hanke ke 10.11. klo 18. Uudentyyppinen Titanic-aiheinen aikuisia ja lapsia kokoava hanke on käynnistynyt. Tarkoituksena on luoda musiikkia sisältävä teos Titanicin uppoamisen 100-vuotispäiväksi keväällä 2012. Tule mukaan ideoimaan tapahtuman käsikirjoitusta Päivärannan kirkolle. Mukana Joona Saraste ja Heikki Hyvärinen.
Perheen pyhäpäivän jumalanpalvelus su 14.11. klo 16. Piio Lappalainen, Outi Keskisipilä, Tuula Pitkänen ja Tanja Kilpiäinen. Kakkukahvit ja askartelua. Päivärannan kirkon päiväkerholaiset ja Puijonsarven koulun iltapäiväkerholaiset.
Tehdään yhdessä -ryhmä ma 15.11. klo 17. - 20 Taitokeskuksella. Seija Rissanen, Helena Heija-Nuutinen ja Riitta Murtorinne.

LÄNSI-PUIJON KERHOHUONE
Rypysuontie 28-30

p. 040 4848 419
Perhekerho ti 9.11. klo 9.30. Isästäni, Jeesus, kiittää tahtoisin. 16.11. Anna anteeksi.

RANTA-TOIVALA

Seurakuntapiiri to 4.11. klo 18.30. Raija Kaarakaisella, Ranta-Toivalantie 249. Pekka Nieminen.

MUUTA

Mikä on sinulle tärkein joululaulu? Lähetä suosikkijoululaulusi nimi sähköpostiin puijo@evl.fi tai pudota paperilla Puijon kirkon aulassa olevaan laatikkoon. Tule kuuntelemaan Puijon kamarikuoron joulukonserttia su 19.12. klo 18. Viisi eniten ääniä saanutta laulua on konsertin ohjelmassa. Äänestysaikaa on ensimmäiseen adventtisunnuntaihin 28.11. saakka.
Omaishoitajien yhteinen kirkkopyhä su 21.11. klo 10 Kallaveden kirkossa, Rauhalahdentie 21. Messu, kirkkokahvit ja ohjelmatuokio. Linja-autokuljetus. Ilm 12.11. mennessä Railille, p. 040 4848 438.

KASTETUT

Nelli Aleksandra Oittinen, Ella Helena Tanskanen, Wenja Aura Unna Merilä, Nella Eeva Viola Äikiä, Justus Onni Johannes Hallikainen.

KUOLLEET

Saara Amanda Väisänen 90 v, Eila Anneli Kurikka 77 v.

Riistavesi

RIISTAVEDEN KIRKKO
Joensuuntie 2505

Pyhäinpäivän messu la 6.11. klo 19. Messussa luetaan viime pyhäinpäivän jälkeen kuolleiden nimet sekä sytytetään heidän muistolleen kynttilät. Kirsi Leino, Marjatta Piironen ja kirkkokuoro.
Messu su 14.11. klo 10. Kirsi Leino, Marjatta Piironen.
Seurakuntavaalien äänestys Riistaveden äänestysalueella su 14.11. klo 11.15-14 sekä kaikki Järvi-Kuopion äänestysalueet Riistaveden seurakuntatalossa klo 18 – 20.

RIISTAVEDEN SEURAKUNTATALO
Keskustie 2

Perhekerho ke 3.11. klo 11. Tuomo Kantele.
Virkistyspäivä ke 3.11. klo 12. Leena Vartiainen.
Jumalanpalvelus su 7.11. klo 10. Etiopian lähetyspyhä. Jumalanpalveluksessa saarnaa Kansanlähetyksen Simo Karjalainen. Kirkkokahvit ja lähetystilaisuus.
Perhekerho ke 10.11. klo 9.30. Tuomo Kantele, Irmeli Mustonen.
Isoskoulutus ke 10.11. klo 15. Tuomo Kantele.
Isänpäivän perheen pyhäpäivä su 14.11. klo 16. Isänpäiväkahvit.
Miesten ruokapiiri ma 15.11. klo 18. Mukana tuomiorovasti Ilpo Rannankari.
Perhekerho ke 17.11. klo 9.30. Tuomo Kantele, Irmeli Mustonen.
Viikkomessu ke 17.11. klo 12. Kirsi Leino, Marjatta Piironen.
Miesten lenkki- ja ruokapiirin yhteinen jouluateria ma 13.12. klo 17. Ilmoittautuminen marraskuun piireissä tai seurakunnan toimistoon, p. 040 4848 440 7.12. mennessä. Jouluaterian hinta on 12 €.
Naiset Sanan äärellä ke 17.11. klo 19.

MUUTA

Miesten lenkkipiiri ma 8.11. klo 18. OP:n kerhohuoneessa. Aarno Kari kertoo "Suomussalmen taistelusta".
Palvelukeskuksen hartaus ke 17.11. klo 13. Leena Vartiainen, Marjatta Piironen, päiväkuoro.
Roinilan hoitokodinhartaus ke 17.11. klo 14.30. Leena Vartiainen.

KASTETUT

Julius Sebastian Aikkila.

KUOLLEET

Aino Kirsti Hyvärinen 80 v.

Vehmersalmi

VEHMERSALMEN KIRKKO
Lempeläntie 15

Messu la 6.11. klo 13. Kimmo Kivelä, Marjatta Piironen. Poisnukkuneiden muistaminen. Kirkkokuoro.
Messu su 14.11. klo 10. Itä-Suomen Poliisien kirkkopyhä. Kirkkokahvit seurakuntakodissa sekä seurakuntavaalien äänestys kirkossa klo 11.30- 14.00.

VEHMERSALMEN SEURAKUNTAKOTI
Lempeläntie 17

Perhekerho ke 3.11. klo 9.30. Sari Huttunen, Jatta Utriainen.
Jumalanpalvelus su 7.11. klo 13. Kimmo Kivelä, Marjatta Piironen.
Varttuneen väen virkistyspäivä ti 9.11. klo 10. Kimmo Kivelä.
Perhekerho ei kokoonnu ke 10.11.
Raamatun naisia to 11.11. klo 18. Aiheena: Raakel ja Leea. Aulikki Mäkinen.
Perhekerho ke 17.11. klo 9.30. Valokuvaaja paikalla klo 9 alkaen.
Kokki-ukot ke 17.11. klo 18. MUUTA
Isoskoulutus ke 3.11. klo 14.30 Lähimmäisen kammarissa.
Seija Oksamäen muistoseurat su 7.11. klo 14.30 Enonlahdentie 771. Kimmo Kivelä.
Yökahvila pe 12.11. klo 19 Majakassa. Järjestää MLL ja srk.
Lähimmäisen kammari ma 15.11. klo 10. Kimmo Kivelä.

KUOLLEET

Matti Eljas Soininen 68 v.

Siilinjärvi

KIRKKO
Haarahongantie 4

Pyhäinpäivän messu la 6.11. klo 10. Tapio Lepola, Matti Hoffrén, Marjaana Kaisto ja lapsikuoro.
Pyhäinpäivän muistojuhla la 6.11. klo 18. Sirpa Ylikotila, Seppo Laitanen, Vesa Kajava ja Sola Gratia. Muistojuhlan jälkeen teetarjoilu seurakuntatalossa.
Sanajumalanpalvelus su 7.11. klo 10. Markku Kettunen ja Vesa Kajava. Kirkkokahvit ja missioklööri lähetyskellarissa.
Sanajumalanpalvelus su 14.11. klo 10. Yrjö Jokiranta, Matti Hoffrén, Airi Heiskanen ja nuorten kuoro.
Seurakuntavaalin äänestys su 14.11. klo 11-16.

SEURAKUNTATALO

Askartelu- ja käsityöpiiri ke 3.11., ke 10.11. ja 17.11. klo 9 lähetyskellarissa. Tutustutaan toimintaan ja juodaan kahvia.
Nuorten perjantaikahvila pe 5.11. klo 18-22. Mukana kesäriparin 11 isosia.
Miesten piiri ma 8.11. klo 13 kokoushuoneessa.
Kohtaamispaikka (Kansanlähetys) ma 8.11. klo 18.30 pienessä salissa.
Katekismuspiiri ti 9.11. klo 14 lähetyskellarissa.
Omaishoitajakerho ke 10.11. klo 12 päätysali. Hoidettaville omaa ohjelmaa.
Lähimmäispalvelun tukiryhmä ke 10.11. klo 18 takkahuoneessa.
Gospeltanssia nuorille ja nuorille aikuisille pe 12.11. klo 18-21 ja lauantaina klo 11-14 isossa salissa.
Nuorten perjantaikahvila pe 12.11. klo 18-22. Mukana avustamassa isoskoulutusryhmä.
Eläkeikäisten syntymäpäivät su 14.11. klo 14 ennakkoon ilmoittautuneille isossa salissa.
Seurakuntavaalien äänestys ma 15.11. klo 11-17 pienessä salissa.
Eläkeikäisten päiväpiiri ma 15.11. klo 13.
Siiliemot ma 15.11. klo 17.30-19.30 seurakuntatalon alakerrassa. Lisätietoja perhetyö, p. 044 7284 646.
Siioninvirsiseurat ti 16.11. klo 18 pienessä salissa.
Lähetyksen sydänäänet ke 17.11. klo 8.30 lähetyskellarissa.

VUORELAN KIRKKO

Raamattuhetki Sananen to 4.11. klo 18.30.
Nuorten perjantaikahvila pe 5.11. klo 18-22.
Pyhäinpäivän messu la 6.11. klo 13. Tapio Lepola, Marjaana Kaisto ja lapsikuoro.
Messu su 14.11. klo 13. Yrjö Jokiranta ja Vesa Kajava.
Seurakuntavaalien äänestys su 14.11. klo 17-19.
Vuorelan päiväpiiri ma 15.11. klo 13.
Vuorelan lähetyspiiri ti 16.11. klo 10.

MUUTA

Vertaisryhmä vanhemmille ke 3.11. klo 18-20 MLL:n perhekeskus Kotirinteessä. Onko lapsellasi todettu / viitteitä neuropsykiatrisesta erityisvaikeudesta (adhd, dysfasia, autismi jne.)? Lastenhoito järjestetty, iltapala, ryhmä maksuton. Lisätietoja perhetyö, p. 044 7284 646.
Ystävän Tupa ma 8.11. klo 9 Leppäkaarteen kerhohuoneessa.
Kuulokerho ma 8.11. klo 13 Akuliinassa.
Näkökerho ti 16.11. klo 12-13.30 Akuliinan kokoushuoneessa.
Hartaus ke 17.11. klo 14 Akuliinassa. Yrjö Jokiranta ja Airi Heiskanen.
Uusi eroryhmä alkaa avio- tai avoeron kokeneille. Ryhmä kokoontuu viisi kertaa alkaen ke 17.11. klo 18-20. Ilmoittautuminen pe 5.11. mennessä kirkkoherranvirastoon, p. 017 2884 600.

KASTETUT

Eemeli Anselmi Tuura, Sini Susanna Shemeikka, Iida Emilia Hiltunen, Sofia Aurora Miettinen, Sofi Elisabet Purhonen, Vuokko Elina Eskelinen, Kerttu Erika Raninen, Frans Niklas Eliel Ronkainen, Stella Maria Kaasinen, Luka Elias Svensk, Pinja Amanda Kaarina Tuhkanen, Emma Maria Savolainen, Helmi Sofia Hirvonen, Netta Aurora Törrönen, Roope Oskari Hartikainen, Sylvester Eric Ossi, Werner Warren Ossi.

KUOLLEET

Eila Marjatta Eskelinen 87 v., Kalle Antero Pitkänen 68 v., Veli Armas Pekkarinen 63 v., Anna Liisa Laukkanen 89 v., Sylvi Annikki Korhonen 85 v., Marja Loviisa Roponen 69 v.

Diakoniakeskus

Suokatu 31

p. 040 4848 464
Työntekijöiden asiakasvastaanotto ilman ajan varausta ma, ke ja pe klo 10-12.
Vammaistyöntekijän asiakasvastaanotto ilman ajan varausta ma ja ke klo 10-12.
Kierrätysmyyntipiste avoinna ma, ke ja pe klo 10-12.
Hartaus ma, ke ja pe klo 9.50.
Nuottakahvio avoinna ma, ke ja pe klo 10-12.
Hengellinen syöpäpiiri ke 3.11. klo 13.
Sokeiden lähetyspiiri to 4.11. klo 13.
Pullakirkko pe 5.11. klo 12.
Hyväntuulenpiiri ei kokoonnu ti 9.11.
Katulähetyspiiri ti 9.11. klo 17.
Varttuneiden kehitysvammaisten päiväpiiri ke 10.11. klo 13.30.
Hyväntuulenpiiri ti 16.11. klo 12.
Hengellinen syöpäpiiri ke 17.11. klo 13.
Hyväntuulenpiiri ti 23.11. klo 12.

PyhäPuuha

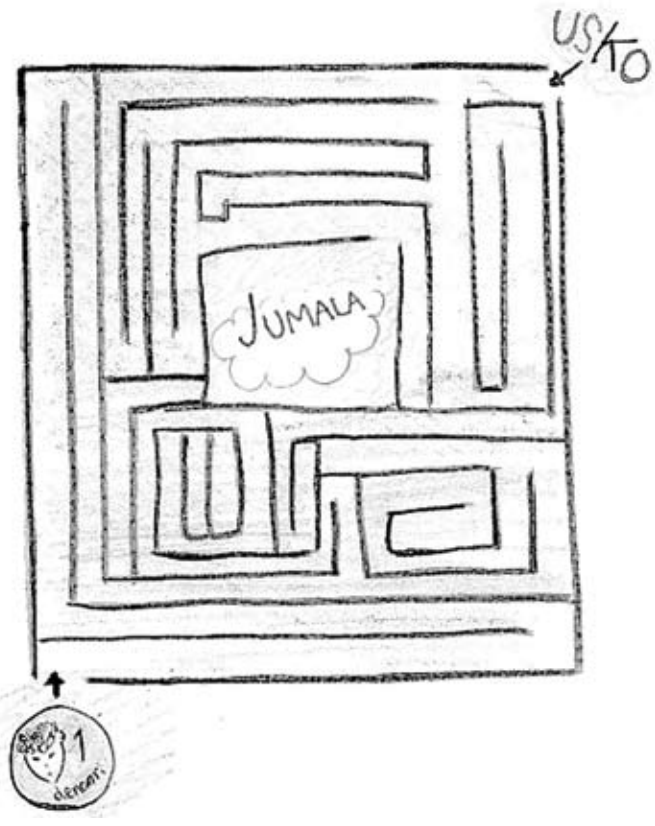

Lue yhdessä vanhemman kanssa Raamatusta Matteuksen evankeliumista luvusta 22 jakeet 15 – 22.
Etsi sokkelosta, kumpi reitti vie Jumalan luo.

Tehtävän laatinut: Susanna Holma

seurakunnissa tapahtuu

KESKUSSEURAKUNTATALO
Suokatu 22

Huonokuuloisten seurakuntapiiri ke 3.11. klo 13.
Kuurojen lähetyspiiri to 11.11. klo 17.

Opiskelijat ja nuoret aikuiset

TUOMIOKIRKKO

Tuomiokirkko avoinna tutustumista ja hiljentymistä varten klo 10-15, lisäksi perjantaina 18-23, p. 040 4848 256.

KANSANLÄHETYKSEN OPISKELIJATOIMINTA
Sairaalakatu 11

www.kolmekohtaamista.com
keskiviikkoisin klo 18
Onko vitsit vähissä? 10.11.
Ari Korhonen.
Pelastunko varmasti? 17.11.
Vilho Harvala.

OPISKELIJA JA KOULULAISLÄHETYS
Sairaalakatu 11

www.opko.fi/kuopio
Opiskelijaillat la klo 19.
Itä-Suomen OPKOjen leiri
Savonlinnassa 5-7.11.
Vilho Teivainen, Pekka Ryhänen.
Läheisyyden kaipuu
13.11. Juho Viitasalo.

Perheasiain neuvottelukeskus

Suokatu 22

Luottamuksellista ja maksutonta keskusteluapua parisuhteen kysymyksissä. Käynnit sopimuksen mukaan. Tiedustelut, p. 040 4848 480 ma-pe klo 9-11.

Palveleva puhelin

päivystää su - to klo 18-01, pe - la klo 18-03, p. 01019 0071. Puhelun hinta on paikallisverkkomaksu/matkapuhelinmaksu.
Nettiosoite: pp.kuopio@evl.fi

Järjestöt

NNKY
Myllykatu 5

p. 017 2614 500, toimisto@knnky.fi
www.ywca.fi /paikallisyhdistykset
Lähetyspiiri ke 3.11. klo 13.
Raamattupiiri ke 10.11. klo 13 ja naisten hyvinvointipiirin käynti aistihuoneessa (aika ilm. erikseen).
Pyhäinpäiväjuhla la 6.11. klo 14. Ohjelmassa: ”Ihmiselämän rajallisuus” Eino Räsänen. Vieraita myös NMKY:stä. Musiikkia. Kahvi.
Lauluryhmä ke klo 15.
Perhekahvila ma klo 13 - 15.30 ja to klo 9.30 - 12.
Puhelinpäivystys kansliassa ti ja to klo 9 - 11, p. 017 2614 500.
Yhteiskristillinen raamattu- ja rukousilta tiistaisin klo 18.

POHJOIS-SAVON EV.LUT. KANSANLÄHETYS
Sairaalakatu 11

P. (017) 262 2082,
www.p-savonkl.sekl.fi
www.tarjolla.net
Miesten aamupiiri ma klo 6 ”matkalla kohti aitoa miehuutta”, **aamurukous** klo 8, **äiti-lapsipiiri** klo 9.30, **päivähartaus** klo 13, **raamattupiiri** klo 17 parilliset ma. **Rukoillaan yhdessä** klo 18 parittomat ti. **Alfa-kurssi** klo 19. **Päivähartaus ja kahvihetki** ke klo 12 ja nuorten aikuisten **3Kohtaamista** klo 18. **Raamattu- ja lähetyspiiri** parittomat to klo 17 ja nuorten **Nuotta-ilta** to klo 18.30. **Opkon ilta** la klo 18.
KL-lähetyspyhä su 7.11. klo 10 Riistaveden kirkossa. Saarna Simo Karjalainen. Kirkkokahvit ja lähetystilaisuus srk-talossa, Rantakokot.
Sanan ja laulun ilta su 7.11. klo 16 NNKY:llä. Välke.
Kohtaamispaikka su 14.11. klo 16 Neulamäen kirkossa ”Tapahtukoon Sinun tahtosi”, opetus Vilho Harvala.
Kohtaamispaikka ma 8.11. klo 18.30 Siilinjärven srk-talon pienessä salissa. Kahvitarjoilu, puhujina Pentti Rissanen ja Markku Kettunen, juonto Osmo ja Kaija Brandt.
Mestarin Miehet 12-14.11. Ryttylässä. Yhteiskuljetus lisalmesta. Tied. p. 050 5905 409 Markku Snellman.

KANSAN RAAMATTUSEURA
Sanan Kulma, Tulliportinkatu 22

p. 0207 681 660
www.sana.fi/kuopio
krs-kuopio@sana.fi
Rukouspäivystys ke, to, pe klo 13-16, Kirjanmyyntipiste.
Pienryhmät:
rukouspiiri ma klo 17.30-19.00.
Krito-ryhmät ti klo 18-20.
Raamattupiiri ke parill. viikko klo 18-19.30.
Miesten piiri ke klo 18-19.30 pariton viikko.
Naisten solu to pariton viikko klo 18-19.30.
Krito- ”Varjosta vapauteen la klo 12-14, ellei la muita tapahtumia.
Nuorekkaiden aikuisten kotisolu klo 18 pariton viikko. Lisätietoja marjut.rasanen@gmail.com sekä ninattpartanen@hotmail.com
Sanan ilta pe 12.11. klo 18. Sari Behm. Raamatunopetus la 13.11. klo 13-15.30. Sari Behm.

SUOMEN LUTERILAINEN EVANKELIUMIYHDISTYS

Evankelisten opiskelijoiden kotisivuosoite on www.sley.fi/eo/html/fi/kuopio.html Itä-Suomen piirin työntekijä Johannes Häkämies, p. 050 3212 938, johannes.hakamies@ sley.fi
Lähetysmyyjäiset pe 5.11. klo 10.30 Keskusseurakuntatalossa.

KUOPION YMPÄRISTÖN RAUHANYHDISTYS
Ahmatie 22

Seuroja voi kuunnella osoitteessa www.kuopionrauhanyhdistys.net.
Lauluseurat ke 3.11. klo 19.
Pyhäinpäiväseurat la 6.11. klo 15.
Iltamessu su 7.11. klo 18 Kallaveden kirkossa.
Tiistaikerho ti 9.11. klo 10.30.
Lauluseurat ke 10.11. klo 19.
Seurat la 13.11. klo 13.30 Leväsen palvelukeskuksessa, hoitokoti 1.
Miesten ilta la 13.11. klo 18.30.
Isänpäiväseurat su 14.11. klo 15.
Seurat ti 16.11. klo 13.15 Mäntylän palvelukeskuksessa.
Lauluseurat ke 17.11. klo 19.

HERÄTTÄJÄYHDISTYS
Kuninkaankatu 22

Avoinna ke klo 10-13,
virsituokio klo 11-12.

LÄHETYSKAUPPA VAKKA
Kuninkaankatu 22

Avoinna ti-pe klo 11-15, la klo 11-14. www.kuopionseurakunnat.fi/lahetyskauppa-vakka
Ylen Hyvä Nenäpäivä to 4.11. klo 11 - 15. Niska-hartiahierontaa ammattihieroja Rauno Taskiselta 1 e/min. Nenäpäivän keräykseen. Israelin-lähetti Aarne Tapanainen esittää hepreankielisiä lauluja ja muutakin musiikkia. Nenäpäivän keräystuotolla moni lapsi oppii lukemaan, saa rokotuksia ja mahdollisuuden parempaan elämään kehitysmaassa. www.nenapaiva.fi
Isänpäivänä to 11.11. kakkukahvit ja korttiaskartelua. Liike auki klo 17 asti. Jos tulet lapsen kanssa, tuo isästä ja lapsesta kuva, jota voi leikata korttiaskartelua varten.
Saapunut lisää kierrätyspaperihelmiä Ugandasta ja ekologisempia hautakynttilöitä.
Kylväjän piiri to 11.11. klo 18.

AHOLANSAARI

Aholansaaren Joulu 23.-26.12. Aatonaaton päivällisestä tapaninpäivän lounaaseen. Ohjelmassa mm. aattohartaus klo 14.30 Paavon pirtissä jouluaamun jumalanpalvelus klo 7, kauneimmat joululaulut klo 11.30, Aholansaari kvartetin konsertti klo 15.30, tapaninpäivän messu klo 10.
Tiedustelut ja ilmoittautumiset, p. 050 4641 000, www.aholansaari.fi aholansaari@aholansaari.fi

Mukana leikeissä: Lastenmaa joka kuukausi.

Tilaa nyt

Soita p. 020 754 2333

Sähköpostilla tilauspalvelut@kotimaa.fi

Verkossa www.kotimaa-yhtiot.fi/tilaukset

KOTIMAA-YHTIÖT

Seuraava Kirkko ja Koti 17.11.
Seurakuntavaalien tulokset. Kuka onkaan ääniharava?

KUULUTUS

Siilinjärven seurakunnassa toimitetaan 14.-15.11.2010 seurakuntavaalit, joissa valitaan vuoden 2007 alusta alkavaksi nelivuotiskaudeksi 27 jäsentä kirkkovaltuustoon.

Vaalit aloitetaan Siilinjärven kirkossa jumalanpalveluksen jälkeen sunnuntaina 14.11.2010 kello 11.00.

Äänioikeutettu, 15.08.2010 tämän seurakunnan läsnä olevaksi merkitty ja 16 vuotta viimeistään 14.11.2010 täyttänyt seurakunnan jäsen, saa äänestää missä tahansa seurakunnan äänestyspaikassa. Äänestäjän tulee pyydettäessä todistaa henkilöllisyytensä.

Äänestysajat ja -paikat ovat seuraavat:
1. Sunnuntaina 14.11.2010 kello 11.00-16.00 kirkko,
2. sunnuntaina 14.11.2010 kello 17.00-19.00 Vuorelan kirkko,
3. maanantaina 15.11.2010 kello 11.00-17.00 Siilinjärven seurakuntatalo, pieni sali.

Siilinjärvi 01.10.2010.
Siilinjärven seurakunnan vaalilautakunnan puolesta:
Puheenjohtaja Markku Kettunen

muistio

AA-ryhmä, Hatsalankatu 37, p. 2622 621. Arkisin klo 11 ja 19, su klo 9 ja 19. Palaverit savuttomia.
AA-naisten ryhmä ti klo 18 - 20 Suokatu 6.
AA- ryhmä Kotipolku 7, Siilinjärvi to klo 19, la klo 9, su klo 18. Savuttomat palaverit.
AAL-ryhmä alkoholistisessa tai toimimattomassa perheessä kasvaneille aikuisille torstaisin klo 18-20 Propellissa, Minna Canthinkatu 4 C 3 krs. Satamakadun puolelta, p. 050 9294 548 ma ja ti klo 18-20. http//www.aal.fi
Al-Anon ryhmät alkoholiongelmaisten läheisille, Hatsalankatu 37 su ja ti klo 19, p. 040 5578 470.
Imetystukiryhmä parillisten viikkojen maanantaisin Maljapuron päiväkodissa klo 18-19.30. Kaikille avoimesta ryhmästä lisätietoja, p. 040 7283 654 tai www.kuopionimetystukiryhma.fi
Irti huumeista puhelinpäivystys ma-pe klo 18-21, p. 0203 -22388. Läheisryhmät, p. 040 8459 052.
Katiska, Särkiniemen asukastupa, Rimpitie 2 avoinna arkisin klo 9-16, p. 017 2822 239. www.sarkiniemi.toimikunnat.net
Kirkon Ulkomaanavun tuotteita myytävänä arkisin tilaisuuksien aikana Keskusseurakuntatalon aulassa, Suokatu 22.
Esikoislestadiolaisten seurat su 14.11. klo 13 Kettulan seurakuntakodissa, Jäniksenpolku 2.
Suomen Sairaanhoitajain Kristillinen Seura 15.11. klo 18.30 Mummon mökissä, Puijonkatu 10. Mukana pastori Liisa Penttinen.
Kompassi, Kuopion Setlementti Puijolan Monikulttuurikeskus, Myllykatu 1-3. Avoinna ma, ke, to, pe klo 8.30-15.30 ja ti klo 8.30-17. Ilmaiset suomen kielen kurssit ma klo 9-12, ti klo 17-18.30 ja to klo 10-12. www.puijola.net/kompassi
Kotikulma, kohtaamispaikka avoinna ark. klo 8.30 -15. Kuopion Setlementti Puijola ry, Jalkasenkatu 7, p. 050 3727 900.
Kriisikeskuksessa kriisipäivystys joka päivä klo 14 -21 p. 017 2627 738 ja 2627 733. Ajanvaraus ma - pe klo 8-21.
Kuopion A-Kilta, Mäkikatu 11, käynti päihdeosaston rak. päädystä. Avoimet vertaistuki-/keskusteluryhmät päihteettömyyden tukemiseksi ma, ti, ja to klo 18, p. 045 1134 245 ryhmäiltoina. www.kuopionakilta.fi
Kuopion Kristilliset Eläkeläiset. Kuopion mielenterveystuki ry. Koljonniemenkatu 2 II krs. P. 017 2618 828, 040 7331 713, 0400 889 827.
Kuopion Työttömät ry. Suokatu 18. Avoinna ma-pe 8-15, p. 050 4400 900. www-kuty.fi.
Länsi-Puijon asukastupa avoinna ma - pe klo 9-16. Ruokapäivät ti, ke, to ja pe klo 11-13.
Nimettömät narkomaanit su klo 16 Vinkkelissä, Kauppakatu 46.
NMKY, Kauppakatu 40-42. Elämänkatsomuspiiri tiistaisin klo 9. Miesten raamattupiiri parillisen viikon ti klo 18.
NNKY:n Itu -puhelinpäivystys ja tukipalvelu yllätysraskaustilanteissa ja abortin jälkeen ilmenneissä kriiseissä ma-pe klo 17-21, p. 044 5766 670. www.ituprojekti.net
Narsismia kohdanneiden vertaistukiryhmä Majakassa, Minna Canthinkatu 4 C 3. krs. narsistienuhrit. kuopio@wippies.fi
Omaiset mielenterveystyön tukena Itä-Suomi ry Majakassa, Minna Canthin katu 4 C 3. krs. Avoin tukiryhmä vanhemmille, joiden lapsella on mielenterveyden vaikeuksia tai on sairastunut psyykkisesti, parittomien viikkojen ti klo17. Tiedustelut, p. 040 5564 292/Pirjo.
Petosen asukastupa Pyörönkaari 19, II. krs. Avoinna ma-to klo 9.30-18, pe 9.30-17, p. 3644 597.
Pohjois-Savon aivohalvausyhdistys. Salijumppa ti klo 14.15 ja allasjumppa klo 15.15 Alavan palvelutalossa. Suokadun palvelutalossa allasjumppa ke klo 17. Salijumppa Puijonlaakson palvelutalossa to klo 13.
Portti, terveysneuvonta- ja välineiden vaihtopiste suonensisäisesti huumeita käyttäville, Vuorikatu 31-33. Avoinna ma ja to klo 14-16, ti klo 16-18. Asiointi nimettömänä.
Puijonlaakson asukastupa palvelukeskuksessa, Sammakkolammentie 12. Avoinna arkisin klo 10-15.
Päihdeklinikka Puistokatu 14-16, II krs. Päivystys vastaanotto ma - pe klo 9-11. Ajanvaraus alkaen klo 8, p. 183 672. Päihdeosasto, Mäkikatu 11 p. 183 684.
Rikosuhripäivystys käytännön neuvoja, ohjausta ja henkistä tukea. Palvelupiste/Kriisikeskus, p. 2627 738. Auttava puhelin, p. 0203-16116, ma-ti klo 13-21 ja ke-pe klo 17-21. Help line, p. 0203-16118 ma-ke klo 15-18. Juristin puhelinneuvonta ma-to klo 17-19, p. 023-16117. www.riku.fi
Sanan ja rukouksen aamu perjantaisin klo 8 Eelim –temppelissä, Vuorikatu 29, toimiston ovi.
Sotaveteraanimuseo ja kahvila Tulliportinkatu 37 rakennus D. Varaukset ryhmille, p. 2811 130 klo 9-13 ti – to.
Suomen mielenterveysseuran keskusteluryhmä lapsena hyväksikäyttöä kokeneille ja heidän läheisilleen kuukauden 1. keskiviikkona klo 17.30 aluetoimiston kokoustilassa, Myllykatu 8 II. krs.
Turvakoti- ja lastensuojelu 24h/vrk p. 017 183 393. Perhekriisiyksikkö, Lastentie 1.
Vertaisryhmä itsemurhan tehneiden läheisille to 11.11. klo 18 Mielenterveysseuran koulutustilassa, Myllykatu 8, sisäpiha II krs. Tied. Liisa Paatelainen, p. 044 3313 710, Anneli Hartikainen, p. 040 8324 955.
Virvatuli ry:n lahjoitusruokajakelu Männistön koululla ti tai pe klo 10.
Yhden Vanhemman Perheiden Liitto ry:n eroinfo ma-to klo 10-16, ke klo 10-19, p. 020 7749 800.
Yksinhuoltajien Kanava ry tiistai-iltaisin, Kotopolku 7, Siilinjärvi. Tied. Marjut Kankkunen, p. 040 7332 197.

KIRPPUTORIT:

Kierrätyskeskus, Telkkistentie 6. Avoinna ma-pe klo 8-15, p. 044 7148 004.
Kirpputori Toivonsäde, Asematie 11, Siilinjärvi. Avoinna ma-pe 10-18, la 10 -14.30, p. 044 5471 629.
Kehitysmaakauppa Elämänlanka, Torikatu 17. Ma-pe klo 11-17, la klo 10-15, p. 2614 774.
Pohjois-Savon Syöpäyhdistyksen kirpputori, Kuninkaankatu 23 avoinna ma-to klo 10-16, pe klo 10-13. Tiedustelut, p. 040 7092 430.
Rihma, Puijonkatu 39. Avoinna ark. klo 10-17 ja la klo 10-15, p. 2612 004. Otamme vastaan kuolinpesiä.
Vapaaseurakunnan kirppari Ropo, Käsityökatu 28. Avoinna ma-pe klo 10-17, p. 3623 614.

Siilinjärven seurakunta

KIRKKOVALTUUSTON EHDOKKAAT

Kotikirkko

2
Suvi Eskola
muotoilija

3
Aino Hartikainen
siivooja

4
Pekka Heiskanen
eläkeläinen

5
Mari Himanen
emäntä

6
Raija Hokkanen
puutarhuri

7
Eero Hytönen
opiskelija

8
Elisa Hyvönen
kotiäiti

9
Jouni Hämäläinen
kirjanpitäjä

10
Anne Ikäheimo
konsulentti

11
Ritva Kajan
merkonomi

12
Anne Karvonen
lähihoitaja

13
Jouni Keränen
eläkeläinen

14
Pekka Kiiski
eläkeläinen

15
Jari Kolehmainen
lehtori

16
Vesa Konu
kultaseppä

17
Hannu Korhonen
urakoitsia

18
Beatrice Kraft
projektisihteeri

19
Risto Kröger
tuotantopäällikkö

20
Veli-Tapani Lappalainen
järjestelmä-asiantuntija

21
Erkki Luomi
lentokoneasentaja

22
Jukka Markkanen
kehityspäällikkö

23
Tapio Markkanen
autoilija

24
Kauko Mielityinen
opettaja, eläkeläinen

25
Panu Myöhänen
yritysryhmän johtaja

26
Viljo Nuutinen
eläkeläinen

27
Tuija Pakarinen
sosionomi

28
Gunnar Puhakka
aluepäällikkö

29
Kyllikki Puustinen
farmaseutti

30
Menja Pöyhönen
ylioppilas/ opiskelija

31
Merja Rautiainen
osastonhoitaja

32
Seppo Roivainen
aluemestari

33
Riitta Ruuskanen
emäntä

34
Seija Strömberg
sairaanhoitaja

35
Osmo Tissari
liikenteenhar-joittaja

36
Kaija Valta
toiminnanohjaaja, sosionomi

37
Jan-Ville Vartiainen
automaatio-asentaja

38
Ritva Venäläinen
emäntä

39
Kirsti Villman
projektipäällikkö

40
Liisa Väätäinen
myyjä

Yhteistyöryhmä

41
Inkeri Ahonen
emäntä-keittäjä

42
Jukka-Pekka Arffman
opiskelija

43
Olli Happonen
partiojohtaja

44
Päivi Heikkinen
rahoitussihteeri

45
Päivi Hiltunen
pankkitoimi-henkilö

46
Ossi-Oskari Honkanen
laborantti

47
Ossi Jauhiainen
kanttori

48
Pekka Joutsenoja
FT

49
Lauri Katainen
prosessiosaaja

50
Riitta Kerkola
agronomi, mv

51
Terttu Kivistö
terveydenhoitaja

52
Tarja Korhonen
kiinteistöpäällikkö

53
Jukka Kotimäki
lakimies

54
Erno Kääriäinen
kirkon nuoriso-työnohjaaja

55
Marianne Lappalainen
työkyvyttömyysel.

56
Hanna Lehto
seurakunnan talouspäällikkö

57
Anne Niemelä
luokanopettaja

58
Pirjo Ojala
lastenpsykiatrian erikoislääkäri

59
Marja Rytivaara
kasvatustieteen maisteri, rehtori

60
Teuvo Ryynänen
rakennusmies

61
Reijo Räsänen
ravitsemishuoltaja

62
Juha Santaharju
yrittäjä

63
Helena Sihvonen
eläkeläinen

64
Tuomo Snellman
yrittäjä

65
Kaino Tenhunen
eläkeläinen

66
Anja Vartiainen
artesaani

67
Pirjo van der Woude
markkinointipääl-likkö

68
Kari Hartikainen
järjestyksenvalvoja

Siilinjärven seurakunta

Kuoleman todellisuus antaa levollisuuden elää.

Timo Hartikainen

Minna Havukaisen juuret ovat Kuopiossa. Tänne hän halusi myös tuoda näyttelynsä, joka avautuu pyhäinpäivänä.

Kuoleman *kuvaaja*

Valokuvataiteilija **Minna Havukaisessa** ääripäät häivähtävät.

Mieli vaipuu vakaviin, melankolisen syviin vesiin kunnes luja elämisen hehku herättää kasvoille kujeilevan heinähatun.

Omakin elämä on ollut vaakalaudalla. Kuolema tuli perheeseen kun nuorin veli hukkui.

Liki suoraan lastensa synnytyksestä Havukainen aloitti Tuonelan matkansa.

"Taiteilijana olen kokenut velvollisuudekseni ja oikeudekseni piirtää kuolemaa näkyväksi. Jokainen sydämenlyönti rinnassani on yksi vähemmän."

Hyppy jääkylmään veteen

Minna Havukainen etsiytyi yhteistyöhön heidän kanssaan, jotka kulkevat kuoleman kyljessä. Hän liittyi tuonen matkalaisten tummaan surusaattoon, otti kavaljeerikseen hänet, jonka kapsäkissä viikate kolisee.

Viikkoja ja kuukausia hän kulki tienvieriä murheellisten kanssa, matkaten yhä lähemmä kuoleman portteja ottamatta ainuttakaan valokuvaa.

Sosiaalinen lukutaito olla silmityksin kuoleman majesteetin kanssa siedättyi, vaikka alkuun tuntui kuin olisi hypännyt jääkylmään veteen. Sysimusta alkoi kirkastua vähitellen kun pelottavan kumppanin kanssa uskalsi katsahtaa kasvotuksin.

Kuoleman kuvaajana Havukainen on irrottautunut kaavoista ja nopeasta tehokkuudesta. Omaisten kanssa on nähty ja tultu nähdyiksi, pysähdytty pitkään. Kohdattu, jaettu ja puhuttu tuonelan termeistä oikeilla nimillä.

Havukainen kuvaa vanhalla ja hitaalla kameralla.

"Olen alisteinen kaikelle muulle. On oltava uskallus mennä lähelle, mutta kyky pysyä näkymättömänä. Jos erehdyn, pyydän anteeksi."

Syntyivät surun ja menetyksen kuvat. Kuopiolaissyntyisen valokuvaajan näyttely Exitus avataan pyhäinpäivänä Kuopiossa.

Aistit ja sydän auki

Kuoleman kanssa ei neuvotella eikä se anna vaihtoehtoja. Yksinoikeudella se ohittaa arvot ja tittelit.

"Kuolemassa ja syntymässä olemme ainakin jossain määrin tasavertaisia ja tosia", Havukainen sanoo.

Kuoleman läheisyys on tuonut 41 -vuotiaan valokuvataiteilijan elämään huojennusta ja vapautta. Julmistelevan viikatemiehen rinnalle on asettunut levollisuus ja lohtu.

"Elämän voima tihentyy ja ajan merkitys tarkentuu", Minna Havukainen sanoo. Jopa niin, että ihmissuhteissa on mietittävä merkityksiä, kohtaamisissa tarkistettava tarpeetonta.

Havukainen on altistanut itsensä miettimään surua ja kuolemista arjessa, josta suru on siivottu syrjään, ja jossa kuolema –sanallekin etsitään sijaismuotoja. Hän piirtää kuoleman näkyville siellä, missä se on mykkä, lukkojen taakse unohduksiin salpautunut.

"Vaikka kaikilla on lupa, jopa velvollisuus siitä puhua."

Minna Havukainen kannustaa kohtaamaan surun.

"Suru on ääritunne, kuin ukkosmyrsky, jossa kuitenkin tietää elävänsä, jos uskaltaa. Miksi emme antaisi itsellemme tällaista mahdollisuutta, koska ei surussa ole mitään pahaa eikä heikkoutta."

"Älä vähättele tuskaa, nauti siitä, että tunnet niin paljon. Kuolema on niin suurta, että mikään ei ole sen jälkeen ennallaan. Kun muotoseikat katoavat, suru muuttuu avoimeksi, aidoksi ja vahvaksi. Sisin avautuu."

"On karun komeaa olla välillä täysin voimaton."

En halua tuhlata elämää

"Oikeastaan on sama milloin kuolen jos elän silmät ja sydän auki, ja välit läheisiini ovat kunnossa."

Toki kolmen tyttären äiti on hartiavoimin kiinni arkipäivässä. "Tahtoisin elää ainakin niin kauan, että lapseni ovat aikuisia."

"Mutta olen etuoikeutettu, että jo tämänikäisenä olen ymmärtänyt ajan rajallisuuden. Kuolevaisuuteni vahvistuu. Mutta minulla on oikeus elämään, velvollisuus elää se mahdollisimman onnellisesti."

"En halua tuhlata elämääni joutavaan. Kuoleman tajuaminen muistuttaa hetken kohtaamisen arvosta, antaa elämälle voimaa."

Elettyjä päiviä ei saa takaisin.

Kuopion näyttelyn jälkeen valokuvataiteilija aikoo siirtyä kalmistosta keveimmille käytäville.

Lahja Pyykönen

Maassa taivaassa – ajatuksia kuolemasta.Kuopiossa 6.11. – 28.11.
Minna Havukainen esittelee Exitus -näyttelynsä pyhäinpäivänä klo 13 VB –valokuvakeskuksessa.

tapahtumat

Kirjailija Jaakko Heinimäellä on värisilmää luterilaisuuteen.

Timo Hartikainen

Synkkää ja harmaata?

Martin päivän kirkkoilta ja viikkomessu Tuomiokirkossa keskiviikkona 10.11. klo 19. Tilaisuudessa jaetaan Luterilaisen Kulttuurin Säätiön tunnustuspalkinto.
Kirjailija, pastori Jaakko Heinimäki pohtii aihetta Onko luterilaisuus niin synkkää kuin väitetään.
Baritoni Joose Vähäsöyrinki laulaa Martti Lutherin virsiä. Vapaa pääsy.

Luterilaisuuden värikartta.

Kuka muistaa Titanicin?

Titanic-aiheinen aikuisia ja lapsia kokoava hanke on käynnistynyt. Tarkoituksena on luoda musiikkia sisältävä teos Titanicin uppoamisen 100-vuotispäiväksi keväällä 2012.
Tapahtuman käsikirjoitusta ideoidaan Päivärannan kirkolla keskiviikkona 10.11. klo 18. Mukana Joona Saraste ja Heikki Hyvärinen.

Musiikkiteoksen suunnittelu alkaa.